

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 166

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

54. évfolyam

2011. június 7.

Közleményszám	Tartalom	Oldal
I	<i>Állásfoglalások, ajánlások és vélemények</i>	
	ÁLLÁSFOGLALÁSOK	
	Régiók Bizottsága	
	89. plenáris ülés, 2011. március 31. és április 1.	
2011/C 166/01	A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A természeti katasztrófák hatásai Japánban és a nukleáris szerencsétlenség következményei: tanulságok az Európai Unió számára	1
	VÉLEMÉNYEK	
	Régiók Bizottsága	
	89. plenáris ülés, 2011. március 31. és április 1.	
2011/C 166/02	A Régiók Bizottsága véleménye – 2010. évi jelentés az uniós polgárságról	3
2011/C 166/03	A Régiók Bizottsága véleménye – Az EU költségvetésének felülvizsgálata	9
2011/C 166/04	A Régiók Bizottsága véleménye – A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja	18

HU

 Ár:
4 EUR

(folytatás a túloldalon)

<u>Közléményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2011/C 166/05	A Régiók Bizottsága véleménye – A Duna régióra vonatkozó stratégia	23
2011/C 166/06	A Régiók Bizottsága véleménye – A közlekedésbiztonsággal kapcsolatos politikai iránymutatás a 2011 és 2020 közötti időszakra	30
2011/C 166/07	A Régiók Bizottsága véleménye – Ötödik jelentés a kohézióról	35
2011/C 166/08	A Régiók Bizottsága előrettekintő véleménye – Az Európai Szociális Alap jövője 2013 után	45
2011/C 166/09	A Régiók Bizottsága véleménye – Egységes piaci intézkedéscsomag	52

III Előkészítő jogi aktusok

Régiók Bizottsága

89. plenáris ülés, 2011. március 31. és április 1.

2011/C 166/10	A Régiók Bizottsága véleménye – Idényjellegű munkavállalás és vállalaton belüli áthelyezés	59
---------------	--	----

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

88. PLENÁRIS ÜLÉS, 2011. JANUÁR 27. ÉS 28.

A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A természeti katasztrófák hatásai Japánban és a nukleáris szerencsétlenség következményei: tanulságok az Európai Unió számára

(2011/C 166/01)

A Régiók Bizottsága és az általa képviselt regionális és helyi önkormányzatok:

1. résztvételüket, legmélyebb együttérzésüket és szolidaritásukat fejezik ki Japán népével és mindazokkal, akiknek az életét a földrengés, a szökőár és az atomerőműben történt incidensek, illetve mindezek következményei feldúlták;

2. kinyilvánítják, hogy segítséget kívánnak nyújtani Japán katasztrófa sújtotta területein élőknek, illetve az ott működő regionális és helyi önkormányzatoknak, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy ajánlja fel, és szükség esetén koordinálja a japán lakosság igényeinek és sajátosságainak megfelelő segélyezési intézkedéseket;

3. felkéri a japán hatóságokat, hogy a lehető legátláthatóbb módon járjanak el, és tegyenek közzé naprakész információkat a nukleáris katasztrófa következményeiről, amelyek a világ egyéb részeire is komoly hatást gyakorolhatnak; megerősítik, hogy segítséget kívánnak nyújtani, valamint hogy felajánlják műszaki szakértelmüket;

4. felkéri tagjaikat, hogy a japán regionális és helyi önkormányzatokkal fennálló partnerségeik és együttműködési megállapodásaik keretei között fejezzék ki szolidaritásukat, és meglévő kapcsolataikra építve, ahol csak lehetséges, a helyszínen indítsanak hatékony segélyprojekteket;

5. hangsúlyozzák, hogy a japán események rávilágítottak a regionális és helyi önkormányzatoknak a természeti és ember okozta katasztrófák idején játszott élvonalbeli, létfontosságú szerepére, valamint arra, hogy valamennyi kormányzati szint

bevonásával az Európai Unióban is újra kell tárgyalni a központi jelentőségű biztonsági kérdéseket;

6. hangsúlyozzák a szolidaritás, az együttműködés, a koordináció és a támogatás elvét a katasztrófa-megelőzés és a katasztrófa-elhárítás összefüggésében, és támogatják az uniós polgári védelmi rendszer létrehozására irányuló javaslatot ⁽¹⁾, különösen a megfigyelési és tájékoztatási központ (MIC) tervezett megerősítését; emlékeztetnek arra, hogy az Európai Bizottság elkötelezte magát amellett, hogy az Unió katasztrófa-elhárítási kapacitásait a tagállamok által felkínált egységek és különítmények segítségével megerősítse, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy támogatói hatáskörének keretei között tegyen javaslatot az alapvető fontosságú operatív információk nem csupán nemzeti, hanem regionális és helyi szintű cseréjének javítását is lehetővé tévő megfelelő intézkedésekre;

7. támogatják az Európai Bizottság kezdeményezését, hogy haladéktalanul kezdődjön meg az Európai Unió területén található valamennyi atomerőmű független szakértők általi szigorú, közös biztonsági előírások alapján elvégzett komoly felülvizsgálata, valamint hogy elő kell mozdítani a nukleáris biztonságra, valamint a vészhelyzetek kezelésére és a polgári védelemre vonatkozó közös előírások továbbfejlesztését; meggyőződésük, hogy ezeknek a felülvizsgálatoknak kötelezőeknek kell lenniük, ezért sajnálják, hogy az Európai Tanács márciusi ülésén nem fogadta el ezt az ajánlást;

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A katasztrófákra adott uniós válasz erősítése felé: a polgári védelem és a humanitárius segítségnyújtás szerepe, COM(2010) 600 végleges.

8. sürgetik ezért a tagállamokat, hogy állapodjanak meg a már működő és a jövőben építendő atomerőművek átfogó kockázat- és biztonsági felméréséhez („stresszteszt”) szükséges közös kritériumokról – ideértve a határos tagállamokra és régiókra gyakorolt hatást is –, és azonnal kezdjék meg ezeket a felméréseket; hangsúlyozzák, hogy ebbe a folyamatba azokat az Európai Unión kívüli országokat is be kell vonni, ahol már léteznek nukleáris létesítmények vagy újakat terveznek, és meg kell hozni a szükséges rendelkezéseket azoknak a meglévő, határokon átnyúló tájékoztatási mechanizmusoknak a további javítására, amelyek a nukleáris létesítményekre vonatkozó biztonsági kérdésekre és különösképpen a válságkezelés és katasztrófasegélyezés határokon átnyúló dimenziójára vonatkoznak; kiemelik, hogy a „stressztesztet” a jövőben folytatandó csatlakozási tárgyalások részévé kell tenni, valamint hogy optimalizálni kell a szomszédos országok és régiók részvételét a nukleáris létesítmények engedélyezési eljárásaiban; végezetül kéri minden olyan nukleáris létesítmény bezárását, amelyik nem teljesíti a stresszteszt követelményeit;

9. kéri a 2009. június 25-i, a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló 2009/71/Euratom tanácsi irányelv végrehajtásával kapcsolatos állapotok azonnali áttekintését, és szükség szerint a jogszabály felülvizsgálatát;

9. a) kéri az Európai Bizottságot, hogy javasoljon megfelelő követelményeket a nukleáris létesítmények biztosítására vonatkozóan, hogy azok megfelelő fedezettel rendelkezzenek az olyan pénzügyi kockázat esetére, melyet egy reaktorbaleset jelent, melynek során radioaktív anyag kerülhet a környezetbe;

10. támogatják a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezeléséről szóló 2010/0306 (NLE) tanácsi irányelvjavaslatban felvázolt szigorú biztonsági előírásokat, amelyek biztosítják az erősen sugárzó radioaktív hulladékok és kiegészítő fűtőelemek biztonságos tárolását, és kéri, hogy az érintett regionális és helyi önkormányzatokat is vonják be a folyamatokba;

11. kijelentik, hogy készek szorosan együttműködni az illetékes nemzeti és uniós szervekkel a felelősségi körükbe eső területek (például az engedélyezési eljárások, a katasztrófa-elhárítási tervek stb.) felülvizsgálatában, illetve szükség esetén ezek naprakésszé tételében a japán katasztrófából levont tanulságok és a legfrissebb kutatási eredmények alapján;

12. felkéri az Európai Bizottságot, hogy növelje a természeti és ember okozta katasztrófák megelőzése és az azokkal kapcsolatos képzés területén a harmadik országokkal folytatott együttműködések finanszírozását;

13. kéri az energiamegtakarításhoz és az energiahatékonyság jelentős növeléséhez szükséges intézkedések megtételét és azt, hogy az európai energiaellátási rendszer biztonságos, fenntartható és megfizethető megújuló energiaforrásokra épülő átalakítását nagyobb eltökéltséggel mozdítsák elő; különösen elkötelezettek az úgynevezett „harmadik ipari forradalom”, vagyis az energiatermelés demokratizálása iránt, ami biztosítani fogja, hogy a jövőben az energiatermelés, -tárolás és -elosztás decentralizált módon történjen, ezáltal megvalósuljon az energiabiztonság és a megújuló energiákra épülő gazdaság, a polgárok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok pedig közvetlen befolyással bírjanak; elkötelezetten támogatják a nyitott és intelligens energiahálózatok létrehozásához szükséges infrastrukturális átalakításokat, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy az európai energiatermelés lendületes átalakítása érdekében mielőbb hívja össze a helyi és regionális önkormányzatokat és az érdekelt feleket;

14. kéri, hogy az atomenergia-szolgáltatók folytassanak nyitott és tisztességes kommunikációs politikát, és hogy építsenek ki hatékony partnerséget a szolgáltatók, a tagállamok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok között;

14. a) támogatják mindenekelőtt a megújuló energiák területén az energiatermelés és -elosztás átfogóbb decentralizációját, miáltal erősödik a regionális és helyi szintű termelés, rövidülnek a termelők és fogyasztók közötti távolságok, csökken a globális nagy energiaszolgáltatóktól való függőség, növekedik a decentralizált értékteremtés, és legfőképpen fokozódik az energiaellátás biztonsága a katasztrófák idején; kéri az Európai Bizottságot, nem utolsósorban az Európa 2020 stratégiát szem előtt tartva, hogy nagyobb mértékben támogassa a helyi és regionális önkormányzatok már most jelentős erőfeszítéseit a megújuló energia területén, valamint a széles körű önálló energiaellátás megteremtése érdekében;

15. figyelemmel az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekre, és arra, hogy az EU-ban termelt villamos energia 30 %-a jelenleg atomerőművekből származik, úgy vélik, hogy realisztikus módon újra kell gondolni az EU energiaforrásainak jövőbeli arányát; ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy lépjen fel a megújuló és a hatékonyabb energiaforrások alkalmazása érdekében, azzal a kettős céllal, hogy egyrészt megerősödjön Európa energiafüggetlensége, másrészt pedig fokozatosan csökkenjen az atomenergiától való függőség;

16. megbízza az RB elnökét, hogy terjessze ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnöke, az EU magyar elnöksége, az Európai Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint az illetékes japán hatóságok elé.

Brüsszel, 2011. április 1-jén

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

88. PLENÁRIS ÜLÉS, 2011. JANUÁR 27. ÉS 28.

A Régiók Bizottsága véleménye – 2010. évi jelentés az uniós polgárságról

(2011/C 166/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- tudatában van annak, hogy az uniós polgárság – azon kívül, hogy olyan tényező, amely lehetővé teszi a különböző nemzeti identitások számára az együttélést az Európai Unióban, a nemzeti állampolgárság megadásainak módozataitól függetlenül, a polgároknak a közösségi integráció folyamatába való bevonása mellett – közrejátszik az európai demokrácia megteremtésének elősegítésében;
- kedvezően nyilatkozik minden olyan kezdeménnyel kapcsolatban, amely képes arra, hogy fokozza a polgárok részvételét az Unió demokratikus folyamatában, arra, hogy beilleszkedjék a közvetlen és részvételi demokráciával kapcsolatos tevékenységek keretébe, valamint arra, hogy alapvetően hozzájáruljon az EU demokratikus hiányosságainak felszámolásához;
- hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a polgárok tudatosságát uniós polgári jogállásukkal, jogaikkal és kötelességeikkel, valamint ezeknek a jelentőségével kapcsolatban a mindennapi életben;
- úgy véli, hogy az uniós polgárságra vonatkozó rendelkezéseket azzal az elvvel együtt kell értelmezni, amely szerint a döntéseket a lehető legnyitottabb és a polgárokhoz legközelebbi szinten kell meghozni;
- tudatában van annak, hogy a regionális és helyi önkormányzatok képviselik a legmegfelelőbb szintet az uniós polgárság megértésének előmozdításában, valamint az egyének számára nyújtott konkrét előnyök megismertetésében;
- kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok már egy ideje sikeres kezdeményezésekkel kísérleteznek, felajánlva, hogy az uniós polgárság előmozdítóiként és elősegítőiként lépnek fel;
- kiemeli, hogy olyan fellépéseket kell elfogadni, amelyek képesek biztosítani a polgári részvétellel kapcsolatos oktatást és nevelést, a különböző akadályok, valamint a tájékoztatás aszimmetriáinak és hiányosságainak leküzdését, a polgárok saját jogai és kötelességei tudatos és szabad gyakorlásának elsajátítását;
- hangsúlyozza, hogy valamennyi kormányzati szint felelőssége hozzájárulni a „jogok kultúrájának” kialakításához.

Előadó	Roberto PELLA (IT/EPP), Valdengo önkormányzatának tagja
Referenciaszöveg	2010. évi jelentés az uniós polgárságról: Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok lebontása COM(2010) 603 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A háttér: az uniós polgárság intézménye a Lisszaboni Szerződés elfogadása után

1. nagyra értékeli a hatékony uniós polgárság irányába történő 2007 és 2010 közötti előrehaladásról szóló jelentést⁽¹⁾, amely leírja a polgárság területén az ebben az időszakban végbement különböző fejleményeket, és amely a „2010. évi jelentés az uniós polgárságról: Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok lebontása” című dokumentumot kíséri;

2. egyetért a jelentés által felvázolt megközelítéssel, amely azon főbb akadályok meghatározására irányul, amelyekkel a polgárok nap mint nap szembesülnek, amikor az élet különböző területein gyakorolniuk kell az uniós polgársághoz fűződő jogait. Egyetért továbbá azzal a célkitűzéssel, hogy – későbbi felszámolásuk érdekében, és hogy az európai polgárok maradéktalanul élvezhessék jogait – fel kívánják tární az akadályokat, valamint az Európai Bizottságnak az uniós polgárság konkrét és hatékony megerősítésére vonatkozó szándékával;

3. nagyra értékeli az uniós polgárságról szóló jelentést kísérő „Az egységes piaci intézkedéscsomag felé: a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságért” című közleményt⁽²⁾, amely azon akadályok felszámolására összpontosít, amelyekkel az uniós polgárok az egységes piaci vívmányokkal kapcsolatos jogok gyakorlása során, vagyis jelen esetben akkor találkozhatnak, amikor gazdasági szereplőként (vállalkozóként, fogyasztóként vagy munkavállalóként) jelennek meg az egységes piacon;

4. kiemeli, hogy az európai identitás és az európai demokrácia megeremtésében alapvető és rendkívül szimbolikus lépés volt az „uniós polgárság” intézményének Maastrichti Szerződés általi bevezetése, amelyet az Európai Unió tagállamainak minden polgárára vonatkozóan elismertek, és amely az Amszterdami Szerződés elfogadásakor a nemzeti állampolgárság kiegészítő részévé vált;

5. hangsúlyozza, hogy a Lisszaboni Szerződéssel bevezetett szabályozási újítások az uniós polgárság megerősítését jelezték, amelyet a nemzeti állampolgárság járulékos elemének (nem egyszerűen kiegészítő részének) és nem helyettesítőjének tekintenek;

6. tudatában van annak, hogy az uniós polgárság – azon kívül, hogy olyan tényező, amely lehetővé teszi a különböző nemzeti identitások számára az együttélést az Európai Unióban, a nemzeti állampolgárság megadásainak módoszataitól függetlenül, a polgároknak a közösségi integráció folyamatába való bevonása mellett – közrejátszik az európai demokrácia megeremtésének elősegítésében, mint ahogy ennek fontosságát elis-

merte az Európai Unióról szóló szerződés, amely az európai polgárok egyenlőségének elvével együtt az uniós polgárságot is felvette a demokratikus elvek közé;

7. kiemeli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés értelmében az uniós polgárokat megilletik a Szerződésben meghatározott jogok, és terhelik az abban megállapított kötelezettségek, amelyekhez hozzá kell tenni az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben elismert alapvető jogokat, amely egyezményhez az Unió a Lisszaboni Szerződés elfogadásával kívánt csatlakozni, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2000. december 7-i, Strasbourgban 2007. december 12-én kiigazított szövegében foglalt jogokat és szabadságokat, amely Charta a Lisszaboni Szerződéssel együtt a Szerződésekkel azonos jogi kötőerőt szerzett;

8. hangsúlyozza, hogy az uniós polgárságról szóló jelentésben szereplő jogok egyrészt olyan jogok, amelyek kizárólag uniós polgárokra érvényesek, másrészt alapjogok, amelyek érvényesek a harmadik országok polgáira is;

9. tudatában van annak, hogy ma az uniós polgárság az egyéneknek, az európai integráció politikai szereplőinek alapvető jogállását jelenti, lehetővé téve mindenki számára, hogy nemzetiségétől függetlenül ugyanabban a bánásmódban részesüljön;

10. tudatában van annak, hogy az uniós polgárság megismerése és előmozdítása alapvető fontosságú stratégiai tényező, különösen azokban a tagállamokban, amelyek az utóbbi években csatlakoztak az Unióhoz, illetve azokban, amelyek be szeretnének lépni az Unióba,

11. kiemeli, hogy az Európai Unióról szóló szerződés elvárja a csatlakozni kívánó országoktól és a tagállamoktól az Unió alapvető értékeinek a tiszteletben tartását és előmozdítását, az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság tiszteletben tartását, az emberi jogok tiszteletét, beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak tiszteletét, amelyek a pluralizmuson, a hátrányos megkülönböztetés tilalmán, a tolerancián, az igazságosságon, a szolidaritáson és a nők és férfiak közötti egyenlőségen alapuló társadalom közös értékei;

12. kiemeli, hogy az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága már a tagállamoknak szánt 2002. október 16-i ajánlásában elismerte, „hogy a demokratikus polgárságra való nevelésre úgy kell tekinteni, mint bármilyen formális, informális vagy nem formális didaktikai tevékenység részére, beleértve a család által megvalósított nevelést, annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az egyének számára, hogy saját jogaik és felelősségük terén egy demokratikus társadalom keretein belül egész életükben aktív és felelős polgárként élhessenek”;

⁽¹⁾ COM (2010) 602 végleges

⁽²⁾ COM (2010) 608 végleges.

29. rámutat arra, hogy az uniós polgárságról szóló 2010. évi jelentés nem fordít kellő figyelmet az állampolgári erények eszközeire, amelyek a demokrácia és a polgárság terjesztésének új csatornái;

30. kiemeli, hogy a jelentés nem veszi megfelelő módon számításba, hogy az uniós polgársággal kapcsolatos jogok hatékony végrehajtása érdekében helyi és regionális szinten kell fellépni a közigazgatás egyszerűsítésével kapcsolatos intézkedések megtétele céljából;

31. rámutat arra, hogy az új multikulturális környezetben a polgárságot már nem az identitás és a hovatartozás pusztá védelmével kapcsolatosan emlegetik, hanem az integrációnak és a társadalmi befogadásnak lendületet adó tényezőként is;

32. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok már egy ideje sikeres kezdeményezésekkel kísérleteznek, felajánlva, hogy az uniós polgárság előmozdítóiként és elősegítőiként lépnek fel a részvételi és deliberatív demokrácia eljárásai révén is;

33. hangsúlyozza, hogy azokkal a statisztikákkal szemben, amelyek azt mutatják, hogy az EU polgárainak többsége nem ismeri az uniós polgárságból eredőként elismert jogokat, különösen a szabad mozgás és tartózkodás jogát, és azokról még tudomással sem bír, a helyi és regionális önkormányzatok – a polgárokhoz való közelségük miatt – természetes csatornát (eszközt) képeznek az e tárgyban az uniós polgárok felé irányuló információk terjesztésének fenntartásához;

34. rámutat arra, hogy a meghatározás szerint egy „európai” választási testület kifejeződését, vagyis az európai kormányzás első autentikus szerveit képező helyi politikai intézmények jelentik a legfontosabb információs csatornát az uniós polgárok felé választójoguk vonatkozásában;

35. kiemeli a városhálózatok és a testvérvárosi programok szerepét a polgársághoz kapcsolódó témáknak mint a polgári élethez való csatlakozás és az integráció eszközeinek előmozdításában és megismertetésében, különösen az új tagállamokkal kapcsolatosan;

36. egyetért az Európai Bizottság azon szándékával, hogy jogalkotási intézkedések 2011. évi előterjesztése és a polgárok megfelelőbb tájékoztatása révén megerősíti az európai uniós polgárok azzal kapcsolatos jogát, hogy harmadik országokban igénybe vehessék az összes tagállam diplomáciai és konzuli hatóságainak segítségét; hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi önkormányzatokra milyen jelentős szerep hárulhat az e jogra vonatkozó információk széles körű terjesztésében, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a tárggyal kapcsolatos javaslatok kidolgozása során kérje ki az RB véleményét;

A regionális és helyi önkormányzatok legfőbb célkitűzései

A polgárság hatékonyságának feltételei

37. kiemeli, hogy olyan fellépéseket kell elfogadni, amelyek képesek biztosítani a polgári részvétellel kapcsolatos oktatást és nevelést, a kulturális, nyelvi és technológiai akadályok leküzdését, a polgárok saját jogai és kötelességei tudatos és szabad gyakorlásának elsajátítását, valamint a tájékoztatás aszimmetriáinak és hiányosságainak leküzdését;

Az aktív polgárság

38. úgy véli, hogy az uniós polgárság megerősödése a polgárok helyi közösségekben való aktív részvételének fokozódásából eredhet, és különösképpen a fiatalok körében kerülhet erre sor, akikre nagyobb mobilitás jellemző az európai térségen belül;

39. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) keretében az európai polgárság szempontjaira is helyezzen hangsúlyt, annak érdekében, hogy a jövőbeli uniós polgárok tájékozottak legyenek, és ismerjék jogaikat és kötelességeiket;

40. kiemeli az önkéntességnek a részvétel és az aktív polgárság előmozdításában játszott fontos szerepét, valamint az ahhoz kapcsolódó fellépés támogatásának szükségességét;

A szociális polgárság

41. úgy gondolja, hogy európai szinten meg kell erősíteni a szociális polgárság érdekében indított kezdeményezéseket, mivelhogy a szociális jogokhoz való hozzáférés olyan kritériumok és követelmények teljesülésétől függ, amelyek diszkriminatív jelleget öltenek és ellentétesek a közösségi jog által az Európai Unió más tagállamainak szabad mozgást gyakorló polgárai, illetve a szintén az uniós jog védelme alatt álló harmadik országbeli polgárok vonatkozásában megfogalmazott egyenlőség és az egyenlő bánásmód elvével;

42. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy azon beavatkozások, amelyeket a határokon átnyúló egészségügy megvalósulásának megkönnyítése és az európai polgárok bizonyos egészségügyi adataihoz való biztonságos online hozzáférés biztosítására indított kísérleti projektek érdekében elfogadni szándékozik, gondoskodjanak a helyi és regionális önkormányzatok - mint a polgárokhoz legközelebb álló hatóságok - bevonásáról;

43. azt kívánja, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat azokba az intézkedésekbe, amelyeket az Európai Bizottság a polgárok tájékoztatási szolgáltatásának javítása érdekében szándékozik elfogadni, és fejlesszenek ki új elektronikus adatcsere rendszert a társadalombiztosítási ágazatban az információcserre terén tapasztalható késlekedések és nehézségek csökkentése érdekében;

A civil polgárság

44. azt kívánja, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat az uniós polgárok és harmadik országbeli családtagjaik szabad mozgásának megkönnyítése tekintetében előírt új intézkedésekbe, amelyek között szerepel a megkülönböztetés tilalma, valamint a helyes gyakorlatok és az uniós jogi normák - a polgárok számára a mozgás szabadságához fűződő jogaikkal kapcsolatos információk nagyobb léptékű terjesztésén keresztül történő - megismerésének előmozdítása;

45. elismeri, hogy a 2004/38/EK irányelv nemzeti jogba történő átültetése során mutatkozó különbségek problémát jelenthetnek a polgárok alapvető jogainak tényleges gyakorlása szempontjából;

A politikai polgárság

46. úgy véli, hogy a polgároknak a teljes mértékű szabad mozgáshoz fűződő joga és aktív politikai részvétele az uniós polgárság alapvető része;

47. támogatja a harmadik országból érkező és az Unió területén jogszerűen tartózkodó polgárok számára annak a lehetőségnek a biztosítását, hogy – tartózkodási idejük függvényében – részt vehessenek a településük életében. A harmadik országok polgárainak politikai részvételhez való jogát szabályozza a külföldiek helyi közéletben való részvételéről szóló egyezmény is;

48. felkéri az Európai Bizottságot, hogy tegye meg a szükséges lépéseket az uniós polgárok számára elismert azon jog tényleges gyakorlása érdekében, amelynek értelmében a tartózkodási helyük szerinti tagállamban részt vehetnek az önkormányzati és európai választásokon;

49. hangsúlyozza, hogy a tagállamokban aktív politikai részvételük előfeltételeként az uniós polgárok számára biztosítani kell az információhoz való teljes körű hozzáférést;

A közigazgatási polgárság

50. hangsúlyozza, hogy helyi és regionális szinten kell fellépni a közigazgatás egyszerűsítésével kapcsolatos intézkedések megtétele céljából, amelyek érvényesítik az uniós polgársághoz kapcsolódó jogokat, különösen a mozgás szabadságát, valamint hogy intézkedni kell minden visszatartó erejű gyakorlat vagy a diszkrimináció egyéb létező formáinak felszámolása érdekében is, amelyek – különösképpen a tartózkodási engedélyek megadásakor – különbséget tesznek a különböző európai polgárok között. A helyi és regionális önkormányzatoknak az általuk tapasztalt problémák azonosításából kiindulva ugyancsak megfelelő megoldásokat kellene kínálniuk;

51. kiemeli, hogy a szabad mozgás és a polgárok szabad mozgásának megkönnyítése érdekében javítani kell az uniós tagállamokban működő közigazgatási szervek közötti online adatcserét, valamint a közigazgatási szervek és a polgárok közötti kommunikációt;

52. rámutat arra, hogy különösen a határokon átnyúló együttműködések terén szükséges a közigazgatás egyszerűsítésének eszközeivel beavatkozni, azon a területen, ahol a polgárok a legtöbb nehézséggel találkoznak jogaik gyakorlása során;

53. kiemeli, hogy célszerű lenne támogatni a területi együttműködések különböző formáit annak érdekében, hogy olyan projektek és fellépések valósuljanak meg, amelyek az uniós polgárság hatékonyságának növelésére irányulnak, illetve amelyek elő tudják segíteni az akadályok, valamint a közigazgatási és bürokratikus terhek csökkentését, akár a határokon átnyúló szolgáltatásokat – például az egészségügy és a soknyelvűség területén – érintő „legjobb gyakorlatok” megismertetésén keresztül is;

54. úgy véli, hogy mindenképpen, a lehető legkorábban fokozni és javítani kell az illetékes hatóságok közötti közigazgatási együttműködést és a helyes gyakorlatokkal kapcsolatos

információcserét, annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az uniós polgársággal járó jogok és köteleességek szabad gyakorlását;

A polgárság kultúrája

55. hangsúlyozza, hogy valamennyi kormányzati szint felelőssége hozzájárulni a „jogok kultúrájának” kialakításához azáltal, hogy felhívják a polgárok figyelmét jogaikra és köteleességeikre;

56. kiemeli az „együttes” fellépés fontosságát a polgári jogok és köteleességek előmozdítása érdekében, amely az Európai Bizottság információs és kommunikációs politikájának szilárd alkotórészét kell hogy képezze;

57. támogatást nyújt a helyi és regionális önkormányzatoknak abban, hogy 2011-ben, vagyis az önkéntesség európai éve keretében jelentős és értékes tevékenységet végezzenek, tág teret adva az aktív polgárság fogalmán alapuló kezdeményezéseknek;

58. támogatja az Európai Bizottság abbéli szándékát, hogy 2013-at a polgárok európai évévé nyilvánítsa; a kezdeményezés sikerének előmozdítása érdekében szervezhető tevékenységek között véleménye szerint be lehetne illeszteni ezt a tematikát a nyílt napok programjába;

59. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok képviselik a kormányzás azon szintjét, ahol el kell indítani az „európai polgári szerepvállalásra vonatkozó képzésre” irányuló kezdeményezéseket mind az iskoláskorú, mind a felnőtt polgárok körében, és különösen azok számára, akik valamely tagállam állampolgárságát szeretnék megszerezni;

60. szükségesnek tartja a figyelemfelkeltésre és képzésre irányuló fellépések előmozdítását a bevándorlók számára, akik meg kívánják szerezni valamely tagállam állampolgárságát, ezáltal „uniós polgárokká” is válva egyúttal;

61. úgy véli, hogy el kell indítani az „európai polgári szerepvállalásra vonatkozó képzésre” irányuló fellépéseket az európai, nemzeti, helyi és regionális közigazgatás szereplői körében;

62. felkéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az uniós polgárság nevelési és iskolai programokba történő foglalását, valamint hogy segítsék elő a polgári szerepvállalásra vonatkozó képzésekre irányuló kezdeményezéseket a felnőttek számára, a médián, valamint az információs és kommunikációs technológiákon keresztül is;

63. kiemeli a „Kulturális főváros” intézményének az európai identitás és polgárság előmozdításában játszott fontos szerepét;

64. felkéri az Európai Bizottságot, hogy terjessze és támogassa az uniós polgárság megismerésére és előmozdítására irányuló fellépéseket és terveket azon tagállamok polgárai számára, amelyek az utóbbi években csatlakoztak az Unióhoz, valamint amelyek be szeretnék lépni az Unióba, különösen az ezekben az országokban működő területi önkormányzatokkal való együttműködésen keresztül;

65. felkéri az Európai Bizottságot, hogy lépjen fel a tanulással kapcsolatos mobilitás esetében még fennálló – közigazgatási és jogszabályi, tájékoztatási, motivációs és nyelvi – akadályok lebontása érdekében, valamint hogy a közintézmények, a civil társadalom, a vállalkozások és a többi érdekelt fél bevonásával határozza meg a leküzdésükhöz szükséges stratégiákat a fiatalok nemzetközi mobilitásának előmozdítása érdekében;

66. az Európai Bizottság által kinyilvánított érdeklődésre válaszul meg fogja vizsgálni egy rugalmas és informális platform létrehozását az Európai Bizottság, a Régiók Bizottsága és a helyi

és regionális önkormányzatok nemzeti szervezetei közötti együttműködés erősítésére. Cél az európai polgársággal kapcsolatos vita ösztönzése, azoknak szervezeteknek és nehézségeknek a meghatározása, amelyekkel a helyi önkormányzatok szembesülnek az uniós polgárság jogainak alkalmazásakor, valamint a tapasztalatok és legjobb gyakorlatok cseréjének ösztönzése, hozzájárulva ezáltal az uniós polgárság aktív megvalósításának előmozdításához; arra kéri az Európai Bizottságot, fontolja meg annak a lehetőségét, hogy egy megvalósíthatósági tanulmány keretében megfelelő támogatást nyújtson ehhez a kezdeményezéshez.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 31-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Az EU költségvetésének felülvizsgálata

(2011/C 166/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- emlékeztet arra, hogy az uniós GNI 1 %-át meghaladó hiteles költségvetést kell biztosítani az EU számára a nagy európai célkitűzéseknek a különböző területek sajátos igényei szerint történő elérése érdekében, valamint a Lisszaboni Szerződésből következő új hatáskörök gyakorlása végett;
- maradéktalanul egyetért az Európa 2020 stratégia jelentőségével, hangsúlyozza azonban, hogy a számára biztosítandó hely ugyanakkor nem vezethet a Szerződésekben rögzített egyéb célkitűzések – és így különösen a gazdasági, társadalmi és területi kohézió – korlátozásához;
- örömmel látja, hogy az Európai Bizottság átvette az RB javaslatát a többéves pénzügyi keret időtartamának 10 évre való meghosszabbításáról, egy valódi félidős („5 + 5”) felülvizsgálattal kiegészítve. A félidős felülvizsgálatnak korlátoznia kell a különböző prioritásokra elkülöníthető támogatás mértékét, azt biztosítandó, hogy valódi tízéves, nem pedig két ötéves programról beszélhessünk;
- úgy véli, hogy biztosítani kell a költségvetés rugalmasságát egyrészt annak érdekében, hogy félidős stratégiai átirányítást lehessen végrehajtani egy „felülvizsgálati tartalék” révén, másrészt pedig abból a célból, hogy kezelni lehessen a váratlan és különleges helyzeteket egyfajta „rugalmassági és európai érdekeket szolgáló tartaléknak” köszönhetően, az európai kiadások leghatékonyabb módjának keresése mellett;
- határozottan ellenzi azt a javaslatot, amely szerint a tagállamok mulasztásai a kohéziós politika, illetve a közös mezőgazdasági és halászati politika keretében nyújtott támogatások megvonásához vezetnének, mivel a regionális önkormányzatok nem tehetők felelőssé azért, hogy a nemzeti intézmények képtelenek betartani a makrogazdasági előírásokat vagy pontosan végrehajtani az uniós jogszabályokat;
- üdvözli, hogy az Európai Bizottság a jövőben is szükségesnek tartja a kohéziós politikát az Unió egész területén, és helyesli a strukturális alapokat és az egyéb területfejlesztési alapokat lefedő közös stratégiai keretre irányuló javaslatot; ezért úgy véli, hogy a költségvetési tételek lehetséges szerkezete mindenekelőtt lehetővé kellene, hogy tegye minden, a közösségi stratégiai kerethez tartozó alap ugyanazon a címen történő meghatározását;
- úgy ítéli meg, hogy a költségvetés jelenlegi szerkezetét el kell vetni, és olyan új struktúrát ajánl, mely lehetővé teszi a többszintű kormányzási megközelítés révén megvalósuló feladatmegosztás előtérbe helyezését, továbbá nem javasolja, hogy a tételek számát három nagy tételre csökkentsék;
- alapvetőnek ítéli meg az uniós projektkötvények (EU-project bonds) kibocsátásának lehetőségét, és meg van győződve arról, hogy hosszú távon a meglévő saját források növelésével, illetve az új saját források bevezetésével az uniós költségvetésbe befizetett nemzeti hozzájárulások kiváltására kellene törekedni.

Előadók:	Mercedes BRESSO (IT/PES), Piemont régió tanácsának tagja Ramón Luis VALCÁRCEL SISO (ES/EPP), Murcia régió elnöke
Referenciaszövegek:	A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és a nemzeti parlamenteknek – Az EU költségvetésének felülvizsgálata. COM(2010) 700 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Bevezetés

1. kedvezően fogadja az EU költségvetésének felülvizsgálatáról szóló európai bizottsági közleményt, mivel az a reform átfogó, a kiadásokat és a bevételeket egyaránt lefedő megközelítésére vall, és tényleges változtatás elérését célozza;

2. a 2008 áprilisában elfogadott véleményében megfogalmazott állásfoglalások és javaslatok továbbvitelének és elmélyítésének útján kíván haladni ⁽¹⁾; ezért emlékeztet arra,

— hogy az uniós GNI 1 %-át meghaladó hiteles költségvetést kell biztosítani az EU számára a nagy európai célkitűzéseknek a különböző területek sajátos igényei szerint történő elérése érdekében, valamint a Lisszaboni Szerződésből következő új hatáskörök gyakorlása végett,

— hogy az Unió költségvetésének képesnek kell lennie az új kihívásokra történő válaszadásra, valamint integrációs és kohéziós célkitűzéseit is tovább kell követnie, valódi szolidaritásról téve tanúbizonyságot fellépése során,

— hogy a tagállamokban az állami pénzügyi források korlátozottsága miatt egyrészt meg kell újítani a közösségi költségvetés forrásrendszerét, másrészt prioritásokat kell felállítani és azon területekre szükséges összpontosítani, ahol a közösségi fellépés egymagában vagy egyéb kormányzati szintekkel kiegészülve a legnagyobb hozzáadott értékkel járhat,

— hogy a többszintű kormányzásban rejlő valamennyi lehetőség kiaknázásának az európai költségvetés reformjára vonatkozó stratégia középpontjában kell állnia, és hogy a regionális és helyi önkormányzatok számottevően hozzájárulhatnak az európai politikák tervezéséhez, ütemezéséhez, közös finanszírozásához és megvalósításához.

Az EU költségvetésével kapcsolatban figyelembe veendő elvek

3. úgy ítéli meg, hogy az európai költségvetés és különösen a kohéziós politika végrehajtásával kapcsolatos többéves tapasztalat azt mutatja, hogy polgárközeliségük folytán a régiók és a helyi önkormányzatok ismerik fel az európai területek szükségleteit és lépnek fel hatékonyabban ezen a területen. Ezért az Európai Unió minden adandó alkalommal hangsúlyozza a többszintű kormányzási folyamat fontosságát az európai költségvetés jobb felhasználása érdekében, mivel azt olyan hatékony eszköznek tekinti, amely valamennyi európai politika esetében alkalmazandó, a szubszidiaritás elvének betartása mellett;

4. sajnálatát fejezi ki, amiért a regionális és helyi önkormányzatok pénzügyi hozzájárulása és egyre tevékenyebb részvétele ellenére az EU-ban elköltött állami pénzek összessége kapcsán ez a többszintű kormányzás nem válik egyértelműen láthatóvá a végső kedvezményezettek számára; már most arra kéri az Európai Bizottságot, hogy valamennyi érdekelt felet világosítsa fel az Európai Unió államháztartásainak jelenlegi helyzetéről, és a többszintű kormányzásnak jobban megfelelő költségvetési szerkezetet fogadjon el;

5. osztja az Európai Bizottság nézetét, amely szerint „a kiadások súlyát úgy kell meghatározni, hogy az tükrözze az EU alapvető szakpolitikai prioritásait”; ebből azt vezeti le, hogy a „gazdasági, társadalmi és területi kohézió” fogalmát, de pl. a költségvetésnek a horizontális szociális záradékkal való összeegyeztethetőségét is igen fontos prioritásként kell kezelni;

6. azt javasolja, hogy a működési alapszabályok bizonyos fokú folytonossága által, illetve az egyes jogszabályi és szabályozási beavatkozások lehetőség szerint minél erőteljesebb – és az egyszerűsítésre irányuló – előrevetítése révén könnyítsék meg a következő programok gyors beindítását;

a) Hozzáadott érték

7. úgy véli, hogy a különféle szinteken folytatott egyeztetéseken alapuló helyes kormányzási elvvel összhangban szükséges és hasznos volna, ha aktívan részt venne az éves költségvetési eljárásokról és végrehajtásról szóló uniós intézményközi vitában; így képviselni lehetne a helyi és regionális önkormányzatok nézeteit azokkal a költségvetési tételekkel kapcsolatban, amelyeknek e hatóságok a fő kedvezményezettjei;

⁽¹⁾ Cdr 16/2008 fin.

8. megítélése szerint a hozzáadott érték az európai költségvetés végrehajtása által az Európai Unió egészében gerjesztett fellendítő hatásra vagy megsokszorozó hatásra vonatkozik, és ezért úgy véli, hogy a fenti fogalom nem fejezhető ki tisztán számviteli eszközökkel, amelyek csak az államháztartásokat veszik figyelembe. Tekintetbe kellene venni az uniós költségvetésnek a magánszektorbeli gazdasági szereplők és a fogyasztók számára jelentett hozzáadott értékét, valamint az Unió kormányzásra fordított kiadásainak hozzáadott értékét. Ezenfelül az RB úgy véli, hogy az uniós költségvetés hozzáadott értékének megítélését egy új növekedési modell alapján kell végezni, amelynek keretében a növekedést a GDP-t kiegészítő mutatókkal mérik, amelyek jobban tükrözik az egyes régiók fejlettségi szintjét;

9. tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottságnak aktualizált elemzést kell készítenie az „Európa-nélküliség” költségeiről, követeli azonban, hogy a Bizottság ezt időben tegye meg, hogy az elemzés hatást gyakorolhasson az új pénzügyi kerettről szóló tárgyalásokra;

10. rámutat, hogy az EU költségvetésének fellendítő hatása nemcsak alapvetően meghatározza az Uniónak a Szerződésben megfogalmazott stratégiai céljai, például a kohéziós politika, valamint az európai stratégiák – így az Európa 2020 stratégia – érdekében történő erőforrás-mozgósítást és az intézményi kapacitásnövelést, hanem az egységes piac keretein belül – a legelmaradottabbtól a legfejlettebbig – fellépő valamennyi magánszereplő és közületi hatóság javára is válik;

11. úgy véli, hogy minden szinten, a politikai döntéshozó szervtől a polgárokon és a végső kedvezményezettten át a programgazdáig az EU fellépéseinek láthatóságára kell törekedni, legyen szó nagyberuházásokról vagy nem anyagi (kutatással, társadalmi befogadással, képzéssel stb. kapcsolatos) beruházásokról. A láthatóságot a számos már létező bevált gyakorlat példájából okulva, és az egyes régiók lehetőségeiből kiindulva, a mindenkorai körülményekhez igazított különböző rugalmas módozatok révén lehet elérni az aránytalan adminisztratív túlterhelést elkerülendő;

12. az Európai Bizottsággal egyetértésben úgy véli, hogy „az EU méretgazdaságossági megtakarításokat képes elérni és pótolni tudja a nemzeti politikameghatározás dinamikájából fakadó hiányosságokat, amennyiben felvállalja a határokon átnyúló kihívásokat olyan területeken, mint az infrastruktúra, a mobilitás, a területi kohézió vagy az uniós kutatási együttműködés”;

13. megismétli, hogy dinamikus és folyamatos, a helyi szintekre is lebontott kommunikációs stratégiát kell kialakítani az európai költségvetés céljairól és eredményeiről, illetve jelzi ennek kapcsán, hogy kész egy decentralizált cselekvési terv kidolgozására;

b) Szolidaritás

14. kijelenti, hogy az európai tagállamok, regionális és helyi önkormányzatok és polgárok közötti szolidaritás nem csupán

az európai értékekből következő politikai célkitűzés, hanem az EU egésze számára a gazdasági hatékonyság egyik eleme. Ebből kifolyólag a szolidaritás gyakorlását nem annyira kiadási tételnek kell tekinteni, mint inkább az EU előtt ma és a jövőben jelentkező kihívások leküzdését elősegítő befektetésnek;

Költségvetés a jövőért: kiadások

15. maradéktalanul egyetért az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést előirányzó Európa 2020 stratégia jelentőségével, és az Európai Bizottsággal összhangban rámutat arra, hogy a stratégia sikere érdekében „az uniós, a nemzeti és a regionális szintek közötti partnerségre van szükség”, továbbá a helyi önkormányzatokkal létrehozott együttműködésre; hangsúlyozza, hogy az Európa 2020 stratégia számára biztosított hely ugyanakkor nem vezethet a Szerződésekben rögzített egyéb célkitűzések – és így különösen a gazdasági, társadalmi és területi kohézió – korlátozásához;

16. a kiadásokkal kapcsolatos részletes véleménynyilvánítás előtt megvárja a többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatot, ugyanakkor már most megfogalmazza a következő elvi észrevételeket;

Kutatás, innováció, oktatás

17. hangsúlyozza, hogy a kutatásra szánt jelenlegi uniós költségvetés, amely az európai közfinanszírozású kutatás eszközeinek mindössze 4 %-át teszi ki, túl csekély; ezért elengedhetetlennek tartja, hogy gondoskodjanak arról, hogy a nemzeti és regionális programok és az európai kutatási keretprogram jobban kiegészítse egymást a méretgazdaságosság és a tömeghatás elérése érdekében;

18. nem ért egyet az Európai Bizottság azon kijelentésével, mely szerint Európa előtt jelenleg „eddig példátlan számú társadalmi kihívás áll, amelyekre csak a jelentős tudományos és technológiai áttörések hozhatnak megoldást”, mivel egy ilyen gondolatmenet alábecsüli a politikai szervezetek, az intézmények és a polgárok képességét a társadalom megreformálására anélkül, hogy feltétlenül tudományos és technológiai megoldásokhoz kellene fordulni. Meggyőződése ugyanakkor, hogy az innováció hozzájárul az előttünk álló legkritikusabb társadalmi kihívások megoldásához. Ezért maradéktalanul egyetért az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésén hozott következtetésekkel, melyek szerint Európa szakértelmét és erőforrásait koherens módon kell mozgósítani, és elő kell mozdítani az Unió és a tagállamok közötti szinergiákat annak érdekében, hogy a társadalmi előnyökkel járó innovációs elképzelések gyorsabban piacra jussanak. Ennek kapcsán az RB hangsúlyozza, hogy a közbeszerzésről szóló irányelvek átdolgozása milyen lehetőségeket nyújtana a szociális és környezetvédelmi innovációkat illetően;

19. megítélése szerint az európai gazdaság átalakítása érdekében az innováció támogatása meghatározó jelentőséggel bír, és úgy véli, hogy az Innovatív Unió elnevezésű kiemelt kezdeményezésnek elsősorban arra kell ösztönöznie a tagállamokat, hogy valamennyi szinten támogassák az oktatási és képzési

rendszerek korszerűsítését, beleértve a munkahelyeket is, mivel egy terület fejlődése elsősorban humántőkéjének fejlődésétől függ; ezért üdvözlí, hogy a kiemelt kezdeményezés alapvetően szilárd politikai megközelítést fogalmaz meg, az innováció fogalmát jogosan tágra értelmezi, társadalmunk nagy kihívásait állítja a középpontba, és figyelembe veszi a kulcstechnológiákat. A Régiók Bizottsága támogatja ugyanakkor az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, hogy az ERFA keretében finanszírozott technikai segítségnyújtási programok révén fejlesszék a kutatási és az innovációs kapacitásokat az EU-ban, valamint hogy intelligens regionális szakosodási stratégiákat dolgozzanak ki. Megjegyzí, hogy e stratégiák meghatározásakor valamennyi érdekelt féllel – elsősorban a helyi és regionális vállalkozókkal – konzultálni kell, hogy így elkerülhető legyen olyan szabályozási modelleknek az előírása, amelyek nem felelnének meg a helyi és regionális valóságnak és kapacitásnak, vagy amelyek adminisztratív és pénzügyi terhekkel járnának együtt;

20. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság az előterjesztett közleménnyel figyelembe veszi a helyi és regionális önkormányzatok és a civil társadalom innovációs hozzájárulását, valamint hogy fontos szereplőknek tekintí őket. Ennek egy megfelelően finanszírozott kutatási keretprogram formájában az uniós költségvetésben is tükrözödni kell. A kiadások hatékonyságának biztosítása érdekében – ideértve azt is, hogy kiemelten kezelik a kutatási kapacitás kiépítését Európa szegényebb részein – az uniós költségvetést ezenkívül a kutatást és az innovációt támogató európai finanszírozási formák közti szinergiák és komplementaritás előmozdítására is fel kellene használni. Égető szükség van továbbá a régióknak a keretprogramban és egyéb uniós kutatási- és innovációfinanszírozási programokban való részvételéről szóló információk pontosságával és rendelkezésre állásával kapcsolatos problémák megoldására, hogy a helyi és regionális önkormányzatok uniós szinten összemérhessék teljesítményüket, és hogy pontosan azonosítani lehessen a teljesítményben jelentkező strukturális hiányosságokat;

21. úgy véli, hogy a K+F-finanszírozásban részesült és használható új technológiákat maradéktalanul ki kellene aknázni;

A jövő infrastruktúrái

22. úgy véli, hogy a közlekedési, a kommunikációs és az energiahálózatok stratégiai transznacionális tengelyei határokon átnyúló „szűk keresztmetszeteinek” a felszámolása jelentős társadalmi hasznot hozó többletértékkel jár, ami megfelel az EU új növekedésközpontú megközelítésének. A megfelelő, értékes infrastruktúra kiépítésének és a kritikus „szűk keresztmetszetek” felszámolásának alapvetően az EU gazdasági versenyképessége, valamint a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés kontextusában kellene végbemennie;

23. hangsúlyozza, hogy a jövő infrastruktúráira szánt finanszírozás két egyformán fontos okból szükséges: az egyik az Unión belüli mobilitás és kohézió javítása, a másik pedig – erre az Európai Bizottság is helyesen rámutat – az európai versenyképesség növelése harmadik országokkal szemben. A következő logikai sorrendet ajánlja a fellépéshez: először az infrastrukturális projektekre vonatkozó politikai döntéseket kell meghozni, és azután kell egyetértésre jutni a kapcsolódó pénzügyi eszközökről és konstrukciókról;

24. megismétli, hogy nem támogatja egy olyan egységes alap létrehozását, amely a kohéziós politika keretében elkülönített eszközök felhasználásával összefogná valamennyi, a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos európai pénzügyi eszközt. Az alapok ilyen átvezetése nemcsak veszteséget okozhat a közlekedési politikára szánt pénzeszközök terén, hanem meg is kérdőjelezheti a közlekedési projektek területi fejlesztési stratégiákba való integrálását;

Energia és éghajlat

25. nem támogatja az energia- és éghajlatügyi beruházások megvalósítását célzó nagy horderejű specializált alapok létrehozására vonatkozó opciót. Amellett foglal állást, hogy a fenti politikai prioritásokat fontossági sorrendbe állítsák, majd fokozottan integrálják valamennyi érintett politikai területbe, aminek során a minden kormányzati szintet bevonó irányítás biztosítaná az európai fellépés hatékonyságát és láthatóságát. Az EBB által kibocsátott speciális kötvényeket is lehetne használni a nemzeteken átvéló vagy határokon átnyúló projektekhez, a tiszta energia termeléséhez és az energiahatékonysághoz, az energiabiztonsági és az éghajlatváltozás enyhítését szolgáló célok keretében;

Közös agrárpolitika

26. elismeri ennek a politikának – a közösségi uniós szakpolitikák egyikének – a hozzáadott értékét, és kedvezően fogadja a közös agrárpolitikával kapcsolatos kiadások kezelésének azt a perspektíváját, mely a KAP-ot a termelés tekintetében is még inkább a társadalmi és területi kohéziós célkitűzés, a zöld növekedés és a többi uniós szakpolitikával való hatékonyabb szinergia felé irányítja;

27. hangsúlyozza, hogy milyen jelentős szerep hárul a KAP-ra a vidéki közösségek szerkezetének Európa-szerte történő megőrzésében, hozzájárulva így a társadalmi és területi kohézió szélesebb körű céljához; megjegyzí továbbá, hogy a KAP az egész társadalmat értékekkel gazdagítja, hiszen jó minőségű élelmiszereket állít elő, gondoskodik a tájvédelemről, és támogatja az éghajlatváltozás hatásai elleni küzdelemre és az e hatások mérséklésére irányuló erőfeszítéseket; aláhúzza, hogy a közös agrárpolitika különösen nagy hatást gyakorol az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósítására;

28. a magas minőségű élelmiszerek versenyképes európai előállítása és a környezettel, az éghajlattal, a vízgazdálkodással és a biológiai sokféleséggel szemben támasztott társadalmi követelmények, valamint a létfontosságú vidéki területek megőrzése közötti ellentmondásban rejlő jövőbeli kihívások leküzdése érdekében a közös agrárpolitikának (KAP) hatékony 1. és 2. pillérre van szüksége. Elismeri, hogy a KAP további reformokra szorul, így például elegendő forrást kell biztosítani egyéb uniós prioritások figyelembevételéhez is; ismételten hangsúlyozza azonban, hogy ezeket a reformokat fokozatosan kell bevezetni; és erről az EU-szerte történő közvetlen kifizetések és a második pillér (vidékfejlesztés) keretében a tagállamoknak történő forráskiutalások igazságosabb rendszerére kellene áttérni; a reform következő szakaszában különösen az egyszerűsítést és a hatékonyságot kellene kiemelten kezelni;

Kohéziós politika

29. elismerését fejezi ki az Európai Bizottságnak a kohéziós politika európai gazdaságra gyakorolt hatásának elemzésével, valamint a nemzeti GDP-kben jelentkező erőteljes halmozott hatásoknak a kimutatásával kapcsolatban és úgy véli, hogy a kohéziós politika a gyengébb régiók szolidáris támogatásának egyik legsikeresebb eszköze, amely Európában mindenütt hozzájárul a növekedés és a jólét megteremtéséhez is, főként a kereskedelmi cseréknek és az exportnak köszönhetően;

30. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság a jövőben is szükségesnek tartja a kohéziós politikát az Unió egész területén – és ezáltal valamennyi régióban – ahhoz, hogy az Uniónak mint egésznek a gazdasági, társadalmi és területi kohézióját és a harmonikus fejlődését intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés révén ösztönözze. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a jövőbeli kohéziós politika kidolgozása során jelentős beruházásokat kell majd eszközölni a legkevésbé fejlett régiók infrastruktúrájába. Ezért az uniós költségvetés jelentős részét a jövőben is a legkevésbé fejlett régiók fejlődésének gyorsítására és a fejlődési korlátok felszámolására kellene fordítani;

31. helyesli a strukturális alapokat és az egyéb területfejlesztési – EMVA és EHA – alapokat lefedő közös stratégiai keretre irányuló javaslatot, és úgy véli, hogy a jövőben ezeket az egyszerűsítést célzó megközelítéseket más pénzügyi alapokra is ki lehetne terjeszteni; támogatja a fejlesztési és beruházási társulási szerződések fogalmát, melyek a nemzeti reformprogramok érdekében előmozdítandó területi paktumok költségvetési szinten jelentkező pontos leképezései; az ilyen társulási szerződések a többszintű kormányzás elvei szerint a helyi és regionális önkormányzatokkal partneri együttműködésben kell kialakítani, nem pedig pusztán a tagállamok és az Európai Bizottság egyeztetése nyomán, ahogy ezt az ötödik kohéziós jelentés javasolja; támogatja a kohéziós politika irányításának a többi szakpolitikára történő kiterjesztését, mivel úgy látja, hogy az eddigi tapasztalatok szerint ez bizonyult a leghatékonyabb és leghatásosabb módszernek;

32. reméli, hogy a jövőbeli kohéziós politika megadja a területi, különösen a vidéki, a tengeri és a legkülső dimenzióknak az őt megillető figyelmet, és gondoskodik az ESZA, az ERFA és az EMVA keretében támogatott fejlesztési programok jobb összehangolásáról és nagyobb mértékű szinergiájáról;

33. úgy véli, hogy a közszféra nemzeti, regionális és helyi szintű intézményi és pénzügyi kapacitásai alapvetőek az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérése érdekében, a kohéziós politikára pedig továbbra is kulcsszerep hárul e kapacitások megerősítése terén. Kéri emellett az egyes uniós finanszírozási programok hét kiemelt kezdeményezésének keretében javasolt intézkedések finanszírozásának bővebb kiterjesztését;

34. üdvözlí az ESZA láthatóságának és hatókörének kiterjesztésére irányuló szándékot és azt, hogy így nagyobb súly kerül a társadalmi befogadásra; ismételten lándzsát tör amellett, hogy az ESZA a kohéziós politika része maradjon. Hangsúlyozza, hogy az ESZA láthatóságát és az intézkedések hatékony-

ságát csak a humántőkébe, az infrastruktúrába, a kutatásba, a fejlesztésbe és az innovációba történő beruházások integrált megközelítésével lehet biztosítani;

35. határozottan üdvözlí, hogy az Európai Bizottság a figyelmének középpontjába állítja az új vállalkozások – különösen kkv-k – támogatását, amelyek döntő szerepet fognak játszani az európai versenyképesség fokozásában; ezért az EU költségvetésének egészében a kkv-k számára kedvezőbb intézkedések egyértelműbb hangsúlyozását sürgeti, kiemelten kezelve a női vállalkozókat;

36. úgy ítéli meg, hogy biztosítani kell a kiadások nagyobb hatékonyságát, de helyteleníti az Európa 2020 stratégia célkitűzésein alapuló teljesítményjutalmazási tartalék ötletét;

37. javasolja, hogy minden régióban hozzanak létre egy különleges riasztási mechanizmust, amely a jelenlegi viszonyra támaszkodna – ennek keretében az Európai Bizottság tanácsokat ad az igazgatási hatóságoknak a kiadási arányra és a kötelezett-ségvállalások visszavonásával kapcsolatos lehetőségre vonatkozóan, amennyiben a kiadási arány és az eredmények nem felelnek meg a kitűzött célszámoknak;

38. végül pedig úgy véli, hogy a jövőben az e riasztási mechanizmus által évente beazonosított összegeknek, amelyek esetében – tekintettel a régiók és az igazgatási hatóságok által tapasztalt nehézségekre – fennáll annak a kockázata, hogy nem költik el őket, vissza kellene kerülniük az általános költségvetésbe, és a „rugalmassági és európai érdekeket szolgáló tartalékot” kellene növelniük. Ennek célja mindenekelőtt az lenne, hogy a tagállamok tartózkodjanak attól a jelenleg alkalmazott gyakorlattól, hogy különböző projektek társfinanszírozási hozzájárulásait visszatartják, hogy később a fel nem használt összegeket újból megszerezzék;

39. sürgeti a Globalizációs Alkalmazkodási Alapnak az uniós költségvetésbe történő integrálását, mindenekelőtt azért, hogy a pénzügyi források gyorsabban rendelkezésre állhassanak; másrészt pedig azért, hogy hatékonyabban hozzá tudjanak járulni az Európa 2020 stratégia növekedési és foglalkoztatási céljainak a teljesítéséhez, a foglalkoztatás nagyobb arányú növekedéséhez és az alacsonyabb munkanélküliséghez, a munkaerőpiacról való kizárás megakadályozásához, a munkahelyek minőségének, termelékenységének és attraktivitásának javításához, valamint a társadalmi, gazdasági és területi kohézió erősítéséhez;

Hatékony költségvetés

Új finanszírozások

40. helyesli a közvetlen támogatásoktól eltérő egyéb európai támogatási lehetőségek vizsgálatát, de a szubszidiaritási elvet teljes mértékben tiszteletben tartva, csak konkrét eseti vizsgálatok szintjén és a kiadások jellegének, valamint a kedvezményezettek gazdasági helyzetének függvényében. A pénzügyi tervezési eszközöket a támogatások értékes kiegészítésének kell tekinteni, és nem azok helyettesítésére használni;

41. ugyanakkor óvatosságra int az új pénzügyi eszközök kidolgozásával és megsokszorozódásával kapcsolatban; véleménye szerint a válság bizonyította, hogy szükség van uniós szintű szabályozásra, melynek hiányában néha veszélybe került a helyi és regionális köz költségvetések egyensúlya; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy el tudjunk számolni a polgárok előtt, és ne távolodjunk el túlságosan a realgazdaságtól;

42. támogatja emellett azt a követelést, hogy kapcsolják össze az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust az Európai Unió költségvetésével annak biztosítására, hogy az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust 2013 után már ne csak államközi alapon, fel nem használt eszközök révén finanszírozzák, hanem – az EU-n belüli szolidaritás elvének megfelelően – kapjanak szerepet a Lisszaboni Szerződésben meghatározott költségvetési mechanizmusok is;

43. felhívja a figyelmet arra, hogy az eredményesség érdekében a helyi és regionális önkormányzatokat jobb eszközökkel kell ellátni, különösen akkor, amikor komoly szakértelmet igénylő új finanszírozási mechanizmusok (EBB, PPP, európai projektkötvények) kerülnek alkalmazásra;

44. arra ösztönözné az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a polgári kötvények (a polgárok által a helyi fejlődés érdekében jegyzett helyi alapok) megvalósíthatóságát, melyek segítségével a polgárok befektethetnék saját közösségük vagy régiójuk fejlesztésébe. Ezek a befektetések jelentős infrastruktúrák és energetikai projektek több év alatt megvalósítandó létrehozását szolgálják;

45. ugyanakkor arra bízta az Európai Bizottságot, hogy legyen nagyra törő annak a fellendítő hatásnak az erőteljes mozgósításában, amelyet a helyi és regionális önkormányzatoknak a politikai prioritások melletti elkötelezettsége jelenthet; hangsúlyozza a helyi és regionális közpénzeknek a magánszektorbeli partnerek számára is jelentkező megsokszorozó hatását, valamint az EU által betölthető összefogó szerepet;

46. alapvetőnek ítéli meg az uniós projektkötvények (EU-project bonds) kibocsátásának lehetőségét a közép- vagy hosszú távú gazdasági hatással bíró nagyvolumenű projektek finanszírozása érdekében. Ez a mechanizmus minden bizonnyal növelheti az EU fellépéseinek láthatóságát és főként hatékonyságát, hiszen komoly ösztönző hatása lehet a belső piac dinamikájára, és hozzájárulhat a területi kohézió megerősítéséhez is. Világosan beleillik az uniós kiadások ésszerűsítésére és az európai hozzáadott értékre összpontosító törekvésekbe;

47. üdvözlí az Európai Bizottság által az „Európa 2020 stratégiahoz kapcsolódó infrastrukturális projektek finanszírozását

szolgáló uniós kötvények” tárgyában indított nyilvános konzultációt, és úgy véli annak kapcsán, hogy a területi kohézió megerősítése prioritásnak tekintendő. Kétli azonban, hogy az uniós projektkötvények alkalmazását a technikai infrastruktúrával összefüggő transzeurópai projektekre kellene korlátozni, hiszen egyéb, regionális dimenziójú infrastrukturális projektek is európai értéktöbbletet teremthetnek. Úgy véli továbbá, hogy tisztázni kell a projektkötvények és az európai támogatások közötti kapcsolatokat, és intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulhassanak az új finanszírozási eszközökhöz;

48. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen részletesebb elemzést a javasolt eurókötvény-kibocsátásról, amely bizonyos köztartozások összevonása révén az euróövezet minden tagjának lehetővé tenné, hogy a piacon elérhető legkedvezőbb kamatlábhoz közeli feltételek szerint vegyen fel hitelt, csökkentené az állami hitelfelvetelekkel szembeni spekulációt és emelné a költségvetés-politikai koordináció színvonalát;

49. úgy véli, hogy a jelenlegi gazdasági válságra a gazdasági, társadalmi és területi fejlesztés hajtóerejeként működő hiteles költségvetés képezheti az egyik lehetséges választ;

Kiadási struktúrák

50. úgy ítéli meg, hogy a költségvetés jelenlegi szerkezetét el kell vetni, ezzel szemben gyakorlatias, valóságű, átlátható és könnyen érthető kiadási struktúrát ajánl, mely lehetővé teszi a többszintű kormányzati megközelítés révén megvalósuló feladatmegosztás előtérbe helyezését, valamint azt javasolja, hogy a kiadási tételeket a kifizetések konkrét formájának és a politikák megvalósítási módjának a függvényében állítsák össze. Nem lát okot arra, hogy a tételek számát három nagy tételre (belső és külső kiadások, illetve adminisztratív kiadások) csökkentsék. A kevesebb, de nagyobb tételek túlzottan össze vannak sűrítve, és így ennek megfelelően kevésbé informatívak. A nagy tételeket tartalmazó kategóriákkal kellene alátámasztani. Ez a javaslat nem javítana az átláthatóságon;

51. úgy véli, hogy bár a politikai mozgósítás egyik fő hajtóerejét képezik, sem az Európa 2020-as stratégia három jelszava (intelligens, fenntartható, inkluzív), sem annak hét fő kezdeményezése nem alkalmas a költségvetési tételek meghatározására. Mivel önmagában egyik dimenzió sem képes bizonyos politikákat – például a kohéziós politikát vagy a KAP-ot – lefedni, az Európai Bizottság által javasolt struktúra végeláthatatlan alkudozásokhoz vezetne az alapok kiosztása és a végrehajtás során;

52. úgy véli főképpen, hogy a jövőbeni költségvetési szerkezetben biztosítani kell a kohéziós politikára való egyértelmű utalást, figyelembe véve a rá vonatkozó (gazdasági, társadalmi és területi) jogszabályi alapot a Lisszaboni Szerződés keretében történő kohéziós szempontú megerősítést is;

53. ezért úgy véli, hogy a költségvetési tételek lehetséges szerkezete mindenekelőtt lehetővé kellene, hogy tegye minden, a közösségi stratégiák keretéhez tartozó alap (vagyis az ERFA, az ESZA, a kohéziós alap, az EMVA és az EHA) ugyanazon a címen történő meghatározását. Az említett struktúra az alábbiakból indulhatna ki:

- 1) a területekkel kapcsolatos politikák (kohéziós politika, KAP – 2. pillér, közös halászati politika, az éghajlatváltozás területi hatásai és nagy infrastrukturális beruházások, valamint kutatás és innováció a területi egyensúly érdekében)
- 2) a fenntartható jövőt célzó politikák (KAP – 1. pillér, éghajlatváltozás, energia, kutatás)
- 3) uniós polgárság (ezen belül kultúra, ifjúság, kommunikáció, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség)
- 4) külső fellépések (ezen belül kül-, szomszédság- és fejlesztés-politika)
- 5) rugalmassági és európai érdekeket szolgáló tartalék, valamint felülvizsgálati tartalék
- 6) adminisztratív kiadások

A pénzügyi keret időtartama

54. örömmel látja, hogy az Európai Bizottság átvette az RB javaslatát a többéves pénzügyi keret időtartamának 10 évre való meghosszabbításáról, egy valódi félidős („5 + 5”) felülvizsgálattal kiegészítve, hiszen ez a javaslat járható kompromisszumot képez az európai közkiadások stabilitása, rugalmassága és demokratikus parlamenti nyomon követése között; a félidős felülvizsgálatnak korlátoznia kell a különböző prioritásokra elkülöníthető támogatás mértékét, azt biztosítandó, hogy valódi tízéves, nem pedig két ötéves programról beszélhessünk, ami visszalépést jelentene a jelenlegi hétéves programokhoz képest;

55. aláhúzza, hogy a beruházási és fejlesztési politikák tervezése – amilyen a kohéziós politika is – nem lehetséges 7 évnél rövidebb időre. Ennek következtében a 10 évre történő meghosszabbítás elegendő távlatot és stabilitást nyújt, miközben lehetőséget ad az EU költségvetéséből jelenleg hiányzó félidős rugalmas felülvizsgálatra is;

56. a Lisszaboni Szerződésből származó új eljárások és új pénzügyi eszközök fényében úgy véli, hogy a felülvizsgálat hatékonysága egy kétszintű mechanizmus alkalmazásával érhető el:

- az első, általánosabb szinten az elmúlt 5 év programozásának megfelelő teljes európai költségvetés 5 %-át kitevő

„felülvizsgálati tartalékot” lehetne létrehozni. Ezen összeg pontos rendeltetését a félidős tárgyalás határozná meg: ennek eredménye lehet az időszak kezdetén meghozott döntések megerősítése az egyes tételek, fejezetek, tagállamok stb. között arányaiban megegyező felosztás, vagy pedig az európai prioritásokhoz és a politikai-társadalmi-gazdasági környezet változásához alkalmazkodó új felosztás. Mindenestre, a fenti „felülvizsgálati tartalék” az új rugalmassági mechanizmusok keretében kiegészítené az Európai Bizottság által tervekbe vett „rugalmassági és európai érdekeket szolgáló tartalékot”;

- a második szinten a kohéziós politikára és a közös stratégiai keretbe foglalt egyéb területfejlesztési politikákra vonatkozó tételen belül a tagállamok a régiókkal egyetértésben felhatalmazást kaphatnának a fejlesztési és beruházási partnerségi szerződésekben szereplő összegek 25 %-át nem meghaladó újraprogramozásra. Ez a programozás a különböző érintett alapok között valósulhat meg, azaz a kohéziós alap, az ERFA, az ESZA, az EMVA és az EHA között;

Válaszadás a változó helyzetre – rugalmasság és forrásátcsoportosítás

57. úgy véli, hogy biztosítani kell a költségvetés rugalmasságát egyrészt annak érdekében, hogy félidős stratégiai átirányítást lehessen végrehajtani egy „felülvizsgálati tartalék” révén, másrészt pedig abból a célból, hogy kezelni lehessen a váratlan és különleges helyzeteket egyfajta „rugalmassági és európai érdekeket szolgáló tartaléknak” köszönhetően, az európai kiadások leghatékonyabb módjának keresése mellett;

58. üdvözlí az Európai Bizottság javaslatait, ugyanakkor rámutat, hogy a rugalmasság nem szolgáltatathat ürügyet az EU politikáihoz kapcsolódó költségvetési szükségletek alulértékeléséhez; úgy ítéli meg, hogy az Európai Bizottság által javasolt 5 %-os kötelező arálynak pusztán tájékoztató jellegűnek kellene lennie, hiszen a rugalmassági mozgástér a dolog természete folytán a politikai és gazdasági helyzet szerint változó mutatóktól függ;

59. aláhúzza, hogy a „rugalmassági és európai érdekeket szolgáló tartalék” semmiképpen nem szolgálhat a pénzügyi források felhasználásával kapcsolatos legjobb teljesítmények jutalmazására, hanem az Európai Uniónak az új kihívásokra vagy váratlan csapásokra való gyorsabb reagálását kell elősegítenie, emellett az új prioritások támogatására kell szolgálnia vagy az európai szintű együttműködés új formáinak kikísérletezésére. Ezt a tartalékot nem szabad előre elkülöníteni, hanem a költségvetési hatóságnak kell róla kifejezett döntést hoznia. Bizonyos költségvetési tételeknek a hatás- és eredményalapú értékelés szerint megállapított kiválóságát jutalmazhatná;

60. egyébiránt úgy véli, hogy az európai költségvetésben felhasználatlanul megmaradó források tekintetében a rugalmasság lehetővé kell, hogy tegye e forrásoknak a gazdálkodási kiválóság objektív kritériuma alapján történő átirányítását, és semmi esetben sem szolgálhat más célokat;

61. úgy véli, hogy a források fejezetek közötti, egy adott éven belül történő átvitelét megengedő, az Európai Bizottság által előírányzott átcsoportosítási lehetőségre szükség van, mivel a jelenlegi rendszer túl merevnek bizonyult. Meg kell vizsgálni az ilyen, a többéves pénzügyi kereten belüli átcsoportosítások egyszerűsítésének lehetőségét, teljes mértékben tiszteletben tartva az eredményes pénzgazdálkodás és a költségvetési fegyelem elvét;

62. kedvezően fogadja azt a javaslatot, hogy nyíljon lehetőség a fel nem használt mozgástér egyik évről a másikra való átvitelére a tagállamoknak való automatikus kiutalás elkerülése érdekében, valamint azt a lehetőséget is pozitívan értékeli, hogy mód nyílna egy adott fejezet többéves keretén belül a kiadások előre hozására vagy visszatartására;

63. emlékeztet arra, hogy minden szinten szükség van rugalmasságra azáltal, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő játéktérrel kapjanak a források átcsoportosításához, a prioritások és szükség esetén a kiadások felülvizsgálatához;

Hatékonyaság

64. üdvözlí az uniós költségvetés kezelési hatékonyságának növelésére vonatkozó európai bizottsági kérést, mivel a kiadások hatékonyabb kezelése javítja az eredményeket is, és bízta az Európai Bizottságot annak mielőbbi megvalósítására;

65. határozottan ösztönzi, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat megerősítsék technikai és emberi képességeiket, miközben úgy véli, hogy csökkenteni kell az EU által támogatott projektek komplexitását, elsősorban az adminisztratív és bürokratikus terheket. A közkiadások szintjén jelentős megszorításokhoz vezető gazdasági válság kontextusában és az uniós költségvetés hatékony felhasználását megőrzendő hangsúlyozza, hogy megfelelő szintű finanszírozást kell biztosítani ahhoz, hogy a regionális és helyi önkormányzatok érdemben részt tudjanak venni a strukturális alapok által támogatott nagyobb projekteken;

66. helyesli azt a javaslatot is, hogy a kiadásokat konkrét prioritásokra szabják, mivel a kevésbé fejlett régiók számára biztosítani kellene ezt a lehetőséget, hogy több prioritást meghatározzanak; ezért azt javasolja, hogy a célkitűzések számát ne növeljék túlzott mértékben, figyelembe véve azt is, hogy az EU egymást követő bővítései fokozták az Unión belüli egyenlőtlenségeket;

67. megállapítja, hogy az európai költségvetés és következtetésként a kiadások végrehajtása koordinációt, koherenciát és együttműködést követel mind a különböző közigazgatási szintek, mind az alapok között. Ezért ellentmondásosnak tűnik az egyetlen alapról való finanszírozás programjához történő – már tapasztalt – visszatérés, ebben az esetben ugyanis az alapok közötti koordináció új mechanizmusait kell kidolgozni az átfedések és megkettőzések elkerülése végett, mivel a finanszírozás kedvezményezettjei azok, akik nehézségekkel kénytelenek szembesülni a koordináció hiánya miatt, pedig az nélkülözhetetlen a kezelés hatékonyabbá tételéhez;

Európai költségvetés és az Unió gazdasági kormányzása

68. ismét óva int attól a lehetőségtől, hogy a strukturális alapok odaítélését a Stabilitási és Növekedési Paktumnak a tagállamok részéről történő betartásához kössék, valamint komoly aggodalmát fejezi ki a helyi és regionális szint számára a javaslat szerint – a jó kormányzás és a minden szinten érvényesítendő felelősség elvét megsértve – kötelezően előírandó feltételek miatt;

69. határozottan ellenzi azt a javaslatot, amely szerint a tagállamok mulasztásai a kohéziós politika, illetve a közös mezőgazdasági és halászati politika keretében nyújtott támogatások megvonásához vezetnének, mivel a regionális önkormányzatok nem tehetők felelőssé azért, hogy a nemzeti intézmények képtelenek betartani a makrogazdasági előírásokat vagy pontosan végrehajtani az uniós jogszabályokat. Egy ilyen intézkedés azzal a veszéllyel járna, hogy a fejlődésben elmaradt és a strukturális gyengeségeik leküzdéséhez közösen finanszírozott programokra szoruló régiókat sújtaná a legkeményebben;

70. az ösztönző hatás megerősítése érdekében azt kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat már a kezdeti szakaszban vonják be a helyzetelemzésbe és a megoldáskeresésbe;

71. kijelenti, hogy a tisztán formai ellenőrzési eljárások egyszerűsítésére törekedve készen áll a többi intézménnyel való együttműködésre az alapok kifizetését szabályozó valós feltételrendszer bevezetése érdekében;

72. szükségesnek tartja az EU pénzügyi szabályainak átfogó felülvizsgálatát annak érdekében, hogy azokat egyszerűbb legyen betartani és betartatni. Ez azt a célt szolgálná, hogy több potenciális kedvezményezett vegyen részt az uniós pályázatokon;

A finanszírozás reformja

73. megismétli azt a véleményét, hogy az uniós költségvetés finanszírozásának új rendszere az átláthatóságon és saját forrásokon kell, hogy alapuljon, és ki kell, hogy zárjon mindennemű mentességet és pénzügyi korrekciót;

74. úgy véli, hogy ellentétes lenne az Európai Unió létrehozásának filozófiájával és az Európa 2020-as stratégia célkitűzéseiével egyaránt, ha pusztán a tagállamok nettó hozzájárulása alapján tárgyalnak az európai költségvetésről, ez a megközelítés ugyanis azzal a veszéllyel jár, hogy hatására követelni fogják a politikáknak tagállami szintre történő – az RB által hevesen ellenzett – visszahelyezését;

75. üdvözlí az Európai Bizottság által a saját források alapján történő finanszírozási mechanizmus meghatározásához felvázolt elgondolásokat. Megjegyzi, hogy ezek mindegyike más-más hatással bír területi szinten, a számba vett lehetőségek némelyikét pedig már alkalmazzák is egyes tagországok helyi és regionális önkormányzatai;

76. gondosan fel fogja mérni valamennyi lehetőség területi kihatását a zöld növekedés tematikájához leginkább kötődő elképzelések előtérbe állításával, amennyiben az így felszabadított forrásokat ezt követően közvetlenül olyan projektek szolgáltatába állítják, melyek az adott területen az energiahatékonyság növelését, a környezetvédelmet és a katasztrófhelyzetekkel kapcsolatos veszélyelhárítást vagy beavatkozást segítik elő;

77. meg van győződve arról, hogy hosszú távon a meglévő saját források növelésével, illetve az új saját források bevezetésével az uniós költségvetésbe befizetett nemzeti hozzájárulások kiváltására kellene törekedni. Hangsúlyozza, hogy:

— alapos hatásvizsgálatra és megvalósíthatósági tanulmányra van szükség, mielőtt bármilyen új saját forrásról meg lehetne állapodni,

— bármilyen új bevételforrásnak stabilnak és az előreláthatatlan ingadozásokkal szemben védettnek kell lennie;

78. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi források felhasználását rugalmas adminisztratív eljárásokkal kell elősegíteni.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 31-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja

(2011/C 166/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- elismeri, hogy az ezen a téren hozott intézkedéseknek a helyszínen történő végrehajtása elsősorban továbbra is a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik, bár az Európai Bizottság ezt támogatja uniós finanszírozással, továbbá a bevált gyakorlatok kicserélésével, az ismeretek megosztásával, valamint az uniós politikák szociális hatásának megfelelő felmérésével is;
- üdvözli azokat az utalásokat, amelyek szerint a gyermekszegénység elleni küzdelem a kiemelt kezdeményezés egyik prioritása, sajnálja azonban, hogy az ezzel kapcsolatos kötelezettségvállalás visszafogott, a gyermekszegénységre pedig meglehetősen szűk perspektívában tekintenek. Nem látja okát annak, hogy a gyermekszegénységről szóló ajánlás elfogadását 2011-ben tovább halogassák;
- felkéri az Európai Bizottságot, hogy egyértelműen támogassa a szociális nyitott koordinációs módszeren (OMC) alapuló tevékenység fenntartását és az arra történő építkezést, és vizsgálja meg, hogy hogyan lehet eredményesebben bevonni a folyamatba a helyi és regionális szintű érdekcsoportokat;
- javasolja az Európai Bizottságnak, hogy készítsen uniós szintű iránymutatásokat a tagállamok számára arról, hogy hogyan biztosítsák a helyi és regionális önkormányzatok, valamint más érdekcsoportok eredményes részvételét a nemzeti reformprogramok elkészítésében. Megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak e folyamatba történő bevonására a „területi paktumok” rendszere lehet a legátfogóbb és legkoherensebb mechanizmus;
- támogatja, hogy az Európai Szociális Alap céljai közé a foglalkoztathatóság és a munkahelyek számának növelése mellé kerüljön be a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem is, oly módon, hogy egy integrált foglalkoztatáspolitikai elsőbbsége mint a szegénység elleni eredményes küzdelem alapeleme az ESZA keretében feltétlenül megmaradjon;
- Megállapítja, hogy a Régiók Bizottsága által végzett közvélemény-kutatás válaszadóinak túlnyomó része támogatta, hogy az uniós kohéziós politika jövőbeli regionális programjaiban váljon kötelező prioritássá a társadalmi kirekesztés és szegénység elleni küzdelem.

Előadó

Christine CHAPMAN (UK/PES), a Walesi Nemzetgyűlés tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: *A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja – A szociális és területi kohézió európai keretrendszere*

COM(2010) 758 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA****Láthatóság és elkötelezettség – a tettek többet érnek a szavaknál**

1. örömmel fogadja az EU az iránti elkötelezettségét, hogy 2020-ra legalább 20 millió európai polgárt emeljen ki a szegénység és a társadalmi kirekesztettség fenyegetéséből, és üdvözlí az Európai Bizottság „A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja – A szociális és területi kohézió európai keretrendszere” című közleményét (COM(2010) 758 végleges), amely dinamikus keretet biztosít a fenti célkitűzés elérését támogató intézkedések számára;

2. üdvözlí, hogy az Európa 2020 stratégia jobban rávilágít a szegénységre és a társadalmi kirekesztésre, és egyetért azzal, hogy a szociális dimenzióknak központi szerepet kell kapnia a stratégiában. Emlékeztet arra, hogy a szegénység minden hatodik európai polgárt veszélyeztet;

3. megjegyzi, hogy a kiemelt kezdeményezés sikerességének próbája az lesz, hogy milyen mértékben kezdeményez, ösztönöz és támogat – politikai, technikai és gazdasági eszközökkel – olyan intézkedéseket, amelyek az egyesének életében valódi, fenntartható változáshoz vezetnek;

4. elismeri, hogy ebben a folyamatban fontos a szegénységben élők és a velük foglalkozó nem kormányzati szervezetek részvétele;

5. felkéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek tanúbizonyságot arról, hogy valódi politikai szándékkal rendelkeznek az iránt, hogy a szegénységgel kapcsolatos uniós szintű elkötelezettséget a helyi és regionális önkormányzatokkal szoros együttműködésben valódi intézkedésekbe ültessék át, olyan megközelítésből kiindulva, amely érvényesíti az alapjogi chartában rögzített jogokat és alkalmazza a horizontális szociális záradékot, valamint kéri őket, hogy használják ki ezt a lehetőséget egy méltányosabb és igazságosabb társadalom felépítésére;

6. megjegyzi azonban, hogy az egyenlőtlenségek és a diszkrimináció kezelése nélkül sem a szegénységet és a társadalmi kirekesztést nem lehet fenntartható módon csökkenteni, sem pedig az inkluzív növekedést nem lehet elérni. Megjegyzi, hogy a 2000–2008 közötti időszakban tapasztalt fokozott

növekedésnek és bővülő foglalkoztatásnak nem volt jelentős hatása a szegénységre, az egyenlőtlenségek pedig számos országban nőttek. Ez a helyzet a jelenlegi társadalmi és gazdasági válság hatására tovább romlott;

7. fontosnak tartja, hogy elsőbbséggel dolgozzanak ki egy keretet és ütemtervet az aktív befogadásról szóló ajánlás végrehajtására, valamint egy irányelvet, amely elegendő – a szegénységi küszöböt mindenképpen meghaladó – minimumjövedelmet garantál;

8. komoly aggályának ad hangot az Európai Bizottság korábbi, az „intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés” biztosítására vonatkozó elkötelezettsége, valamint az erősebb fiskális konszolidációt középpontba állító éves növekedési jelentésről szóló, közelmúltbeli közlemény közötti egyensúly hiánya miatt;

9. aláhúzza a munka fontosságát, ám egyúttal azt is kijelenti, hogy a munkahely önmagában nem garantálja a szegénységből való kiemelkedést, és hogy további intézkedések szükségesek a munkavállalói szegénység elleni küzdelem, valamint a színvonalas, fenntartható munkahelyekhez való hozzáférés biztosítása érdekében. Sajnálja, hogy a megfelelő jövedelem garantálásával kapcsolatos alapvető kérdés – a 92/441/EGK tanácsi ajánlással és az Európai Bizottság aktív befogadásról szóló 2008-as közleményével összhangban – nem kap nagyobb hangsúlyt;

10. hangsúlyozza, hogy az elérendő cél az összes uniós polgár magas életminősége ének és jóléte kell hogy legyen, hogy ezáltal csökkenhessen a szegénység és a társadalmi kirekesztés – amelyek túl sok polgár számára jelentik a valóságot az EU-n belül. Intézkedéseket kell hozni a küszöbhatások enyhítésére, és arra, hogy a kirekesztett helyzetben lévő emberek többféle módon, „szélesebb” utakon juthassanak el a munkaerőpiacra;

11. elismeri, hogy az ezen a téren hozott intézkedéseknek a helyszínen történő végrehajtása elsősorban továbbra is a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik, bár az Európai Bizottság ezt támogathatja uniós finanszírozással, továbbá a bevált gyakorlatok kicserélésével, az ismeretek megosztásával, valamint az uniós politikák szociális hatásának megfelelő felmérésével is. Üdvözlí ennek kapcsán az Európai Bizottság elköteleződését a társadalmi hatásvizsgálatok mellett, de kéri, hogy az ilyen vizsgálatok vegyék figyelembe a területi sajátosságokat;

12. megismétli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 9. cikkének megfelelően olyan horizontális szociális záradékot kell bevezetni, amely egyrészt garantálja, hogy az egységes piaccal kapcsolatos jogszabályok figyelembe vegyék a társadalmi kohézióval, és különösképpen a magas szintű foglalkoztatás előmozdításával, a megfelelő szociális védelem biztosításával, a társadalmi kirekesztés és a diszkrimináció elleni küzdelemmel, a magas szintű oktatással és képzéssel, az emberi egészség védelmével és a megfelelő lakhatás biztosításával kapcsolatos követelményeket, másrészt pedig semmilyen módon nem korlátozza a tagállamok által és az uniós Szerződésekben elismert alapjogok gyakorlását;

13. elismeri a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évében (2010) az e kihívások ismertebb tétele érdekében végzett munkát. Szeretné, ha a *szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformját* annak biztosítására használnák, hogy az említett európai év öröksége érvényesüljön az EU által a következő évtizedre meghatározandó politikákban;

A szegénység sokrétű dimenziója és a különösen veszélyeztetett csoportok

14. üdvözlí, hogy a közlemény elismeri a szegénység és a társadalmi kirekesztés sokrétű dimenzióját, valamint hogy kifejezetten említést tesz a gyermekek, a fiatalok, az idősek, a szegénységben élő aktív keresők (köztük a gyermeküket egyedül nevelő szülők és az egy jövedelemből élő családok), a nők, a fogyatékkal élők, a migráns népesség, az etnikai kisebbségek és a romák szegénységéről;

15. üdvözlí annak elismerését, hogy a szegénységhez összetett tényezők járulnak hozzá, például a munkához jutás lehetősége, az alacsony jövedelmi szint és az eladósodottság, az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a képzettség, az egészségi állapot, a mentális egészség, a lakhatás, a diszkrimináció, valamint a generációk között átörökölt szegénység és a szegénység területi dimenziója által jelentett kihívás;

16. örömmel látja a hajléktalanság elleni küzdelem jelentőségének megemlítését, és emlékeztet a tárgyban a közelmúltban elfogadott véleményére; ⁽¹⁾

17. utal a nyugdíjrendszerekről szóló zöld könyv tárgyában készült véleményére, ⁽²⁾ és üdvözlí az Európai Bizottság bejelentését, miszerint 2011-ben fehér könyvet állít össze a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságának és megfelelőségének kérdésében;

18. ismét kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus menetrendet az európai szociális lakásügy témájában, melynek köszönhetően a strukturális alapok új generációjában a téma hangsúlyosabban jelenne meg a társadalmi befogadással kapcsolatos politikákban. Erősítse meg továbbá, hogy a szociális lakásügy közszolgálati feladatait tagállami szinten kell meghatározni;

19. egyetért azzal, hogy a szegénység enyhítéséhez és megelőzéséhez holisztikus és integrált megközelítésre van

szükség, amely tekintettel van a különböző csoportok igényeire és a felmerülő sajátos kihívásokra;

20. ebben az összefüggésben ismételten utal arra, hogy a szegénységet megtapasztalt személyek és az olyan nem kormányzati szervezetek, amelyek szegénységben élőkkel foglalkoznak, fontos szerepet játszhatnak mindebben, egyben helyénvalónak tartja, hogy az összes többi releváns szereplőt – többek között a szociális partnereket, az állami és magán szolgáltatókat, a civil szervezeteket, valamint a regionális és helyi önkormányzatokat és adminisztrációkat is – bevonják a holisztikus és integrált megközelítésbe;

21. rámutat a szegénységhez és a társadalmi kirekesztéshez kapcsolódó negatív externáliákra, mint amilyen az egészségre és a mentális egészségre kifejtett hatásuk, a társadalmon belüli szolidaritás terén jelentkező következményeik, a bizalmatlanság, az elkötelezettség hiánya, az erőszak, valamint az esetleges társadalmi zavargások;

22. kéri, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok fokozottabb mértékben ismerjék el azt, hogy a szegénység a társadalom egésze számára közös felelősség és kihívás, és nem szabad a szegénységben vagy társadalmi kirekesztésben élők szégyenfortjának vagy kudarcának tekinteni;

23. üdvözlí az amellel tett kötelezettségvállalást, hogy a 2011. júniusi Európai Tanács elfogadjon egy a romák társadalmi integrációját célzó stratégiát;

Gyermekszegénység

24. különösen kiemeli az Európai Unió társadalmának szégyenét jelentő gyermekszegénységgel szembeni küzdelem fontosságát, és egyetért azzal, hogy ez a küzdelem fontos tényező a generációk között átörökölt szegénység megállításában, ami a megelőzéssel kapcsolatos holisztikus, a gyermeket a középpontba helyező megközelítést tesz szükségessé;

25. kifejezi csalódottságát amiatt, hogy az EU vezetői nem tudtak az Európa 2020 stratégia részeként konkrét gyermekszegénységi célkitűzésben/kötelezettségvállalásban megállapodni;

26. üdvözlí azokat az utalásokat, amelyek szerint a gyermekszegénység elleni küzdelem a kiemelt kezdeményezés egyik prioritása, sajnálja azonban, hogy az ezzel kapcsolatos kötelezettségvállalás visszafogott, a gyermekszegénységre pedig meglehetősen szűk perspektívában tekintenek. Nem látja okát annak, hogy a gyermekszegénységről szóló ajánlás elfogadását 2011-ben tovább halogassák;

27. átfogóbb megközelítés alkalmazását kéri a gyermekszegénységgel kapcsolatosan. Megjegyzi, hogy az EU-n belül ezzel kapcsolatosan már történtek előrelépések, például a „közös elvek” megállapítása terén, amit a hármas uniós elnökség (Belgium, Magyarország és Lengyelország) által 2010 szeptemberében a gyermekszegénységi konferencián aláírt nyilatkozat és a Foglalkoztatási Tanács 2010. december 6-i, a gyermekszegénység elleni küzdelem prioritásként történő kezelésére felszólító következtetései is alátámasztanak;

⁽¹⁾ CdR 18/2010, elfogadva 2010 októberében.

⁽²⁾ ECOS-V-008, CdR 319/2010 final – elfogadás 2011. január 28-án.

28. megjegyzi, hogy regionális szinten történtek lépések a gyermekszegénység átfogóbb kezelése érdekében, és tovább ösztönzi a bevált gyakorlatokat annak érdekében, hogy a lehető legjobb eredményeket érjük el ezen a téren;

29. kéri, hogy a szociális hatások vizsgálatakor külön figyelmet fordítsanak arra, hogy az adott intézkedések miként befolyásolhatják az elszegényedés kockázatának kitett családokban élő gyermekek eleve bizonytalan helyzetét;

Társadalmi, pénzügyi és gazdasági válság

30. üdvözlí a gazdasági és pénzügyi válság többszöri megemléztését, azonban csalódott amiatt, hogy a közlemény ennél nem megy tovább. Kíváncsún tartja, hogy fokozottabb mértékben ismerjék el a már most jelentkező komoly társadalmi költségeket, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy kezdjen részletes elemzést a nemzeti kormányok által Európa-szerte bevezetett megszorító intézkedések jelenlegi és a jövőben várható, a szegénység és a társadalmi kirekesztés terén jelentkező következményeiről, ideértve az általános gazdasági érdekű alapvető szolgáltatások helyi és regionális szintű biztosítására kifejtett hatást is;

31. sürgeti, hogy elemezzék a végrehajtott reformok és különösen a társadalmi innovációk számát, költségeit és hatásait, továbbá fejlesszék és Európa-szerte alkalmazzák az új, bevált megoldásokat;

32. ismét felhívja a figyelmet annak a kockázatára, hogy a válság következtében elvész egy fiatal generáció – ezt illusztrálja az is, hogy 2010-ben a fiatalok körében mért munkanélküliség 21 % körülire nőtt. Megismétli azonban, hogy a fiatalok munkanélkülisége nehezen kezelhető, állandó probléma, melynek aránya a 2000–2008 közötti időszakban 14,5 % és 18 % között ingadozott. Megjegyzi, hogy ezek mögött a számok mögött jelentős eltérések mutatkoznak EU-szerte a tagállamok között és a tagállamokon belül, sőt, még a kis közösségek szintjén is;

33. felhívja a figyelmet a szegénységben élők által tapasztalt nehézségekre a rendszeres banki és pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, valamint a helyi és regionális önkormányzatok szerepére a pénzügyi tájékoztatás, a támogatás és a tanácsadás biztosításában;

34. sürgős cselekvésre szólít fel a nagyarányú egyéni eladósodottság következményeinek orvoslása érdekében. Üdvözlí ennek kapcsán a mikrokölcsönök nyújtására szolgáló Progress mikrofinanszírozási eszköz melletti ismételt elköteleződést, de óvatosságra szólít fel a kereskedelmi mikrofinanszírozás új formáinak ösztönzését célzó intézkedések meghozatala kapcsán – az ilyen tevékenységet ugyanis a hitelezők profitszerzési vágya motiválja, nem pedig a pénzügyileg vagy társadalmilag fenntartható gazdasági tevékenységre való törekvés;

Kormányzás és partnerség

35. üdvözlí a helyi és regionális önkormányzatok a Régiók Bizottságán keresztül történő bevonásának mint olyan eszköznek a megemléztését, ami fokozza a szegénység területi dimenziójára való összpontosítást, és az uniós alapok szétosz-

tásában erősíti a szinergiákat. A tagállamok közötti politikai koordináció növeléséről szóló 3.5. pontban hiányolja a helyi és regionális önkormányzatokra való utalást, hiszen azok számos tagállamban közvetlen hatáskörökkel rendelkeznek a szociálpolitika terén;

36. felkéri az Európai Bizottságot, hogy egyértelműen támogassa a szociális nyitott koordinációs módszeren (OMC) alapuló tevékenység fenntartását és az arra történő építkezést, és vizsgálja meg, hogy hogyan lehet eredményesebben bevonni a folyamatba a helyi és regionális szintű érdekcsoportokat. Hangsúlyozza az általa végzett munka értékét az olyan kérdések előtérbe helyezésében, mint az aktív befogadás vagy a gyermekszegénység;

37. részletesebb tájékoztatásra tart igényt a társadalmi befogadással kapcsolatos nemzeti cselekvési tervek állapotáról, illetve arról, hogy azok az Európa 2020 stratégia keretében létrehozandó nemzeti reformprogramok részét fogják-e képezni. Kéri annak megerősítését, hogy amennyiben valóban ez a szándék, akkor ez nem eredményezi a látókör makrogazdasági célkitűzésekre való leszűkítését, és hogy az integrációs megközelítés eredménytelensége esetén az Európai Bizottság újból megvizsgálja a társadalmi befogadással kapcsolatos nemzeti cselekvési tervek visszaállítását;

38. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy készítsen uniós szintű iránymutatásokat a tagállamok számára arról, hogy hogyan biztosítsák a helyi és regionális önkormányzatok, valamint más érdekcsoportok eredményes részvételét a nemzeti reformprogramok elkészítésében. Megjegyzi, hogy – amint azt az ötödik kohéziós jelentés is tartalmazza – a helyi és regionális önkormányzatoknak e folyamatba történő bevonására a „területi paktumok” rendszere lehet a legátfogóbb és legkoherensebb mechanizmus;

39. aggodalmát fejezi ki az aktív befogadásról szóló közlemény 2012-re történő halasztása miatt, és kéri az Európai Bizottságot, hogy annak közzétételét hozza előre 2011-re, és egészítse ki a közleményt az aktív befogadás megvalósításának értékelésével;

40. üdvözlí annak megemléztését, hogy a szegénységben élők részvétele a befogadást célzó szakpolitikák kulcsfontosságú célkitűzése, és örülne, ha az Európai Bizottság a kiemelt kezdeményezésben kifejezettebb módon kötelezettséget vállalna, és javaslatot tenne a – különösen a közleményben azonosított legfontosabb célcsoportok – bevonásának mikéntje tárgyában. Említést tehetne például arról, hogy ezt a társadalmi innovációs tevékenységek előmozdítása érdekében felállításra kerülő magas szintű irányítóbizottság részeként képzele-e el;

Területi kohézió és a jövőbeli uniós finanszírozás

41. örömmel látja, hogy a közlemény a címében is utal a területi kohézióra, és hangsúlyozza, hogy a javasolt platform és az uniós strukturális alapok nem csupán az Európa 2020 stratégia végrehajtására szolgálnak, hanem szélesebb körű funkciójuk is van az uniós szerződések részét képező társadalmi és területi kohéziós célkitűzések elérésében;

42. egyetért azzal, hogy fel kell tárnunk annak lehetőségeit, hogy miként garantálható ezeknek a strukturális alapoknak a jobb és hatékonyabb felhasználása az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésére, és támogatja, hogy az Európai Szociális Alap céljai közé a foglalkoztathatóság és a munkahelyek számának növelése mellé kerüljön be a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem is, oly módon, hogy egy integrált foglalkoztatáspolitikai elsődlegessége mint a szegénység elleni eredményes küzdelem alapeleme az ESZA keretében feltétlenül megmaradjon. Különösen fontos, hogy létrehozzanak társadalmi innovációkat és terjesszék azokat azért, hogy új megoldásokat lehessen keresni a problémákra és a kihívásokra, és hogy a bevált gyakorlatokat össze lehessen gyűjteni és referenciaként lehessen alkalmazni az országos, a regionális és a helyi kormányzatoknál. Megjegyzi, hogy a 75 %-os foglalkoztatási célkitűzés elérése önmagában nem elegendő a szegénység és a társadalmi kirekesztés visszaszorításához, valamint hogy nagyobb hangsúlyt kellene helyezni a szegénységben élő munkavállalók problémájának megoldására, továbbá az európai munkahelyek színvonalának emelésére és fenntarthatóságának fokozására, ideértve a megfelelő jövedelmek biztosítását célzó intézkedéseket – köztük a szociális juttatásokat – is;

43. hangsúlyozza a legtöbb tagállamban hozott megszorító intézkedések realitását, és kiemeli, hogy azok hatása azonnal jelentkezik a szegénységben és kirekesztésben élők számára. Megállapítja, hogy a Régiók Bizottsága által végzett közvélemény-kutatás válaszadóinak túlnyomó része támogatta, hogy az uniós kohéziós politika jövőbeli regionális programjaiban váljon kötelező prioritássá a társadalmi kirekesztés és szegénység elleni küzdelem. Ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy a 2011-ben bemutatásra kerülő jogszabályi javaslatokban foglalkozzon e kérdéssel, miközben hangsúlyozza a rugalmasság helyi és regionális szinten történő biztosításának jelentőségét, hogy helyi szinten határozhatják meg a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelem legmegfelelőbb végrehajtási módszereit;

44. támogatja a különböző uniós strukturális alapok közötti összhang és szinergiák fokozása érdekében tett erőfeszítéseket annak biztosítására, hogy közös megközelítést alkalmazzanak a szegénység és a társadalmi kirekesztés sokrétűségének – például a szegénység területi dimenziójának – a kezelése kapcsán;

45. készen áll arra, hogy az Európa 2020 stratégiát nyomon követő platformján keresztül segítséget nyújtson az Európai Bizottságnak az Európa 2020 stratégia helyi és regionális önkormányzatok által történő végrehajtásának figyelemmel kíséréseben;

Szociális gazdaság, szociális innováció és „szociális kísérletezés”

46. üdvözli azt a hozzájárulást, amit a szociális gazdaság, az önkéntesség és a vállalatok társadalmi felelőssége jelenthet a jelenlegi egyetemes közszolgáltatásnyújtás terén, növelve annak érték-többletét;

47. elismeri a releváns szereplők – köztük a szegénységgel és társadalmi kirekesztéssel szembesülők, a szegénységben élőkkel foglalkozó nem kormányzati szervezetek, a szociális partnerek, a szolgáltatók, valamint természetesen a helyi, regionális, nemzeti és uniós vezetés – aktív részvételének többletértékét;

48. egyetért az Európai Önkéntesközpont által az önkéntesség 2011-es európai éve kapcsán elfogadott irányelvekkel, és különösen hangsúlyozza, hogy az önkéntesség, mint szabad elhatározásból, ellenszolgáltatás nélkül végzett tevékenység nem helyettesítheti a fizetett munkát, és nem használható fel a munkaerő helyettesítésének olcsó alternatívájaként, sem pedig a kormányzati/állami szervek által a költségek csökkentése érdekében;

49. üdvözli azokat a kezdeményezéseket, amelyek arra ösztönzik a vállalatokat, hogy hátrányos helyzetű munkavállalókat alkalmazzanak, és több figyelmet fordítsanak a szociális megfontolásokra a közbeszerzés során;

50. fontosnak tartja a szociális gazdaság és a védett munkahelyek támogatását a jobb munkakörülményekre és fenntarthatóbb foglalkoztatásra való törekvés eszközeként;

51. megismétli, hogy nagy jelentőségük van a nem kormányzati szervezetek és a kis partnerségek uniós finanszírozáshoz való jutását leegyszerűsítő intézkedéseknek, köztük azoknak, amelyek megkönnyítik a kisméretű szervezetek számára a globális támogatásokhoz való hozzáférést;

52. végezetül egyetért azzal, hogy a tényeken alapuló szociális innováció alapvető lehet az új megoldások kidolgozásában és az új kihívásokra való reagálásban. Hangsúlyozza azonban, hogy egy ilyen jellegű megközelítésnek el kell ismernie az Európában jelenleg fellelhető bevált gyakorlatokat, és törekednie kell azok megosztásának, valamint a közös tanulásnak és a civil/közösségi szervezetek által történő szakértői felülvizsgálatnak a támogatására és ösztönzésére, különös tekintettel az ilyen szervezetek által a helyszínen végzett kisléptékű intézkedésekre és helyi szintű munkára. Az ilyen intézkedéseket óvatosan kell bevezetni, elkerülendő a szegények megbélyegzésének a kockázatát, illetve ugyanebből az okból körütekintően kell használni a „szociális kísérletezés” kifejezést is.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 31-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A Duna régióra vonatkozó stratégia

(2011/C 166/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kimondottan üdvözlí a Duna régióra vonatkozó európai stratégiát (COM(2010) 715 végleges), amely tartalmazza a Régiók Bizottsága számos olyan ajánlását, amelyet az a korábbi, 2009. október 7-i véleményében ismertetett. A stratégia valóban alapvető jelentőségű a Duna régióban folyó helyi és regionális együttműködés szempontjából;
- nyomatékosan utal arra, hogy a stratégia megvalósításához és céljainak eléréséhez a jövőben is elengedhetetlen, hogy következetesen és folyamatosan bevonják a munkába a Duna régió valamennyi érdekeltjét;
- üdvözlí a nemzeti, illetve regionális koordinátorok alkalmazását, még ha feladatukat a közlemény csak nagy vonalakban vázolja is fel. A makrorégiók fejlesztése még csak most kezdődik, ezért a Régiók Bizottsága szorgalmazza, hogy a stratégia koordinátorai rendszeresen üljenek össze tapasztalatcserére, valamint hogy lehetőség legyen tapasztalatcserére a balti-tengeri és a Duna régióra vonatkozó stratégia között is;
- ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy a projekt kiválasztási eljárások a makroregionális stratégiákra tekintettel megfelelő feltételeket kínáljanak ahhoz, hogy a rendelkezésre álló finanszírozási rendszereket és támogatási eszközöket ténylegesen a stratégiákra fordíthassák;
- javasolja, hogy vizsgálják meg, hogy a Duna régió különleges földrajzi, történelmi és kulturális jelentősége miatt a délkelet-európai együttműködési térséget az EGTC-program (európai területi együttműködés) B irányvonalán belül az új makrorégió alapján megfelelően ki lehet-e igazítani. Ezáltal az európai kohéziós politika tekintettel lehetne az új makrorégióra, a Duna régióra, és együttműködéseket tehetne lehetővé egy egységes együttműködési térségben.

Főelőadó	Wolfgang REINHART (DE/EPP), Baden-Württemberg tartomány szövetségi és európai ügyekért felelős minisztere
Referenciaszöveg	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európai Unió Duna régióra vonatkozó stratégiája COM(2010) 715 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

Általános megjegyzések

1. kimondottan üdvözi a Duna régióra vonatkozó európai stratégiát (COM(2010) 715 végleges), amely tartalmazza a Régiók Bizottsága számos olyan ajánlását, amelyet az a korábbi, 2009. október 7-i véleményében ismertetett. A stratégia valóban alapvető jelentőségű a Duna régióban folyó helyi és regionális együttműködés szempontjából, amit 2011. február 17-i állásfoglalásában az Európai Parlament is elismert;

2. megállapítja, hogy a makrorégiók célja az is, hogy a funkcionális térségekben fokozzák a tagállamok, régiók és települések közötti, határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködés eszközeinek hatékonyságát, illetve hogy a többszintű kormányzás elvével összhangban tovább javítsák az európai, a nemzeti, regionális és helyi szintű együttműködést, hogy ezáltal az EU politikai célkitűzései is hatékonyabban megvalósuljanak. A stratégia többek között határokon átnyúló, transznacionális és interregionális megoldásokkal kínál lehetőségeket a Duna régióknak, és egyben az európai integrációs politika ésszerű eszközét is jelenti;

3. úgy véli, hogy a stratégia területi dimenziója hozzá fog járulni ahhoz, hogy a Lisszaboni Szerződés által az EU célkitűzései közé felvett területi kohéziós célkitűzés testet öltjön. Következésképpen felkéri az Európai Bizottságot, hogy zöld könyv formájában alaposabban gondolja át a makrorégióknak az EU 2013 utáni regionális politikájában betöltött szerepét, és az arra gyakorolt hatását. Ebben az összefüggésben emlékeztet arra, hogy a Régiók Bizottsága az Európai Bizottság 2010-re szóló jogalkotási és munkaprogramjára vonatkozó állásfoglalásában már felkérte erre az Európai Bizottságot;

4. emlékeztet az Európai Bizottság azon álláspontjára, amely szerint a makroregionális stratégiák kialakításakor figyelembe kell venni a „három nem” elvét: nem születnek új szabályok, új intézmények, nincsenek újabb források. Megismétli véleményét, amely szerint azonban mindhárom említett területen vannak megoldási lehetőségek („három igen”): meglévő szabályok közösen elfogadott alkalmazása és ellenőrzése a makrorégióban; regionális és helyi önkormányzatok és tagállamok platformjának / hálózatának / klaszterének létrehozása az érdekelt felek bevonásával, az Unió intézményeinek felelősségi körében; az Unió meglévő pénzügyi forrásainak összehangolt felhasználása makroregionális stratégiák kialakítása és megvalósítása céljából;

5. hangsúlyozza, hogy a Duna régióra vonatkozó európai stratégia teljes mértékben összeegyeztethető az eurorégiók fejlesztésével – amelyek középpontjában a határ menti régiók közötti együttműködés áll –, valamint európai struktúrák határon átnyúló, nemzeteken átívelő és régiók közötti projektek – jogi formájukat tekintve területi együttműködési csoportosulások (EGTC) – keretén belüli fejlesztésével;

6. utal arra, hogy az európai bizottsági közlemény hangsúlyozza, hogy a világ legnemzetközibb folyója túlnyomórészt az Európai Unió területén folyik, és hogy „többféle lehetőség kínálkozik az e területhez kapcsolódó kihívások megoldására, illetve az abban rejlő lehetőségek kiaknázására”. A Duna régióra vonatkozó stratégia a második ilyen jellegű makroregionális stratégia, melyet az Európai Bizottság mindössze másfél évvel az első követően dolgozott ki. Mindez arra enged következtetni, hogy fokozott igény van az EU-n belüli hatékonyabb együttműködés iránt. A Duna régióra mint új makrorégióra vonatkozó stratégia jól példázza ezt;

7. hangsúlyozza, hogy az európai területi együttműködés – az európai kohéziós politika három pillérének egyike – különleges jelentőségére való tekintettel a makrorégiók konstruktív keretet nyújtanak ahhoz, hogy hálózatokban gondolkozzunk, célirányosan cselekedjünk, és így az Európa 2020-as célok elérése érdekében hatékonyabban alkalmazzuk az EU-n belül a rendelkezésre álló koordinációs és finanszírozási struktúrákat;

8. megállapítja, hogy a széles körű konzultációs eljárás egyfelől alapvető feltétele annak, hogy a Duna régióra vonatkozó stratégia elfogadott legyen, másfelől tükrözi valamennyi olyan nemzeti, regionális és helyi szereplő fokozott igényét, aki azonosul a makrorégióval mint funkcionálisan egységes természeti, kulturális, szociális és gazdasági térséggel;

9. nyomatékosan utal arra, hogy a stratégia megvalósításához és céljainak eléréséhez a jövőben is elengedhetetlen, hogy következetesen és folyamatosan bevonják a munkába a Duna régió valamennyi érdekeltjét, az ott működő szakértői intézményeket, régióközi, regionális és helyi hálózatokat, helyi és regionális önkormányzatokat, továbbá a regionális fejlesztésért felelős szerveket, a civil társadalmat, a nem kormányzati szerveket, illetve a térség tagállamait és nem uniós országait is;

10. hangsúlyozza az uniós tagországokból, tagjelölt országokból, potenciális tagjelölt országokból és az európai szomszédságpolitikába bekapcsolódott államokból álló Duna régió kiemelt jelentőségét és felelősségét. A makrorégió összesen 14 államot foglal magában: uniós tagállamként Németországot (azon belül is Baden-Württemberg és Bajorország tartományokat), Ausztriát, Szlovákiát, Csehországot, Szlovéniát,

Magyarországot, Romániát és Bulgáriát, valamint a nem uniós tagállam Horvátországot, Szerbiát, Bosznia-Hercegovinát, Montenegrót, Ukrainát és a Moldovai Köztársaságot. A makrorégió esélyt jelent a gazdasági növekedés, a jólét és a biztonság megteremtésére. A stratégia hozzájárulhat ahhoz, hogy a Duna régió – ahogy az Európai Bizottság fogalmaz – „Európa egyik legvonzóbb régiójává” váljon. A Duna régió 115 millió ember otthona, és az EU területének ötödét jelenti;

11. hangsúlyozza, hogy az érintett államok, országok és régiók kezdeményezése nyomán megfogalmazódott egy egységes stratégia iránti igény, és közösen felismerték, hogy a sokféle feladat és kihívás csak közös erővel oldható meg. A Régiók Bizottsága utal arra, hogy a Duna régióhoz való szoros kötődés miatt a stratégia nagyon hatékony eszközt jelent a béke tartós biztosításához. Mindez pedig nem csupán az érintett régiók, hanem az egész EU számára is stabilitást és biztonságot jelent;

12. leszögezi, hogy a Duna régióra vonatkozó stratégia elősegíti a demokrácia és a jogállamiság kitejesedését, a decentralizáció további támogatását, illetve a regionális és települési önkormányzatiság megerősödését a térségben – különösen azokban az államokban, melyek nem tagjai az EU-nak. A vasfüggöny lehullása óta a Duna régió összekötő kapocs is kelet és nyugat között. Segít az európai belső és külső határok felszámolásában, és hozzájárul ahhoz, hogy a térség természeti, kulturális, szociális, gazdasági és tudományos sokféleségét és dinamikáját megőrizve továbbfejlődhessen;

13. úgy véli, hogy kiemelkedő szerep hárul a minden érintett – nemzeti, regionális és helyi – szinten folyó együttműködésre a szubszidiaritás, a polgárközeliség és a partnerség elveinek biztosításában, és utal arra, hogy a Duna régióban megvalósuló helyi és regionális együttműködés többletértéket jelent abból a szempontból is, hogy a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokat még közelebb hozza az EU-hoz;

Az uniós stratégia és annak tartalma

A Duna régió mint makrorégió kihívásai és feladatai

14. üdvözlí az Európai Bizottság megállapítását, mely szerint „a Duna összeköttetést teremthet az unió és a közeli szomszédai, valamint a Fekete-tengeri régió, a Dél-Kaukázus és Közép-Ázsia között”. A makroregionális stratégiák jó példái az EU-n belüli, illetve az EU és harmadik államok közötti szomszédsági együttműködésnek. Az ilyen stratégiák azt is jól mutatják, hogy miként kombinálhatók egymással az integrált, multiszektoriális módszerek a többszintű kormányzással, és ezek hogyan valósíthatók meg a gyakorlatban;

15. egyetért azzal az európai bizottsági megállapítással, hogy lehet mit javítani a társadalmi-gazdasági folyamatok alakulásán, a versenyképességen, a környezetvédelmi irányításon és az erőforrás-hatékony növekedésen, illetve hogy tovább fokozhatók a biztonságos intézkedések és a mobilitás;

16. megállapítja, hogy a Duna régióra vonatkozó stratégia struktúrája a Balti-tengeri stratégia keretében nyert tapasztala-

tokra épül. A stratégia konkrét megvalósításához cselekvési tervet dolgoztak ki, amiben részt vett valamennyi nemzeti, regionális és helyi szereplő, illetve érintett fél. Maga a cselekvési terv négy fő tematikai részre épül, tizenegy kiemelt területre van lebontva, és 124 önálló projektpéldát tartalmaz;

17. mindenekelőtt annak a ténynek örül, hogy a Duna régióra vonatkozó stratégia konkrét és mérhető célok olyan példáit javasolja, melyek kézzelfogható eredményeket hoznak a polgárok számára;

18. úgy véli, hogy a makroregionális stratégiáknak nem szükséges kiterjedniük valamennyi politikára, hanem elsőként az adott makrorégiót érintő, a partnerség keretében közösen meghatározott kihívásokra kellene összpontosítaniuk. Következésképpen üdvözlí, hogy az együttműködés négy fő pilléren alapul: a Duna régió összekapcsolása a többi régióval (mobilitás, fenntartható energia, az idegenforgalom és a kultúra támogatása); környezetvédelem (vízminőség, környezeti kockázatok kezelése, a biológiai sokféleség megőrzése); a jólét megteremtése a Duna régióban (tudásalapú társadalom kialakítása a kutatás, oktatás és az információs technológiák segítségével, a vállalkozások versenyképességének támogatása, beleértve a vállalkozások közötti regionális együttműködések (klaszterek) fejlesztését, a képességekbe való befektetést); a Duna régió megerősítése (az intézményi kapacitások növelése és az intézményi együttműködés megerősítése, a biztonság javítása, a súlyos bűncselekmények és a szervezett bűnözés elleni harc);

19. utal arra, hogy a fenti célok eléréséhez mindenképpen be kell vonni a nemzeti, regionális és helyi szintet. Ahol még szükséges, arra alkalmas intézkedésekkel még jobban elő kell segíteni, hogy a helyi és regionális szereplők a célok elérése érdekében megfelelő végrehajtási struktúrákat alakíthassanak ki. A stratégia helyi végrehajtásának szempontjából nagyon fontos szerepet játszanak a kapacitásépítés és a jó kormányzás folyamatai. A Duna menti városok és régiók tanácsa aktív partnere lehet a közös projektek kidolgozásának;

20. a cselekvési tervet alapvetően fontos referenciadokumentumnak tartja, és üdvözlí azt az európai bizottsági megállapítást, hogy a cselekvési terv olyan orientációs keretet teremt, amely az egyes projektek aktuális szintjéhez igazodik és dinamikusán továbbfejleszthető;

21. megállapítja, hogy komoly többletértéket hozhat az olyan, már meglévő hálózatok, kezdeményezések és szervezetek intenzívebb összekapcsolása, mint a Duna védelmére létrehozott nemzetközi bizottság (ICPDR), a Duna Bizottság, a Regionális Együttműködési Tanács, a dunai együttműködési folyamat, a Duna menti városok és régiók tanácsa, a Duna-menti Országok Munkaközössége (ARGE Donauländer) és a Dunai Turisztikai Bizottság;

A fiatal generációk bevonása

22. nyomatékosan felhívja a figyelmet arra, hogy a fiatalabb generációk aktív bevonása annak sarkalatos feltétele, hogy tartós békét és stabilitást biztosítsunk Európában;

23. megállapítja, hogy a cselekvési terv teret enged fiataloknak szóló, illetve velük együtt megvalósítandó projekteknek. A Régiók Bizottsága szerint azonban nagyobb súlyt kellene helyezni a fiatalabb generációk szerepére és jelentőségére. Nagyon fontos, hogy a tapasztalatcsere és az egymással történő kommunikáció állandó folyamatában közös értékeket közvetítsünk a fiatal európaiak felé, illetve hogy felhívjuk a fiatalok figyelmét a demokratikus eljárásokra, valamint a kisebbségekkel és az európai régiók kulturális és etnikai sokféleségével szembeni megértés, tolerancia és tisztelet fontosságára. Nem szabad lebecsülni a diákcseraprogramok és ifjúsági találkozók, fiataloknak szóló workshopok, hálózatok és együttműködési lehetőségek anyagiakban nem kifejezhető értékét;

24. javasolja, hogy a cselekvési terv továbbfejlesztésekor jobban vegyék figyelembe ezt a szempontot – akár a már meglévő mobilitási programok keretében is. Az Újvidéken létrehozott „Young Citizens Danube Network” (YCDN) hálózat jó példája annak, hogy miként lehet a fiatal generáció körében dunai identitást és így európai identitást kiépíteni. Meg lehetne fontolni például egy „dunai ifjúsági hálózat” létrehozását is, amely hosszú távon szervezné a fiatalok közötti találkozókat, csere-, képzési és együttműködési programokat;

Közlekedés

25. úgy véli, hogy fontos a közlekedéssel kapcsolatos célok megvalósítása, különösen a belvízi hajózás, valamint a közúti, vasúti és légiközlekedési infrastruktúrák terén. Egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a 913/2010/EU rendelet szerint előre kell lendíteni a TEN-T projekteket és a vasúti teher szállítási folyosók kialakítását. Különösen ki kell emelni a Duna régióra vonatkozó stratégia haladó jellegét, amely abban áll, hogy összeköti ezeket a folyosókat egymással és regionális környezetükkel, valamint a különböző közlekedésmódokat egymással;

26. leszögezi, hogy jobban ki kell aknázni a Dunában rejlő lehetőségeket. A stratégia a Duna régióinak a mobilitás fejlesztésén át történő összekapcsolását tárgyaló első pillérnek kiemelt célkitűzései a következők: növelni kell a Dunán zajló folyami teherforgalmat, észak-déli összeköttetést kell teremteni, hatékony terminálokat kell építeni a dunai kikötőkben, modern, multimodális és interoperábilis alkalmazásokkal. Ezzel párhuzamosan egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a fejlődés és a környezet fenntarthatósága közötti egyensúly érdekében integrált megközelítést kell alkalmazni;

27. utal a dunai navigációt szabályozó Belgrádi Egyezményre;

Környezet

28. hangsúlyozza a környezetvédelem kiemelkedő szerepét, különösen – az uniós vízügyi keretirányelvnek megfelelően – a vízminőség biztosítását. A Régiók Bizottsága egyetért azzal, hogy „fenntartható vízgazdálkodásra van szükség, [...]”. A dunai vízgyűjtő-gazdálkodási terv fontos kiindulópontként szolgál ehhez. Prioritásként kell kezelni a Duna-medence természetes árvízvisszatartó kapacitásának megőrzésére és az árvizek megismétlődésének megakadályozására irányuló intézkedéseket. Mivel a Duna régió – amelyben a Natura 2000 hálózat keretében számos különleges védelmet élvező terület és különleges termé-

zetvédelmi terület található – és a Duna-delta – amely 1991 óta az UNESCO világörökség része – egyedülálló és törekény ökoszisztémával rendelkezik, ahol a környezetszennyezés következtében veszélyeztetett ritka növényfajok honosak, gátat kell vetni a biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztémák pusztulásának, és meg kell őrizni a biológiai sokféleséget, valamint biztosítani kell, hogy uniós támogatásban az uniós környezetvédelmi szabályozás végrehajtásának megfelelő projektek részesüljenek. Ennek a törekvésnek a KAP (közösségi agrárpolitika) és a nemzeti agrártámogatási rendszerek célkitűzései és konkrét támogatási programjai szintjén is meg kell jelenniük

29. hangsúlyozza, hogy a víz keretirányelvnek megfelelő jó vízminőség biztosítása, a Duna tápanyagszintjének csökkentése, a Duna-delta kezelési tervének kidolgozása és elfogadása 2013-ig, a teljes Dunára vonatkozó árvíz kockázat-kezelési tervek végrehajtása, a Natura 2000 területekre vonatkozó hatékony kezelési tervek készítése, a dunai tokhal és egyéb halfajok életképes állományainak biztosítása, valamint a talajerózió csökkentése központi kérdést jelent. E feladatokat illetően fontos szerep hárul mind a Duna-védelmi Nemzetközi Bizottságra, mind az Európai Bizottság rendelkezésre álló eszközeire, például a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelésre (GMES) és a közös agrárpolitika eszközrendszerére. E téren a fennálló struktúrákat, meglévő ismereteket és létező eszközöket a stratégia értelmében hatékonyabban kell alakítani, különösen a kockázatok – pl. árvízveszély és környezeti katasztrófák – elhárítása terén;

30. hangsúlyozza a megerősített regionális együttműködés szükségességét annak érdekében, hogy a megelőzést, a készültiséget és a választézkedéseket magában foglaló megerősített katasztrófavédelemnek köszönhetően csökkenjen a természeti csapások, elsősorban az áradások, a szárazság, az erdőtüzek, a viharok, az erózió, a jég és vízhiány, valamint az ipari balesetek veszélye és potenciális hatása;

31. megállapítja, hogy a Duna régió fenntartható fejlődése jegyében a közlekedés és a környezetvédelem terén figyelembe kell venni a Duna-védelmi Nemzetközi Bizottság és a Nemzetközi Száva Bizottság „Közös Nyilatkozat a belvízi hajózás fejlesztésének és a környezet védelmének útmutató elveiről a Duna vízgyűjtőjén” című dokumentumában szereplő alapelvek alkalmazását;

32. hangsúlyozza a régióon belüli fenntartható idegenforgalom előmozdításának fontosságát, és felhívja a figyelmet a folyó szinte teljes hossza mentén kiépített kerékpárúton rejlő lehetőségekre;

Energia

33. megállapítja, hogy az energia-infrastruktúrába való beruházások, a fenntartható energia támogatása és az energiapolitika jobb koordinációja joggal jelentenek prioritást a Duna régióra vonatkozó stratégiában. Az energiahálózatok modernizálása és az európai energiaipari program megvalósítása, valamint a TEN-E hálózat megerősítése jelentős előrelépéseket hozhat a régió számára. Fontos az éghajlatváltozással és energiával kapcsolatos nemzeti célok 2020-ig történő megvalósítása is;

Gazdaság

34. hangsúlyozza, hogy nagyon fontos a jólét megteremtése a Duna régióban, a vállalkozások versenyképességének és a klaszterek létrehozásának erősítése, a gazdasági erő fokozása, a munkaerőpiac felélénkítése és javítása, valamint a hátrányos helyzetű foglalkoztatási csoportok esélyeinek javítása. A Régiók Bizottsága utal ezenkívül a nagyvárosi régiók azon funkciójára is, hogy a produktivitás, az innováció és a tapasztalatcserék központjául szolgálnak;

35. kiemeli az Európai Bizottság azon megállapítását a Duna makrorégióval kapcsolatban, amely szerint „A szegénység kockázatának kitett uniós népesség harmada ebben a régióban él, közülük sokan a marginalizálódott közösségekből valók. A társadalmi és gazdasági kirekesztődés, a területi szegregáció és az átlag alatti élet-színvonal különösen a roma közösségeket sújtja, amelyek 80%-a a régióban él. Arra irányuló erőfeszítéseik, hogy háttat fordítsanak ezeknek az életkörülményeknek, az egész EU-ra kihatással vannak, de az okokkal elsősorban a régió szintjén kell foglalkozni.” Úgy véli, hogy a fenti megállapítás alapján érdemes lenne ezeket a különleges területi különbségeket figyelembe venni a „Szegénység elleni európai platform” kiemelt kezdeményezésén belül;

36. felhívja a figyelmet arra, hogy a régiókra, városokra és településekre fontos szerep hárul a kapcsolatfelvételen és a projektek figyelemmel kísérésében a kis- és középvállalkozások szintjén. A Régiók Bizottsága arra is utal, hogy balti-tengeri stratégiával kapcsolatos tapasztalatok alapján a magánszektor nagyobb mértékben kellene bevonni;

37. hangsúlyozza, hogy a jólét és a versenyképesség fokozását a természeti erőforrások javításával és fenntartható védelmével kellene összekötni;

38. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy vállalkozásbarát keretfeltételeket teremtsünk a versenyképes piaczgazdasághoz, és ezáltal optimalizáljuk a kis- és középvállalkozások (kkv-k) fejlődési esélyeit a Duna régióban;

39. megállapítja, hogy a kkv-k, nem utolsósorban a nemzeti piacok korlátozott mérete miatt, kulcsfontosságúak a prosperáló Duna régióhoz. Ezzel kapcsolatban ugyanúgy figyelembe kell venni a mezőgazdaságot, a kézműipart, az ipart és a szolgáltatási ágazatot. Az igényeknek megfelelő szakmai képzés, mint például a szakmunkásképzés, valamint a tudomány és kutatás fontos elemei a Duna régió innovatív versenyképességének. Kiépített technológiaátviteli rendszernek kell támogatnia a kutatási eredmények mielőbbi átültetését a vállalati gyakorlatba;

40. ennek kapcsán hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy az egész Duna régióban ugyanolyan legyen a digitális infrastruktúrákkal való ellátottság, és ösztönözzék azok használatát, hogy nagymértékben csökkenjen az országok közötti, helyenként jelentős technikai különbség az ellátás és a használat terén;

Oktatás és kutatás

41. megállapítja, hogy az oktatási és szakképzési lehetőségek javítása jelentősen növeli a régió mint gazdasági és tudományos

helyszín vonzerejét. A fiatalok képzéséhez például hozzájárulhatnak a duális oktatási rendszerrel kapcsolatos intézkedések és ajánlatok;

42. hangsúlyozza, hogy a régióban különösen a kutatási infrastruktúrák és a felsőoktatási intézmények többoldalú hálózatai célzott támogatását és előmozdítását kell ösztönözni. Ebben különös jelentőséggel bírnak a hálózati struktúrával rendelkező intézmények, például a budapesti Andrássy Egyetem vagy az Európai Duna Akadémia, mivel kutatási tevékenységük és tananyaguk a Duna régióra összpontosít;

Kultúra és civil társadalom

43. hangsúlyozza, hogy a Duna régió egyedülálló természeti, kulturális és etnikai sokszínűségét kulturális projektek keretében kell ápolni, és fenntartható idegenforgalmi koncepciók révén hozzáférhetővé és megtapasztalhatóvá kell tenni,

44. hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatok, azok csoportjai és szövetségei, valamint a civil társadalom szerepét a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításában. A régiók, városok és települések különösen alkalmasak arra, hogy a heterogén népesség-összetétellel kapcsolatos tapasztalataikat hatékonyan beépítsék a kultúrák közötti és vallások közötti párbeszédbe;

45. ennek kapcsán utal a civil társadalom, valamint a testvérvárosi és más települési kapcsolatok jelentőségére. Ezek nemcsak a kultúrák közötti párbeszédhez és az előítéletek felszámolásához járulnak hozzá, hanem a gazdasági és társadalmi együttműködés keretét is képezhetik, támogatják a fenntartható fejlődést és ezáltal kedvezően kiegészíthetik az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósítását. A térség városainak és régióinak kulturális szereplői és kulturális intézményei közötti együttműködés szintén hozzájárulhat egy nagy kreatív-társadalmi potenciállal rendelkező hálózat kiépítéséhez;

46. felhívja a figyelmet arra, hogy a társadalmi hálózatok és struktúrák létrehozását és fenntartását fejleszteni kell, támogatni kell a polgári szerepvállalást, és erősíteni kell az egész életen át tartó és generációkon átívelő tanulást;

Jó kormányzás és biztonság

47. hangsúlyozza „A Duna régió megerősítése” cselekvési terület céljainak prioritását, különösen a jogállami viszonyok megszilárdítását, amely előfeltétele a magán- és állami szektor döntéshozatali folyamataihoz szükséges struktúrák és kapacitások javításának, valamint az emberkereskedelem, az árucsempészet, a korrupció, a szervezett és súlyos bűnözés és a határokon átnyúló fekete piacok elleni küzdelemnek;

48. megállapítja, hogy a jó közigazgatási gyakorlatról szóló tapasztalatcsere, amely a nemzeti, regionális, városi és helyi szint közötti együttműködés keretében, valamint a közszolgáltatások legkülönbözőbb területein valósul meg, fontos alkotóelem a jó kormányzás kiépítéséhez, a nemzeti és közigazgatási határokon átnyúlóan is;

Az uniós stratégia és megvalósítása

Koordináció

49. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság folytatja a tagállamokkal történő politikai koordinációt. A balti-tengeri stratégiahoz hasonlóan – de figyelembe véve a Duna régió sajátosságait – a Duna régióra vonatkozó stratégia esetében is egy valamennyi tagállam képviselőiből álló magas rangú csoportnak kell támogatnia az Európai Bizottság munkáját, és a nem uniós tag országok képviselőit is meg kell hívni az ülésekre. Az, hogy milyen időközönként kell értékelni a politikai orientációt és aktualizálni a cselekvési tervet, a közleményből nem derül ki. Ezeket a szempontokat konkretizálni kell;

50. üdvözlí a nemzeti, illetve regionális koordinátorok alkalmazását, még ha feladatukat a közlemény csak nagy vonalakban vázolja is fel. A makrorégiók fejlesztése még csak most kezdődik, ezért a Régiók Bizottsága szorgalmazza, hogy a stratégia koordinátorai rendszeresen üljenek össze tapasztalatcsere-re, valamint hogy lehetőség legyen tapasztalatcsere-re a balti-tengeri és a Duna régióra vonatkozó stratégia között is. A Régiók Bizottsága javasolja, hogy a balti-tengeri stratégiával szerzett tapasztalatok alapján vizsgálják meg technikai segítség biztosítását is a koordinációs feladatokhoz;

51. ennek kapcsán megállapítja azt is, hogy nemzeti, regionális és helyi szereplők, valamint az érdekelt csoportok és a civil társadalom rendszeresen megrendezett fórumai megfelelő eszközt jelentenek arra, hogy megvizsgálják a projekteket, kritikusan átgondolják a politikai irányokat és növeljék a stratégia elfogadottságát a polgárok körében;

52. javasolja, hogy a célok koordinálása során vegyék figyelembe az Európai Területi Tervezési Megfigyelőhálózat (ESPON) Duna régióról szóló tanulmányainak eredményeit;

Jelentéstétel

53. fontosnak tartja a cselekvési terv megvalósítása során elért eredmények ellenőrzését. Ehhez a jelenlegi programok éves jelentései és a tagállami szintű stratégiai jelentések szolgálnak alapul, amelyeket a koordinátoroknak kell feldolgozniuk. Az uniós programok jelentéstételi kötelezettségének a jelenlegi támogatási időszakban a meglévő adatokhoz kellene igazodnia;

Végrehajtás

54. megállapítja, hogy a projektek sikeréhez nemzeti, regionális és helyi szereplők is hozzájárulnak. A struktúrák létrehozására irányuló támogatás hiányával azonban együtt járnak a stratégia adminisztratív végrehajtásával kapcsolatos problémák. A közlemény konkrét projektek benyújtását követeli, amelyek „részletesen kidolgozott projektek kell, hogy legyenek, kijelölt projektvezetővel, határidőkkel és finanszírozással”. A Régiók Bizottsága javasolja, hogy a folyamatok és döntési eljárások optimalizálása érdekében egy év elteltével lehetőség legyen a végrehajtási stratégia értékelésére;

Finanszírozás és támogatási eszközök

55. megállapítja, hogy a közlemény csak általános kijelentéseket tesz a Duna régióra vonatkozó stratégia finanszírozásáról, és tudomásul veszi az Európai Bizottság azon szándékát, hogy az érintett makrorégiók számára nem biztosít különleges bánásmódot a költségvetést vagy jogszabályokat illetően. A stratégiát a jelenlegi támogatási időszakban a meglévő finanszírozási eszközök mobilizálása, illetve kiigazítása révén és az általános koncepcióval összhangban kell megvalósítani;

56. ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy a projektkiválasztási eljárások a makro-regionális stratégiákra tekintettel megfelelő feltételeket kínáljanak ahhoz, hogy a rendelkezésre álló finanszírozási rendszereket és támogatási eszközöket ténylegesen a stratégiákra fordíthassák;

57. sürgeti, hogy az Európai Bizottság érje el, hogy a támogatási programokat, például az ifjúsági munka vagy az IKT-ellátás terén létezőket, a makroregionális stratégiákra is alkalmazni lehessen;

58. javasolja, hogy vizsgálják meg, mennyiben kínálhatók célzott továbbképzési intézkedések a kérvényezők számára nemzeti, regionális és helyi szinten, főként 2014-től, hogy javuljon a szakértelem az eszközök lehívása terén, és hogy ténylegesen intenzívebben használják fel a meglévő támogatási eszközöket;

59. megállapítja, hogy a célok elérésének az is feltétele, hogy a tagállamok, a Duna régió regionális és helyi önkormányzatai, továbbá a regionális fejlesztésért felelős intézmények kihasználják az Európai Bizottság által támogatott környezeti programokat, például a LIFE+ (folyók és partok helyreállítása) és az „Intelligens energia – Európa” programot;

60. fontos szerepet tulajdonít annak, hogy nem kormányzati szervezetek, gazdasági és társadalmi szereplők, valamint helyi és regionális önkormányzatok határokon átnyúló és transznacionális projektjeit is támogassák. A strukturális alapok és a kohéziós politika ilyen tárgyú programjai fontos eszközöket jelentenek, amelyeket ésszerűen és hatékonyan fel lehet használni a projektek megvalósításához;

61. javasolja, hogy vizsgálják meg, hogy a Duna régió különleges földrajzi, történelmi és kulturális jelentősége miatt a délkelet-európai együttműködési térséget az ETC-program (európai területi együttműködés) B irányvonalán belül az új makrorégió alapján megfelelően ki lehet-e igazítani. Ezáltal az európai kohéziós politika tekintettel lehetne az új makrorégióra, a Duna régióra, és együttműködéseket tehetne lehetővé egy egységes együttműködési térségben. Ez megkönnyíti, hogy

a. különösen az infrastruktúra, a vízi utak, az energia, az innováció, a környezetvédelem és az árvízvédelem, valamint a fenntartható gazdaság stratégiai politikaterületein hatékonyabban kihasználhassák a régiók potenciálját,

- b. a közös gazdasági és tudományos potenciált célirányosan, fenntarthatóan és hatékonyan aknázhassák ki,
- c. megvalósuljon az innovációtranszfer a Duna-menti régiók között,
- d. növekedhessenek a szinergiák mind a nemzeti, regionális és helyi szint közötti együttműködés keretében, mind ágazatokon átnyúlóan a politikaterületek között, valamint hogy fokozódhasson a térség és ezáltal az EU működő- és teljesítőképessége,

- e. a Duna régió természeti, kulturális és történelmi vetületével együtt Európán belül egységes térségnek legyen tekinthető;

62. ennek kapcsán megállapítja, hogy egy együttműködési térség javára válna a Duna régió dinamikus fejlődésének. Az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) és az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz (ENPI) rugalmas intézkedések, melyek célja, hogy az uniós tagjelölt országok, potenciális tagjelöltek és harmadik országok is az együttműködési térség részévé válhassanak.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 31-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A közlekedésbiztonsággal kapcsolatos politikai iránymutatás a 2011 és 2020 közötti időszakra

(2011/C 166/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- örömmel fogadja az Európai Bizottság új stratégiai politikai iránymutatásait a közlekedésbiztonság terén, és támogatja a bemutatott hét célkitűzést és az azokhoz kapcsolódó intézkedéseket; annak pontosítására kéri az Európai Bizottságot, hogy a hét különböző célkitűzéstől egyenként milyen hozzájárulást várnak az elérni kívánt célhoz, a közlekedési balesetek áldozatai számának 2020-ra való 50%-os csökkentéséhez;
- támogatja azt az ötletet, hogy hangolják össze a súlyos sérülés különböző definícióit, hogy könnyebb legyen a közlekedésbiztonsági politika hatékonyságának nyomon követése és megítélése; úgy véli, hogy a súlyos és a kevésbé súlyos sérülés közös definíciójának alapján közösségi célkitűzést kellene megfogalmazni a súlyos sérülések számának csökkentését illetően;
- felszólítja valamennyi tagállamot, hogy teljes mértékben hajtsák végre a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló irányelvet, és támogatja az Európai Bizottságnak azt a nézetét, amely szerint intézkedéseket kell hozni az irányelvben foglalt elvek valamennyi uniós eszközökből finanszírozott közúti infrastruktúrára való kiterjesztése érdekében, azzal a feltétellel, hogy az arányosság elvét minden esetben figyelembe kell venni, hogy a kis projekteket ne terheljék meg szükségtelen adminisztrációval vagy túlságosan szigorú technikai követelményekkel;
- azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy hatáskörének keretei közt dolgozzon ki olyan kezdeményezéseket, amelyek a tagállamok közötti harmonizációhoz vezetnek a közlekedési szabályok, közúti jelek és jelzések terén. Javasolja, hogy az Európai Bizottság egy zöld könyvvel indítson nyilvános vitát e vélemény tárgyáról.

Előadó	Johan SAUWENS (BE/EPP), Bilzen polgármestere
Referenciaszöveg	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A közúti közlekedésbiztonság európai térsége felé: a közlekedésbiztonsággal kapcsolatos politikai iránymutatás a 2011 és 2020 közötti időszakra
	COM(2010) 389 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

Bevezetés

1. A 2010 és 2020 közötti időszakra vonatkozó közlekedéspolitikával foglalkozó, most készülő fehér könyvben az Európai Bizottság kiemelt helyet szán a közúti közlekedésbiztonságnak. A 2020-ig tartó időszakra vonatkozóan a közúti biztonságról szóló európai politikai iránymutatás olyan átfogó igazgatási keretet és ambiciózus célokat kíván javasolni, amelyek a nemzeti és helyi stratégiák kialakításához is alapul szolgálhatnak.

2. E vélemény előkészítéséhez konzultációt szerveztünk a szubszidiaritásfigyelő hálózat partnereivel. A konzultáció 2010. október 25-én kezdődött és 2010. december 10-én zárult le.

A javasolt cselekvési terv és néhány bevezető megjegyzés

— Közúti közlekedésbiztonság és a helyi/regionális önkormányzatok

3. A közúti közlekedésbiztonság fontos társadalmi kérdés. Az Európai Unióban évente több mint 30 000 személy veszti életét és mintegy 1 500 000 személy szenved sérülést a közlekedésben. Ez – amellet, hogy az érintetteknek mély fájdalmat okoz – a társadalomnak a becslések szerint mintegy 130 milliárd eurós költséget jelent.

4. A legtöbb közlekedési baleset városi és vidéki közutakon történik, csak 5% következik be autópályán. A közúthálózat jelentős részének kezelése a legtöbb tagállamban a regionális és helyi önkormányzatok felelősségi köréhez tartozik. A helyi és regionális önkormányzatok emellett gyakran a közlekedési szabályok helyi vagy regionális rendőrség általi betartatásáért is felelősek. Ezenfelül számos esetben ők gondoskodnak a tömegközlekedés megszervezéséről, a helyi közlekedésszabályozásról, a megelőzési kampányokról, valamint balesetek esetén az elsősegélynyújtásról is.

5. Kézenfekvő tehát egyfelől, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat – aktív hozzájárulást kérve tőlük – be kell vonni a nemzeti és európai szinten indított kezdeményezésekbe, másfelől azonban az is, hogy – amennyiben kívánják – az önkormányzatok saját közlekedésbiztonsági stratégiát dolgoznak ki, amely a helyi problémák megoldására összpontosít és a helyi körülményekhez igazodik.

6. Az Európai Bizottság elismeri a regionális és helyi önkormányzatok szerepét a közlekedéspolitikai kidolgozásában és végrehajtásában, és kijelenti, hogy a leírt intézkedéseket a szubszidiaritás elvével összhangban a legmegfelelőbb szinten és a legmegfelelőbb eszközökkel kell végrehajtani. Az európai bizottsági közlemény helyesen hangsúlyozza, hogy integrált megközelítésre van szükség: „A közúti biztonság szorosan összefügg többek között az energetikai, környezetvédelmi, foglalkoztatási, oktatási, ifjúsági, közegészségügyi, kutatási, innovációs és technológiai, igazságügyi, biztosítási, kereskedelmi és külügyi szakpolitikákkal”.

— Az Európai Bizottság célja

7. Az Európai Bizottság adatai szerint 2001-ben a közlekedési balesetek halálos áldozatainak száma 54 302 volt az Európai Unióban. Az előző közlekedésbiztonsági cselekvési terv célja az volt, hogy 2010-re a halálos áldozatok száma 50%-kal csökkenjen, ami maximum 27 000 főt jelent. 2009-ben 34 500-an veszítették életüket közlekedési balesetben, ami 36%-os csökkenést jelent. Az Európai Bizottság szerint a 2001-es adathoz képest várhatóan 41%-os csökkenést sikerül elérni 2010-re. Bár ez nem jelenti a célkitűzés teljes elérését, azért biztató eredményről beszélhetünk.

8. A 2010–2020-as időszakra az Európai Bizottság újból a halálos balesetet szenvedők számának felére csökkentését tűzte ki célul az Európai Unióban. Az előző évtized folyamán elért csökkenést és az Európai Unió közlekedésbiztonságának további javítására irányuló törekvést tekintve ezt a célkitűzést megalapozottnak, de ambiciózusnak nevezhetjük.

— Stratégiai célkitűzések

9. Az Európai Bizottság hét stratégiai célkitűzést fogalmaz meg:

a) A közúthasználók oktatásának és képzésének javítása

b) A közlekedési szabályok fokozott érvényesítése

c) Biztonságosabb közúti infrastruktúra

d) Biztonságosabb járművek

e) A modern technológiák használatának ösztönzése a közúti biztonsági javítása érdekében

f) A sürgősségi segélyszolgálatok és a sérültek ellátásának javítása

g) A veszélyeztetett úthasználók védelme

10. Ilyen értelemben támogatni tudjuk ezeket a célkitűzéseket. A javasolt politikai iránymutatások jelenlegi formájukban nem adnak okot aggodalomra arra a kérdésre vonatkozóan, hogy megfelelnek-e a szubszidiaritás és az arányosság elvének. A javasolt intézkedéseket ugyanis a tagállamok egyedül nem tudják végrehajtani. Terjedelmük miatt jobb uniós szinten megvalósítani őket, mivel a specifikus európai jogalkotás, határokon átnyúló fellépés és uniós szintű együttműködés gondoskodni tud a nemzeti, regionális és helyi szintű politika koherenciájáról és hatékonyságáról. A javasolt intézkedések emellett egyértelmű többletértéket mutatnak fel a kizárólag nemzeti, regionális vagy helyi szinten megvalósuló intézkedésekhez képest. Végül pedig az intézkedések javasolt formája a legegyszerűbb módja a kitűzött célok elérésének, és a lehető legnagyobb teret hagyja meg a nemzeti döntéshozatal számára.

11. Mivel azonban a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a közlekedésbiztonsági politika kialakításában és megvalósításában, ajánlatos lenne, ha az Európai Bizottság számszerűsítene, hogy egyenként milyen konkrét hozzájárulást vár el a tervek szerint összesen 50%-os csökkentés érdekében megfogalmazott hét célkitűzéstől. Ily módon némileg egyértelművé válhat, hogy esetlegesen milyen erőfeszítéseket várnak el a helyi és regionális önkormányzatoktól.

— A 2011 és 2020 közötti időszakra vonatkozó közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos politikai iránymutatás alkalmazása

12. Politikai iránymutatásának alkalmazása keretében az Európai Bizottság két elvet fogalmaz meg:

- valamennyi érdekelt fél elkötelezettségének erősítése a határozottabb kormányzás révén,
- a közúti közlekedésbiztonsági politika hatékonyságának nyomon követésére és értékelésére szolgáló közös eszközök (tovább)fejlesztése.

13. Az RB megállapítja, hogy az Európai Bizottság a nyomon követést adatgyűjtés és -elemzés révén kívánja javítani. Támogatjuk ezt az elképzelést. Ebben az összefüggésben megjegyezzük, hogy a jelenlegi adatgyűjtési rendszer (CARE adatbázis) kizárólag tagállami szinten összesített adatokat használ fel. Hiányzik a regionális dimenzió, pedig ez az információ a tagállamokon belül viszonylag könnyen elérhető. Az európai régiók számára igen érdekes lenne, ha eredményeiket összevethetnék más országok közel fekvő vagy hasonló jellegű régióinak teljesítményével, ahogy erre tagállami szinten már most lehetőség van. Ezért az ilyen jellegű információk CARE adatbázisba való felvétele és elérhetővé tétele komoly többletértéket és ösztönzést jelentene a regionális és helyi önkormányzatok számára.

— A közlekedési szabályok, közúti jelek és jelzések, valamint az infrastruktúra-tervezési irányok összehangolása

14. Az RB megállapítja, hogy a tagállamok a gyakorlatban meglehetősen különböző szabványokat alkalmaznak a közlekedési szabályok, közúti jelek és jelzések, valamint infrastruktúra-tervezési irányok terén. Ugyanakkor még mindig évente növekszik a tagállamok közötti határokon átnyúló forgalom, mind az áruszállítás, mind a gazdasági és rekreációs célú személyforgalom terén. Az RB úgy véli, hogy mind a közlekedésbiztonságot, mind az Unión belüli szabad közlekedést segítené, ha a különböző tagállamokban a lehető legnagyobb mértékben ugyanazon elvek és szabályok alapján valósulna meg az utak létesítése és felszerelése, hogy az utak valamennyi úthasználó számára egységes és felismerhető képet mutassanak, a tagállamok közötti határok átlépése esetén is. E téren a bevált gyakorlatoknak irányadóknak kell lenniük, és teret kell hagyni az intézkedések helyi körülményekbe való beillesztésének és helyi körülményekhez való igazításának is.

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

15. hangsúlyozza, hogy a közúti közlekedésbiztonság témájának nagy **jelentőséget** kell tulajdonítani, és támogatja azokat az alapelveket, amelyeket az Európai Bizottság alkalmaz a 2011–2020-as időszakra szóló stratégiai politikai iránymutatások megfogalmazásához:

- szigorúbb közlekedésbiztonsági előírásokra való törekvés Európa-szerte,
- a közlekedésbiztonság integrált megközelítésének elősegítése,
- megosztott felelősség a szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban;

16. elégedett az előző közlekedésbiztonsági cselekvési terv, valamint az utólagos értékelés eredményeivel, utal azonban arra, hogy az Európai Unióban a közúti közlekedés évente **több mint 30 000 halálos áldozatot** követel, ami továbbra is **elfogadhatatlanul sok**;

17. megállapítja, hogy az Európai Bizottság a 2011–2020 időszakra **a közlekedési balesetek halálos áldozatainak számának 50%-os csökkentését** tűzi ki; az RB úgy ítéli meg, hogy egy ilyen célkitűzés megalapozott, de ambiciózus is annak tudatában, hogy az ezt megelőző, 2001–2009-es időszakban a tagállamokban átlagosan 36%-os csökkenést sikerült elérni;

18. örömmel fogadja az Európai Bizottság új stratégiai politikai iránymutatásait a közlekedésbiztonság terén, és **támogatja a bemutatott hét célkitűzést** és az azokhoz kapcsolódó intézkedéseket;

19. annak pontosítására kéri az Európai Bizottságot, hogy **a hét különböző célkitűzéstől egyenként milyen hozzájárulást várnak** az elérni kívánt célhoz, a közlekedési balesetek áldozatai számának 2020-ra való 50%-os csökkentéséhez;

20. támogatja azt az ötletet, hogy **hangolják össze a súlyos sérülés különböző definícióit**, hogy könnyebb legyen a közlekedésbiztonsági politika hatékonyságának nyomon követése és megítélése;

21. úgy véli, hogy a súlyos és a kevésbé súlyos sérülés közös definíciójának alapján ezt követően a halálos áldozatok számának csökkentésére vonatkozó célhoz hasonlóan közösségi **célkitűzést** kellene **megfogalmazni a súlyos sérülések számának csökkentését illetően**;

22. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megegyezés szülessen **a közúti közlekedésbiztonságra vonatkozó szabályok határokon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló irányelvről**. A közlekedési bírságok és a közlekedési szabályok megsértése esetén alkalmazandó egyéb szankciók veszítenek meggyőző erejükből, ha az országhatárokon túl nem lehet behajtani őket, ez pedig diszkriminatív bánásmódhoz is vezet, mivel az, hogy a közlekedési szabály megsértését bírsággal vagy más módon megbüntetik-e, ebben az esetben a szabálysértő állampolgárságától függ;

23. felszólítja továbbá valamennyi tagállamot, hogy teljes mértékben hajtsák végre **a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló irányelvet**, és támogatja az Európai Bizottságnak azt a nézetét, amely szerint intézkedéseket kell hozni az irányelvben foglalt elvek valamennyi uniós eszközökből finanszírozott közúti infrastruktúrára való kiterjesztése érdekében, azzal a feltétellel, hogy az arányosság elvét minden esetben figyelembe kell venni, hogy a kis projekteket ne terheljék meg szükségtelen adminisztrációval vagy túlságosan szigorú technikai követelményekkel;

24. úgy véli, hogy általánosabb értelemben, valamint **a szubszidiaritás és a többszintű kormányzás** elveit követve, a helyi és regionális önkormányzatoknak egyfelől saját illetékességi területükön ki kellene alakítaniuk saját közlekedésbiztonsági politikájukat, másfelől részt kellene venniük a közlekedésbiztonsági kezdeményezések irányítására szolgáló, európai vagy tagállami szinten létrehozott mechanizmusokban;

25. véleménye szerint arra kell törekedni, hogy a 2011–2020-as stratégiai politikai iránymutatásokban megállapított célkitűzéseket **valamennyi** uniós, tagállami, regionális vagy helyi szintű, közlekedéssel kapcsolatos **politikai tervbe és releváns közlekedési projektbe integráljuk**;

26. arra biztatja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek erőfeszítéseket **a balesetekkel kapcsolatos adatok gyűjtésének és elemzésének** javítása érdekében. A közlekedési balesetek alaposabb ismerete kulcsfontosságú

ahhoz, hogy előrelépésekre kerüljön sor a politika kidolgozása és a fejlődés értékelése terén, nem utolsósorban helyi és regionális szinten. A tagállamok adatgyűjtésének és jelentéskészítésének módját tovább kellene harmonizálni a SafetyNet uniós kutatási projekt ajánlásainak megfelelően;

27. azt ajánlja az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy a rendőrségi **baleseti nyilvántartás** meglévő rendszereit egészítsék ki az áldozatok sérüléseinek súlyosságával kapcsolatos, a **mentőszolgálatoknál és kórházakban** rendelkezésre álló információkkal;

28. sürgeti, hogy az Európai Bizottság **több adatot bocsásson rendelkezésre regionális és helyi szinten**, többek között a CARE adatbank révén, hogy a helyi és regionális közigazgatás összevethesse magát hasonló külföldi régiókkal;

29. mivel számos országban a közlekedési balesetek jelentik a **munkával kapcsolatos balesetek** legfontosabb okát, az RB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság cselekvési tervében olyan politika folytatására szólítsa fel a magán- és a közszféra **munkaadóit**, amely a biztonságos közlekedést mint az általános biztonságkultúra részét ösztönzi. A közlekedésbiztonsággal kapcsolatos kérdéseknek nagyobb figyelmet kellene kapniuk a magán- és közszférabeli munkaadók meglévő vagy új vállalati közlekedési terveiben is;

30. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a **közlekedéssel kapcsolatos oktatást** valamennyi tagállamban integrálják a kötelező iskolai tantervekbe a tanulmányi kötelezettség teljes időtartamára vonatkozóan;

31. ajánlja, hogy az Európai Bizottság a **kutatási** keretprogramok révén továbbra is fordítson figyelmet a közlekedésbiztonság európai szintű tudományos vizsgálatára, különösen a következő témákban:

- a közlekedési balesetek költségei internalizálásának esetleges előnyei a közlekedésbiztonság szempontjából,
- az oktatás, infrastruktúra, járműtechnológia és közlekedésirányítás területén hozott intézkedések hatásainak nyomon követése,
- a közlekedési baleseti nyilvántartás elégtelenségének mértéke és a nyilvántartás javításának stratégiái,
- a sérülések keletkezését és súlyosságát magyarázó tényezők vizsgálata bizonyos balesetek esetében;

32. azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy hatáskörének keretei közt dolgozzon ki olyan kezdeményezéseket, amelyek a tagállamok közötti **harmonizációhoz** vezetnek a **közlekedési szabályok, közúti jelek és jelzések** terén. Az RB javasolja, hogy az Európai Bizottság egy zöld könyvvel indítson nyilvános vitát e vélemény tárgyáról;

33. azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy a jelenlegi és jövőbeli kutatási programok keretében kezdeményezze olyan ajánlásoknak és bevált gyakorlatok kódexeinek kidolgozását az önmagában biztonságos közúti infrastruktúra építésére és felszerelésére, amelyek hozzájárulhatnak a jobb és összehangoltabb gyakorlatokhoz a **közúti infrastruktúra tervezése** terén a különböző tagállamokban. Az ajánlások vonatkozhatnak például körforgalmak létesítésére, városi bekötőutak, lakott területen kívüli országutak, kerékpárutak és gyalogos-átkelőhelyek kiépítésére;

34. azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy egy megfelelő belső szerv révén kövesse nyomon a közlekedésbiztonsági cselekvési terv végrehajtását. Ehhez hasznos lehet egy **közlekedésbiztonsági ügynökség** létrehozása, vagy meg lehetne erősí-

teni a létező szerveket, mint pl. az **Európai Közúti Közlekedésbiztonsági Megfigyelőközpontot**.

Kötelezettségvállalás

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

35. felhívja a figyelmet az Európai Bizottság által kidolgozott Európai Közúti Biztonsági Chartára (www.erscharter.eu); ezenkívül felszólítja az európai regionális és helyi önkormányzatokat arra, hogy egyénileg írják alá a chartát, és vállaljanak konkrét kötelezettségeket a közúti közlekedésbiztonság saját területükön való javítása érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 31-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Ötödik jelentés a kohézióról

(2011/C 166/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- örömmel üdvözli azt, hogy a jövőbeli kohéziós politika képes lesz lefedni az összes európai régiót, függetlenül azok fejlettségi szintjétől, és támogatja egy új, a régiók közötti egyenlő elbánás elvén alapuló átmeneti kategória bevezetését a régiók számára,
- azt szeretné, ha a GDP-n kívül más kritériumokat is figyelembe vennének a kohéziós politika végrehajtása és értékelése érdekében, amelyek jobban tükröznék az egyes régiók fejlettségi szintjét,
- megismétli, hogy szeretné, ha az ESZA a kohéziós politika keretében továbbra is a strukturális alapok között maradna, és úgy véli, hogy végrehajtását területi szintre kell lebontani,
- azt szeretné, ha a területi együttműködési célkitűzést megerősítenék, főként pénzügyi szempontból, és azt ajánlja, hogy a programoknak szánt pénzügyi kereteket ezután ne nemzeti, hanem közösségi szinten osszák fel,
- támogatja a kohéziós politika és az Európa 2020 stratégia célkitűzései közötti összhangot, de emlékeztet arra, hogy az előbbinek nem kizárólag a stratégiát kell szolgálnia, hiszen saját célkitűzéseit a Szerződés rögzíti,
- szeretné elérni, hogy a területi kohézióval kapcsolatos célkitűzés az EU „listáján” belül prioritásként kezelendő területi tengely képében jelenjen meg, kiegészítve az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó tematikát,
- támogatja egy közös stratégiai keret kidolgozását, és azt javasolja, hogy a „fejlesztési és beruházási társulási szerződések” a többszintű kormányzás elveinek megfelelően vonják be az egyes tagállamok területi önkormányzatait is,
- ellenzi az úgynevezett „külső” makroökonómiai feltételelességgel, illetve a teljesítéshez kötött tartalék megteremtésével kapcsolatos javaslatokat, elfogadja a pénzügyi feltételelesség új formái bevezetésének szükségességét, amelyek az eredményekhez kötődnének, feltéve ha a választott kritériumok általánosak, igazságosak, arányosak és az egyenlő elbánás elvén alapulnak.

Előadó:	Michel DELEBARRE (FR/PES), Dunkerque város polgármestere
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentéssel kapcsolatos következtetések: a kohéziós politika jövője
	COM(2010) 642 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlí a gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentést, amely **jó vitaalapot** jelent a 2013 utáni kohéziós politika irányvonalairól;

2. elismeri, hogy az Európai Bizottság ebben a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta először elkészített jelentésben fontos elemző munkát végzett, különösen a területi kohéziónak az Unió kulcsfontosságú célkitűzései között történő elismerése terén. Sajnálja azonban, hogy a jelentés alapvetően az Európai Unióban 2008 óta tartó **pénzügyi, gazdasági és társadalmi válságot** megelőző időből származó statisztikai adatokon alapul, és felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden lehetséges politikai és adminisztratív lépést e cél elérésére. Ez még szükségesebbé teszi kiegészítő, jobban frissített mérőszámok alkalmazását, hogy képet lehessen alkotni a régiók fejlődésének valódi helyzetéről, mivel a GDP növekedése önmagában nem tükrözi a válság tényleges hatását. A *haladás mérése a GDP-n túl* című véleményben a Régiók Bizottsága már ismertette ezzel kapcsolatos álláspontját. A vélemény az alábbi két mindenre kiterjedő, rövid távon rendelkezésre álló mérőszámot javasolta: az átfogó környezetvédelmi mérőszámot és a regionális szinten összehangolt szociális felmérést;

3. üdvözlí a növekedést és a munkahelyek teremtését, a humán tőke bővítését, a térség számára alapvető jelentőséggel bíró infrastruktúra létrehozásának megkönnyítését, valamint a környezetvédelem fokozását lehetővé tevő **kohéziós politika eredményeit**; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika versenyképességre és innovációra vonatkozó fellendítő hatása is elismerést nyert, elsősorban a magánszektorban rejlő potenciál mobilizálásáról és a képességeiről;

4. megállapítja, hogy a kohéziós politika által az egyenlőtlenségek csökkentése terén elért eredmények ellenére – például az infrastruktúrafejlesztésben, a jövedelmekben, a közszolgáltatások színvonalában és elérhetőségében – **továbbra is jelentős különbségek vannak** az európai régiók között és az egyes régiókon belül, amelyeket különösen a gazdasági és pénzügyi válság, valamint az egyre súlyosabbá váló kihívások – azaz a

globalizáció, a munkanélküliség (ezen belül is elsősorban a fiatalokat sújtó), a népesség elöregedése, az éghajlatváltozás, valamint az energiafüggőség – eltérő mértékben jelentkező hatása is felerősít;

5. ragaszkodik ezért ahhoz, hogy a kohéziós politika részesüljön a célkitűzéseinek megfelelő, a tagállami, regionális és helyi szintű intézkedéseket támogató **forrásokban**, hogy valóban létrejöhessen az európai régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi egyensúly;

6. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika által **közösségi szinten nyújtott értéktöbblet** alapja mindenekelőtt a megközelítésében rejlik, amely:

— **szolidáris**, hiszen EU-szerte támogatja a kiegyensúlyozott fejlődést,

— **stratégiai**, hiszen azonosítja a legfontosabb, a térség és lakossága szükségleteinek megfelelő célkitűzéseket,

— **integrált**, mivel az ágazati politikák közötti szinergián nyugszik egy adott területen,

— **átfogó** a térségre hatást kifejtő különböző politikák tekintetében,

— **területi irányultságú** – ennek alapja egy olyan térségi elemzés, amely rámutat az egyes régiók sajátos erősségeire és gyengeségeire,

— **több évre szól**, és rövid, közép- és hosszú távú célokat határoz meg,

— **partnerségi jellegű**, együttműködést hozva létre a közösségi, a nemzeti, a regionális és a helyi szint, valamint a térség társadalmi-gazdasági szereplői között az operatív programok kialakítása és végrehajtása terén;

7. emlékeztet arra, hogy ennek az egyedi megközelítésnek köszönhetően a kohéziós politika minden más európai uniós politikánál megfelelőbb arra, hogy az európai integrációt ismertté tegye területi szinten, illetve a polgárok számára azáltal, hogy a szükségleteikre szabott és azokkal összehangolt megoldást szolgáltat;

A kohéziós politika újfajta felépítése felé

Az összes régióknak szóló, fejlettségi szintjükhöz igazított kohéziós politika

8. üdvözli, hogy az ötödik kohéziós jelentés megerősíti, hogy a jövőbeli kohéziós politika képes lesz lefedni az **összes európai régiót**, függetlenül azok fejlettségi szintjétől. Ezzel kapcsolatosan aláhúzza, hogy a strukturális alapoknak elsősorban a legkevésbé fejlett európai régiókra kell koncentrálniuk, a többi régió számára is biztosítva eközben a szükséges támogatást, hogy ösztönözzék őket a versenyképesség, a foglalkoztatás, a társadalmi befogadás és a fenntartható fejlődés terén történő előrelépésre az egész Unió harmonikus fejlődésének elősegítése érdekében;

9. úgy véli, hogy meg kellene fontolni egy **új átmeneti kategória** bevezetését azon régiók számára, amelyek GDP-je az uniós átlag 75%-a és 90%-a között van. A rendszer célja, hogy korlátozza a közösségi GDP 75%-ában megszabott határ (a konvergencia- és a versenyképességi célkitűzés közötti jelenlegi támogathatósági küszöb) küszöbhatását, és garantálja az ilyen régiók közötti egyenlő elbánást. Ezáltal egyszerre venné figyelembe azoknak a régióknak a nehézségeit, amelyek 2013-tól első alkalommal esnek ki a konvergencia-célkitűzés hatálya alól, valamint azokat, amelyek, bár a jelenlegi tervezési időszakban a versenyképességi célkitűzés hatálya alá estek, továbbra is strukturális társadalmi-gazdasági nehézségekkel néznek szembe az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósítása kapcsán, és amelyek régióin belüli egyenlőtlenségeknek vannak kitéve. E kategória létrehozása nem járhat kedvezőtlen hatással a jelenleg a konvergencia-, a versenyképességi célkitűzés alá eső vagy a „bekerülő” (*phasing in*) és a „kieső” (*phasing out*) régiókra;

10. ismételten kéri, hogy a **GDP-n kívül más kritériumokat** is vegyenek figyelembe, például a programok megvalósítása és értékelése tekintetében, amelyek jobban tükröznék az egyes régiók fejlettségi szintjét és a társadalmi és területi kohézióval kapcsolatosan számukra felmerülő konkrét problémákat (amilyenek például a régiók alatti szinten mutatkozó eltérések a jövedelmi különbségek, a munkanélküliségi ráta, az általános érdekű szolgáltatások és a közlekedési eszközök elérhetősége és interoperabilitása, a környezet minősége, a társadalmi jólét, az oktatási színvonal stb. terén). Az (5+5) programozási időszak felülvizsgálata alkalmat kell, hogy adjon a GDP-t kiegészítő új kritériumok tekintetbe vételére. Ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy az EUROSTAT, az ESPON⁽¹⁾ és az OECD munkájára támaszkodva állítson össze listát a szubregionális szintre alkalmazandó **területi, társadalmi és környezeti fejlődési mutatókról**;

Az integrált megközelítés megerősítése

11. támogatja a kohéziós politika **integrált megközelítését** az alapok összessége (a Kohéziós Alap, az ERFA, az ESZA, az EMVA és az EHA) kiegészítő jellegének előmozdítása, valamint végrehajtásuk integrált megközelítés révén való megkönnyítése

érdekében. Az RB javasolja a tevékenységi körök egyértelmű meghatározását minden egyes alap esetében, valamint azok kapcsolatba hozatalát más (pl. közlekedési vagy környezeti) uniós források címén végrehajtott intézkedésekkel mind stratégiai, mind pedig operatív szinten. Egyébiránt egyértelmű iránymutatásokat kell kidolgozni európai szinten, és koordinációs mechanizmusokat kell kialakítani nemzeti és szubnacionális szinten;

12. további felvilágosítást kér **az Európai Szociális Alap (ESZA) végrehajtási rendelkezéseivel kapcsolatosan**, és úgy véli, hogy az ESZA-nak a kohéziós politika keretében továbbra is a strukturális alapok között kell maradnia, továbbá kívánatosnak tartja az ESZA és az ERFA közötti szorosabb együttműködést. Az RB ösztönzi ennek kapcsán a keresztf finanszírozás igénybevételét és a több alapból (ERFA és ESZA) finanszírozott operatív programok bevezetését;

13. úgy véli, hogy ahhoz, hogy az ESZA hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia és az európai foglalkoztatási stratégia célkitűzéseinek eléréséhez, **végrehajtását területi szintre kell lebontani** és teljes mértékben a kohéziós politika keretében kell elvégezni, a területi szinten azonosított szükségletek alapján.⁽²⁾ Üdvözli, hogy a belga elnökség a kohéziós politikáért felelős miniszterek informális találkozóját⁽³⁾ lezáró következtetéseiben javasolja „az ESZA regionális dimenziójának megerősítését és ezáltal ismertségének javítását”, és így annak összekapcsolását a regionális szintű társadalmi-gazdasági stratégiákkal;

14. szeretné, ha az **ESZA által finanszírozott projektek ismertsége** javulna egy olyan, kézzelfogható és gyakorlati helyi igényeken alapuló, a területi jelleget előtérbe helyező végrehajtás révén, amely a lehető legnagyobb mértékben rájuk irányítja a figyelmet, kiegészítve a kommunikáció és az ismeretterjesztés terén történő fellépéseket, amelyeket a közösségi, nemzeti és regionális szintnek biztosítandó technikai segítségnyújtás keretében finanszíroznak;

15. javasolja, hogy a **felosztás** nemzeti szinten meghatározott százalékos arányon alapuljon annak biztosítása érdekében, hogy az ESZA-keretek összhangban legyenek az adott tagállamokban és régiókban a gazdasági és társadalmi kohézió terén jelentkező kihívásokkal. A Régiók Bizottsága azt ajánlja, hogy a tagállamok az így megállapított mozgástéren belül nemzeti szinten, a regionális és helyi önkormányzatokkal együttműködésben osszák fel a strukturális alapokat (ERFA és ESZA);

16. úgy véli, hogy az **ERFA és az ESZA közötti rugalmasságot** a jövőben – elsősorban az új közös stratégiai keret segítségével – ösztönözni és egyszerűsíteni kellene, különösen a helyi fejlesztési megközelítések és az integrált város- és településfejlesztési programok keretében.⁽⁴⁾ Arra kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy jövőbeli jogalkotási javaslataiban hozzon létre egy hasonló rendszert az ERFA és az EMVA között annak érdekében, hogy biztosítsa az integráltabb megközelítést a vidéki területek szintjén;

⁽²⁾ Lásd az alábbi tárgyban készült véleményt: Az Európai Szociális Alap 2013 utáni jövője – CdR 370/2010 (előadó: Catiuscia MARINI, IT/PES).

⁽³⁾ 2010. november 22–23-án Liège-ben tartott informális miniszteri ülés.

⁽⁴⁾ Lásd az 1080/2006/EK rendeletnek a fenntartható városfejlesztésről szóló 8. cikkét.

⁽¹⁾ Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózat

Megerősített területi együttműködés

17. támogatja az **utalást a területi együttműködésre**, amely megőrizné jelenlegi, háromdimenziós struktúráját, sajnálja azonban, hogy ez az utalás nem részletesebb. Ennek kapcsán szeretné, ha megerősítenék ezt a célkitűzést:

- a számára előirányzott keretek növelésével,
- konkrét, a területi együttműködési programoknak jobban megfeleltetett szabályokkal – amit többek között a helyi szinten történő technikai segítségnyújtás fokozásával, az ellenőrzési szabályok egyszerűsítésével, a közvetett költségek megfelelő, adaptált, átalányként való meghatározásával, illetve a közösségi kiadásokból történő támogathatóság szabályainak megállapításával lehet elérni,
- a programok jobb irányítását célzó javaslatokkal;

18. azt javasolja, hogy a **területi együttműködési programoknak szánt pénzügyi kereteket** ne nemzeti, hanem közösségi szinten osszák fel. E programok hasznélvezőinek világosabban meg kellene indokolniuk, hogy a területi együttműködési programok milyen eredményeket és hozzáadott értéket hoztak létre a régiókban a bevált gyakorlatok és a szaktudás átadása révén. Az RB stratégiai, integrált megközelítést részesít előnyben az együttműködési térségek szintjén, elkerülve minden nemzeti jellegű megfontolást a pénzügyi megtérülés terén;

19. kéri az Európai Bizottságot, hogy a jövőbeli jogszabály-javaslatokba illesszen be olyan rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik az **ESZA** számára a **területi együttműködési** programok keretében való részvételt a támogatási körébe tartozó cselekvések finanszírozása érdekében;

20. szeretné, ha a **kohéziós politika három célkitűzése valóban kiegészítené egymást**. Az EU által tett, határokon átnyúló, nemzetek és régiók feletti lépéseknek ki kell egészíteniük a „konvergencia”, valamint a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzések keretében indított regionális programok intézkedéseit. Ösztönözni lehetne a területi együttműködési megközelítések és intézkedések azonosítását a regionális programokon belül – különösen azzal a céllal, hogy lehetővé válhasson a strukturális projektek határokon átvitelő vagy több államot érintő finanszírozása. Ezzel párhuzamosan törekedni kell a „területi együttműködés” célkitűzés három dimenziójának jobb koordinációjára;

21. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a **területi együttműködési programokat jobban összekapcsolják** a térségben tevékenykedő szereplők közös akaratán alapulva kidolgozott **térségi stratégiákkal**.⁽⁵⁾ Ennek kapcsán úgy véli, hogy a több állam részvételével zajló programok támogathatják a makroregionális stratégiákat és a kialakulóban levő integrált tengerstratégiaikat. A határokon átvitelő programok hasonlóképpen támogathatnák a jelenleg működő eurorégiós és „euro-

metropoliszokra” vonatkozó stratégiákat. Az RB ezért azt kéri, hogy a jelenlegi 150 km-ről jelentősen növeljék azt a maximális távolságot, amely a szigetek határ menti régiókként történő osztályozásának kritériuma;

22. kéri az Európai Bizottságot, hogy könnyítse meg az új területi partnerségeket azáltal, hogy leegyszerűsíti és javítja a régiók közötti együttműködési programok kezelésének módját. A jobb **régiók közötti együttműködés** nemcsak a közös problémák összehangolt megközelítését biztosítja, hanem elismeri azt is, hogy az innovatív megoldások nem csupán a térségek határain belül alkalmazhatók;

23. emlékeztet arra, hogy az **európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC)**⁽⁶⁾ **továbbra is értékes eszközt** jelent az – elsősorban a határokon átvitelő – együttműködés megkönnyítésére. Úgy véli, hogy az EGTC-ről szóló rendelet egyszerűsítésre szorul, illetve a jelenlegi tervezési időszakban megszerzett tapasztalatok alapján át kellene alakítani. Ezek az egyszerűsítések elsősorban az európai területi együttműködési csoportosulások személyzetére és adózási rendjére vonatkozhatnak, illetve csökkenteni lehetne általuk a jelenlegi eljárások hosszadalmasságát. Ösztönzi egyébiránt, hogy módszeresebben juttassanak globális támogatásokat az EGTC-knek, hogy azok így közvetlenül a strukturális alapok kezelőivé váljanak;

24. kéri, hogy az Európai Bizottság javítson a **külső határok** menti jelenlegi **együttműködésen**. Ezen belül szükséges az eljárások egyszerűsítése és több szinergia kialakítása az ERFA, az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz, valamint az Európai Fejlesztési Alap (EFA) által nyújtott támogatás között;

25. hangsúlyozza a területi együttműködés jelentőségét a legkülső régiók számára, amelyek földrajzi helyzete – az EU legtávolabbi külső határai mentén találhatók – szükségessé teszi az említett együttműködést. A **nagyszomszédsági cselekvési terv** alkalmazását kéri, hogy ezek a régiók jobban integrálódjanak földrajzi környezetükbe;

Regionális sajátosságokhoz alakított stratégiai prioritások

Rugalmasabb kapcsolatok az Európa 2020 stratégiával

26. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika az Európai Unió által finanszírozott egyéb fellépések mellett továbbra is meghatározó szerepet tölthet be, és erre szükség is van annak érdekében, hogy megvalósulhasson az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés, illetve ezzel párhuzamosan – az európai területek közötti különbségek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikkében előírt megszüntetése és a régiókban rejlő lehetőségek magasabb szintre emelése révén – **támogatható legyen az Unió harmonikus fejlődése**;

⁽⁵⁾ Lásd az RB „Az Északi-tenger–La Manche csatorna térségre vonatkozó stratégia” című saját kezdeményezésű véleményét – CdR 99/2010 fin (előadó: Hermann KUHN, DE/PES).

⁽⁶⁾ Lásd az „Új szempontok az EGTC-rendelet felülvizsgálatához” című saját kezdeményezésű véleményét – CdR 100/2010 rev. 3 (előadó: Alberto NÚÑEZ FEIJÓO, ES/EPP).

27. támogatja azt az általános elvet, hogy az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés irányába tett előrelépés érdekében a kohéziós politikát össze kell hangolni az **Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel** és kiemelt kezdeményezéseivel. Úgy véli azonban, hogy a 2007–2013 közötti időszakban már jelentős erőfeszítések történtek e tárgyban, amelyeket elemezni kellene azelőtt, hogy az erőforrások még fokozottabb koncentrációja mellett köteleznék el magunkat;

28. emlékeztet ennek kapcsán arra, hogy a **kohéziós politikának nem kizárólag az Európa 2020 stratégiát és a nemzeti reformprogramokat kell szolgálnia**, hiszen saját célkitűzéseit – azaz az Európai Unió régiói közötti gazdasági, társadalmi és területi különbségek csökkentését – a Szerződés rögzíti. A kohéziós politikának ennek következtében a területek helyzetére, szükségleteire és fejlődési lehetőségeire kell támaszkodnia;

29. támogatja egy a kiterjedt tematikus prioritásokból felállított közösségi „lista” általános elvét. Ez a lista a jelenlegi, a strukturális alapokat restriktív módon meghatározott költségkategoriókra előírányzó mechanizmus helyébe lépne. Ellenzi azonban az új nemzeti fejlesztési és beruházási partnerségi megállapodások és az operatív programok szintjén választható **prioritások számának túlzott csökkentését**, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak megfelelő mozgásterük maradjon az Európa 2020 stratégia céljaitól való területi eltérésekre;

30. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak nem feladata az egyes prioritások kötelezővé tétele, melyeket regionális szinten kellene meghatározni, a terület erősségeit és gyengeségeit kiemelő területi diagnózis alapján. Ugyanígy **nem tartja helyénvalónak, hogy a strukturális alapok összessége kizárólag azokra a tematikus prioritásokra összpontosuljon**, melyeket a régióknak a közösségi listából kell majd kiválasztaniuk. Ez a rendelkezés ellentétes lenne magával az integrált megközelítés elvével, mely azt feltételezi, hogy egy fejlesztési stratégia különböző ágazatokba történő beruházáson alapul;

31. kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy a **tematikus prioritások listája**, mely a kohéziós politikára vonatkozó jövőbeli szabályozásban szerepelhet, ne legyen túl korlátozó, nem csupán azért, hogy figyelembe lehessen venni az egyes régiók területi, gazdasági és társadalmi sokféleségét, hanem azért is, hogy az Európa 2020 stratégia célkitűzései meghaladhatóak legyenek a társadalmi és területi kohézió területein;

A területi kohézió célkitűzésének valódi figyelembevétele felé

32. helyesli azt az elvet, mely szerint **nagyobb rugalmasságot kell biztosítani az operatív programok szervezésében** annak érdekében, hogy a fellépések a különböző (szubregionális, regionális, több régiót érintő és makroregionális) területi szinteken a területek vagy funkcionális térségek – így a folyami vízgyűjtő területek, hegyvidékek, tengeri szigetcsoportok stb. – sajátosságainak figyelembevétele mellett valósulhassanak meg. Ezeknek a lépéseknek azonban a térségben tevékenykedő szereplők – mindenekelőtt a területi önkormányzatok – közös, arra vonatkozó akaratán kell alapulniuk, hogy részt vesznek egy valóban területi projektben, anélkül, hogy megkérdőjeleződne a regionális szint jelentősége;

33. szeretné elérni, hogy a **területi kohézióval kapcsolatos célkitűzés** az EU „listáján” belül **prioritásként kezelendő területi tengely képében** megjelenjen a kohéziós politika új struktúrájában, kiegészítve az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó tematikát. Mindezt annak érdekében, hogy a területi kohézió kiegyensúlyozott területrendezést biztosítson, ami elősegíti a régiók szorosabb összekapcsolódását és a politikák átfogó koherenciáját. Támogatja egyébiránt az Európai Bizottságnak a **területi sajátosságokkal bíró régiók** megfelelő **figyelembevételére** irányuló javaslatát ⁽⁷⁾;

34. hangsúlyozza, hogy a **legkülső régiók** továbbra is kiemelt figyelmet érdemelnek, jóllehet egyedi jogállásuk elismerést nyert a Lisszaboni Szerződés 349. cikkében. Emlékeztet arra, hogy e régiók számára pénzügyi rendelkezések kidolgozására van szükség, melyek egy sor olyan nehézség kompenzálását célozzák, mint a távoli fekvés, a szigetjelleg, a kis terület, a kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyok, valamint a néhány terméktől való gazdasági függés. Egy ilyen jellegű kompenzáció nélkülözhetetlennek tűnik ahhoz, hogy megkönnyítsük a legkülső régióknak a többi európai régióval azonos feltételek melletti hozzáférést a belső piachoz;

35. helyesli a **városi dimenzió jobb figyelembevételét a kohéziós politikában** a városok és az agglomerációk nagyobb fokú részvétele révén a kohéziós politika kialakításának minden szakaszában, a nemzeti reformprogramoktól és a fejlesztési és beruházási partnerségi megállapodásoktól az operatív programokig. Ezzel kapcsolatban szeretné, ha a városi dimenzió kellő figyelmet kapna az operatív programokon belül, és újra megismétli azt a kérését, hogy integrált városfejlesztési megközelítést részesítsenek előnyben. Emlékeztet ugyanis arra, hogy a városi övezeteket igen sokszor jelentős gazdasági, társadalmi és területi eltérések jellemzik, amelyekre megfelelő válaszokat kell adni. Ez az integrált városfejlesztési megközelítés a fenntartható európai város új közös modelljének tesztelését célzó Lipcsei Charta keretében folytatott munkára kell, hogy támaszkodjon. A városokra úgy kell tekinteni, mint régiókik egészének növekedési és fejlődési központjaira;

36. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a helyi és/vagy regionális választott képviselők az operatív programok keretében fontosabb szerepet kapjanak a városfejlesztési stratégiák kidolgozásában és megvalósításában. A helyi és regionális önkormányzatok ilyen mértékű elköteleződése és felelősségvállalása az érintett **városoknak**, agglomerációknak és régióknak **nyújtandó globális támogatások** szisztematikusabb odaítélése révén valósítható meg. A Régiók Bizottsága szorgalmazza, hogy az európai kohéziós politikában tartsák meg a városi dimenziót. A városok a növekedés és az innováció fontos motorjait jelenthetik. Ezen túlmenően a város és vidék közötti kapcsolatok erősítése különösképpen ösztönözheti az EU gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, egyúttal hozzájárulhat az

⁽⁷⁾ Vö. az EUMSZ. 174. cikkével: „Az érintett régiók közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.”

Európa 2020 stratégia végrehajtásához. E szerep betöltéséhez a jövőben is szükség lesz olyan intézkedésekre, amelyek a városok és a problémás városi területek szociális és gazdasági stabilizációjára és fenntartható fejlődésére szolgálnak. Ezeket az intézkedéseket a regionális operatív programok keretében kell megtervezni és végrehajtani.

37. sajnálja, hogy **nem történik utalás a vidéki dimenzióra**, jóllehet a vidéki és városkörnyéki területek az elfogadott meghatározások szerint az Unió területének több mint 80 %-át alkotják. Kéri az Európai Bizottságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet a különböző településtípusok – nagy- és kisvárosi övezetek és a vidéki övezetek – közötti kapcsolatra, mely lényegi alkotóeleme egy integrált regionális fejlesztési politikának. Egyébiránt szeretné, ha a vidéki dimenzió megkapná az őt megillető helyet a jövőbeli kohéziós politikában, és hogy jobb kapcsolódás, illetve nagyobb szinergiahatás valósuljon meg az ERFA, az ESZA és az EMVA beavatkozásai között mind a közös stratégiai keret révén, mind pedig az operatív programok szintjén. Ezzel kapcsolatban javasolja a jelenlegi URBACT programnak egy ún. RURBACT program⁽⁸⁾ irányába történő továbbfejlesztését, mely lehetővé tenné a jó gyakorlatok cseréjének ösztönzését, a városi és a vidéki problémakörökkel foglalkozó hálózatok létrehozását, illetve a két dimenzió összekapcsolódását;

38. ösztönzi, hogy **területi irányvonalak kerüljenek meghatározásra** az operatív programokon belül, lehetővé téve ezáltal a szubregionális területi cselekvésekbe illeszkedő projektek finanszírozását. Az új helyi fejlesztési megközelítésnek kell az átfogó stratégiai keretté válnia az összes érintett terület – legyen az városi, vidéki vagy vidékies városi – szubregionális fejlesztése számára, és ezt bele kell venni a regionális programokba;

39. sajnálja, hogy a kohézióról szóló ötödik jelentés nem emeli ki eléggé néhány **régiók alatti szinten mutatózó eltérés** tendenciózus növekedését. E különbségeket olyan jelenségek jellemzik, mint a területi szegregáció, amely a gettósodás formáival, továbbá egyes távoli területek folyamatos hanyatlásával jár együtt. Ha megfelelő statisztikai adatokkal felhívniánk a figyelmet ezen régiók alatti szinten mutatózó eltérésekre, és intézkedéseket hoznánk a csökkentésükre, azzal elősegítenénk a területi kohéziós célkitűzés jobb figyelembevételét helyi szinten minden olyan esetben, amikor a kezelés regionális szinten történik;

40. támogatja, hogy **nagyobb figyelmet kapjanak a helyi fejlesztési kezdeményezések**, melyeket rendszeresebb közösségi társfinanszírozás révén ösztönözni kell. Adott esetben egy operatív program bizonyos részét helyi fejlesztési kezdeménye-

zéseknek (például partnerségeknek stb.) kell szentelni. Regionális vagy több régiót érintő projektekre⁽⁹⁾ vonatkozó felhívást lehetne indítani, melyek arra ösztönzik az állami szereplőket (helyi önkormányzatok választott képviselőit vagy közintézmények képviselőit stb.) és a magánszektor szereplőit (vállalkozásokat, kereskedelmi kamarákat, szociális vállalkozásokat, szövetkezeteket, egyesületeket stb.), hogy integrált megközelítésen nyugvó helyi fejlesztési stratégiát dolgozzanak ki és valósítsanak meg.⁽¹⁰⁾ A helyi fejlesztési kezdeményezések jelentősen hozzájárulhatnak az intézményi fejlesztéshez a helyi önkormányzatok szintjén, amennyiben azok pénzügyi támogatásban részesülnek, ideértve a technikai segítségnyújtásra vonatkozó programokat is;

41. úgy véli, hogy **a területi kohézió célkitűzése az Unió valamennyi politikájára vonatkozik**, és annak az ágazati politikák és a kohéziós politika közötti koherencia megteremtésén kell nyugodnia, valamint azon, hogy az összes uniós politika kidolgozásakor jobban figyelembe vegyék azok területi hatását. Sajnálja ezzel kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság még mindig nem tett eleget arra vonatkozó kérésének, hogy készítsen fehér könyvet a területi kohézióról;⁽¹¹⁾

42. sajnálja, hogy a kohézióról szóló ötödik helyzetjelentésben **nem történik említés az általános érdekű szolgáltatásokról**, jóllehet az azok feladata és a területi kohézió közötti tartalmi összefüggést kifejezetten elismeri az EUMSZ 14. cikke és a Lisszaboni Szerződéshez csatolt 26. jegyzőkönyv. Ezért újra megismétli arra vonatkozó kérését, hogy az Unió politikáinak az általános érdekű szolgáltatásokra gyakorolt területi hatása képezze előzetes és utólagos értékelések tárgyát;

A kohéziós politika végrehajtása

Stratégiai megközelítés

43. támogatja egy **közös stratégiai keret kidolgozását**, mely keretbe beletartozna a Kohéziós Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Halászati Alap. Ugyanakkor szeretné, ha ezt a stratégiai keretet a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel közösen, a Régiók Bizottságával való partnerségben határoznák meg. Ennek a közös stratégiai keretnek pontosítania kell az Európai Unió régióiban a közösségi alapok egyes tevékenységi köreit, ennél fogva azok szerepét és a közöttük, valamint más, egyértelmű területi dimenzióval rendelkező és a strukturális alapokhoz szorosan kötődő uniós alapok – például a transeurópai hálózatok finanszírozása vagy a jövőbeli esetleges környezet- és éghajlatvédelmi alapok – viszonylatában fennálló kapcsolódási pontokat;

⁽⁸⁾ A RURBACT program az URBACT program fejlesztésén és megerősítésén alapulna, felhasználva a RURACT hálózat tapasztalatait a városi és a vidéki dimenziók közötti kapcsolat jobb figyelembevételére érdekében.

⁽⁹⁾ Lásd a területi kohézió figyelembevételének példáját a strukturális alapok programozásának integrált megközelítésében Olaszországban, a 2000–2006-os időszakban. Ezek az integrált területi projektek 7 NUTS II. szintű régiót fednek le szubregionális szintű végrehajtással.

⁽¹⁰⁾ Lásd a LEADER+ program keretében működő helyi akciócsoportok példáját.

⁽¹¹⁾ Lásd a Régiók Bizottsága véleményét a területi kohézióról szóló zöld könyvről (előadó: Jean-Yves LE DRIAN, FR/PES), CdR 274/2008 fin.

44. úgy ítéli meg, hogy a meglévő makroregionális stratégiák „**makroregionális szintű stratégiai referenciakeretekként**” működhetnek. A kohéziós politika három célkitűzéséből eredő operatív programok keretében meghatározott regionális stratégiák ötleteket meríthetnek az említett makroregionális stratégiák fő irányvonalaiából;

45. **további felvilágosítást kér az Európai Bizottságtól a „fejlesztési és beruházási társulási szerződések” tartalmáról és módozatairól, melyekkel kapcsolatban** az Európai Bizottság és a tagállamok fognak tárgyalásokat folytatni. Hangsúlyozza annak szükségességét, hogy átvitessük a gyakorlatba a partnerség és a többszintű kormányzás elvét, ezért javasolja, hogy a területi önkormányzatokat vonják be az ilyen szerződések kidolgozásába, megvitatásába és végrehajtásába, mivel az ezen szerződések által előirányzott operatív programok közvetlenül érintik őket. A helyi és regionális önkormányzatoknak részt kell venniük a nemzeti szerződés szintjén történő döntésekben a tematikus prioritásokról és a részvételükkel zajló operatív programokra alkalmazandó pénzügyi kötelezettségvállalásokról;

46. a 2020 stratégia végrehajtása érdekében „fejlesztési és beruházási társulási szerződések”, valamint területi paktum létrehozását javasolja minden olyan tagállam számára, melyek a különböző (közösségi, nemzeti, regionális és helyi) területi szinteket összefogó **többszintű kormányzás rendszerét** valósítják meg a regionális és helyi önkormányzatokkal való megerősített partnerség keretében. Kéri, hogy a területi önkormányzatok (mint a közszolgáltatások társfinanszírozói és/vagy társműködői) szerepeljenek az ilyen területi paktumok ⁽¹²⁾ aláírói között, és maradéktalanul vegyenek részt azok kidolgozásában, megvitatásában, végrehajtásában és nyomon követésében. Ezeknek a területi paktumoknak, a közös stratégiai kerethez hasonlóan, magukban kell foglalniuk az ERFÁ-t, az ESZÁ-t, az EMVÁ-t és az EHÁ-t, és biztosítaniuk kell a nemzeti reformprogramokkal való koherenciát a területen való végrehajtás megkönnyítése érdekében;

47. üdvözlí, hogy a jelenlegi időszakhoz hasonlóan az **operatív programok** a kohéziós politika **legfontosabb végrehajtási eszközeiként** szerepelnek. Ezzel kapcsolatban emlékezteti az Európai Bizottságot arra, hogy őrködni kell a területi önkormányzatoknak az e programok kidolgozásába, megvitatásába és végrehajtásába történő maradéktalan bevonása felett;

48. támogatja az **éves végrehajtási jelentések** bevezetését, melyek – a jelenlegi helyzethez hasonlóan – áttekinthetővé teszik a célkitűzések megvalósulását a programozási időszak egésze folyamán. Ezzel szemben nem tartja érdemesnek bevezetni a programok folyamatos értékelésére vonatkozó új követelményt, ha a finanszírozás bizonyos összegét igazolták az Európai Bizottság felé;

49. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy **rendszeres politikai viták megrendezésére** kerüljön sor az Európai Unió intézményeinek különféle illetékes fórumain.

⁽¹²⁾ Az aláíró területi önkormányzatok meghatározását tagállami szinten kell elvégezni a nemzeti szint alatti hatáskörök elosztásának függvényében.

Ezzel kapcsolatban készséggel áll az Európai Bizottság rendelkezésére, hogy a plenáris ülések vagy a COTER szakbizottság ülései alkalmával vitákat szervezzen bizottságunk tagjaival;

50. az Európai Bizottsághoz hasonlóan elengedhetetlennek tartja, hogy **a kohéziós politikáért felelős miniszterek rendszeres találkozókat tartsanak egy formális tanácsi formáció keretében**, ⁽¹³⁾ hogy eszmét cserélhessenek a programozás helyzetének alakulásáról, illetve értékelhessék az elért eredményeket a kitűzött célok tükrében;

Partnerségek és kormányzás

51. úgy véli, hogy az Európa 2020 stratégia sikere olyan végrehajtáson keresztül valósulhat meg, amelyben **többszintű kormányzási rendszer** által részt vesznek a különböző érintett európai, nemzeti, regionális és helyi szintű szereplők. Ennek kapcsán emlékeztet az olyan területi megállapodások megkötésének szükségességére, melyek jobban bevonják a regionális és helyi önkormányzatokat;

52. emlékeztet a területi önkormányzatokkal folytatott **partnerségi elv megvalósítását lehetővé tevő határozottabb és részletesebb kritériumok** fontosságára a közösségi és nemzeti stratégiai célkitűzések, valamint az operatív programok kidolgozása, megvitatása és végrehajtása során. Örömmel üdvözlí, hogy az Európai Bizottság által végzett értékelések kiemelik: a területi önkormányzatok, valamint a területi társadalmi-gazdasági szereplők bevonása döntő tényező a kohéziós politika sikere szempontjából;

Teljesítmény, feltételeesség, ösztönzők és szankciók

53. határozottan ösztönzi a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy **adminisztratív és intézményi kapacitásukat** a lehető legmagasabb szinten működtessék, és hogy gondoskodjanak az EU által támogatott projektek – elsősorban az adminisztratív és bürokratikus terhek szintjén jelentkező – komplexitásával való megbirkózáshoz szükséges pénzügyi és emberi erőforrásokról. Kiemeli, hogy megfelelő finanszírozási szintet kell biztosítani ahhoz, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megfelelően részt tudjanak venni a strukturális alapokból finanszírozott nagyobb projektekből;

54. **határozottan ellenzi** az ún. külső **makrogazdasági feltételeességgel kapcsolatos rendelkezéseket**, azaz a régiók és városok rendelkezésére bocsátott strukturális alapok visszatartását az adott nemzeti kormányok hibái és hiányosságai, illetve a stabilitási és növekedési paktumtól való eltérései miatt. A stabilitási és növekedési paktummal kapcsolatos szankciók, illetve pénzügyi ösztönzők, melyek feladata a makrogazdasági feltételek tiszteletben tartásának biztosítása, azzal a kockázattal járnak, hogy elsősorban a regionális és helyi önkormányzatokat büntetik, még akkor is, ha azok nem felelősek azért, hogy a tagállamok tiszteletben tartják-e kötelezettségeiket ezen a területen ⁽¹⁴⁾;

⁽¹³⁾ Ez lehet egy kifejezetten a kohéziós politikához kapcsolódó formáció, vagy pedig az Általános Ügyek Tanácsának ülései, melyeket a kohéziós politikának szentelnek a kohéziós politikáért felelős miniszterek jelenlétében.

⁽¹⁴⁾ Az RB 2010. december 1-jei, „A gazdaságpolitikai koordináció megerősítése” c. véleménye. Előadó: Konstantinos TATSIS (EL/EPP) Cdr 224/2010 fin, valamint az RB 2010. december 2-án elfogadott állásfoglalása a 2011-es prioritásokról, Cdr 361/2010 fin, (különös tekintettel a 10. pontra).

55. támogatja az olyan **(belső) feltételelesség** létrehozását, amelynek célja a kohéziós politika hatékonyságának javítása. Ennek a feltételelességnek szorosan kell kapcsolódnia a kohéziós politika tematikus prioritásaihoz, és nem arra kell törekednie, hogy a politika megvalósításához csak lazán kötődő, tágabb értelemben vett strukturális reformokhoz kötődjön. Azokra a strukturális és intézményes feltételekre kell koncentrálnia, amelyek a kohéziós források legjobb felhasználásához szükségesek. Egyszerűnek, végrehajthatónak, arányosnak és előzetesen ellenőrzöttnek kell lennie;

56. az **európai társfinanszírozás megtartását** ösztönzi, amely szavatolja az elkötelezettséget és a helyi szereplők felelősségvállalását. Mint a jelenlegi időszakban is, a közösségi társfinanszírozás arányszámait az egyes régiók fejlettségi szintjének függvényében kell az egyes célkitűzések szerint modulálni. A Régiók Bizottsága ugyanakkor ellenez minden, a társfinanszírozás arányainak csökkentésére irányuló felülvizsgálatot, ezek ugyanis nem működhetnek kiigazítási változóként azoknak a költségvetési megszorításoknak az esetén, amelyek a jövőbeni pénzügyi tervekkel kapcsolatos intézményközi megállapodásból erednek. Ezenkívül kétségei vannak a társfinanszírozás arányainak az Európai Bizottság által javasolt, a közösségi hozzáadott értéktől, a tevékenységek típusától és a kedvezményezettektől függő modulációjával kapcsolatban. Az említett modulációk esetében fennáll annak a veszélye, hogy olyan összetett helyzetek jönnek létre, amelyek szabálytalanságokhoz vezethetnek, és tovább bonyolíthatják az irányító hatóságok feladatát. Végül arra emlékeztet, hogy az irányvonalankénti társfinanszírozási arányokat az egyes operatív programok szintjén kell meghatározni annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a meghatározásra került elsőrendű célkitűzéseknek;

57. **ellenzi a teljesítéshez kötött tartalék megteremtésével kapcsolatos javaslatot**, amely az Európa 2020 stratégia célkitűzésein alapul, és amelynek esetében nehéznek tűnik az objektív odaítélési kritériumok meghatározása. Egy ilyen jellegű teljesítéshez kötött tartalék azzal a veszéllyel jár, hogy a legjobban teljesítő régiók számára hoz hasznót, míg bizonyos, területi, gazdasági vagy társadalmi szempontból nem feltétlenül előnyös feltételekkel rendelkező régiók által tett erőfeszítéseket nem vesz figyelembe. Szintén nem veszi figyelembe bizonyos megoldások, főként az integrált komplex megoldások természetét, amelyek hosszabb távú előkészületeket tesznek szükségessé. A teljesítéshez kötött tartalék kevésbé ambiciózus célkitűzések meghatározásához vezethet a tagállamok részéről. Egyébiránt úgy véli, hogy a teljesítéshez kötött tartalék létrehozása, akár közösségi, akár nemzeti szinten történik, nem jelent garanciát a nagyobb befektetési hatékonyságra. Támogatná viszont egy rugalmassági tartalék létrehozását (amely nem teljesítési kritériumon alapulna), amelynek alapjául a programozási időszak folyamán kötelezően felszabadított keretek szolgálnának, és amely a következőkre szolgálna:

— vagy kísérleti jellegű kezdeményezések finanszírozására az intelligens, fenntartható, illetve inkluzív növekedés területén,

— vagy a strukturális alapok bevonására gazdasági, társadalmi, vagy környezeti válsághelyzetben, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alappal és az Európai Unió Szolidaritási Alapjával közösen;

58. **elfogadja a pénzügyi feltételelesség olyan új (ún. belső) formái bevezetésének szükségességét, amelyek az eredményekhez kötődnének**, azzal, hogy a strukturális kondicionalitás rendszerének következetes végrehajthatóságához elengedhetetlennek látja olyan – általános, igazságos, arányos és az egyenlő elbánás elvén alapuló – kritériumok kialakítását, melyek alapján egyértelműen meghatározható, hogy az adott feltétel teljesül-e. A számszerűsíthető célkitűzéseknek a programozás stratégiai irányítására kell szolgálniuk, és nem járhatnak aránytalan többletköltséggel. E célkitűzések, melyeket a megvalósítással és az eredményekkel kapcsolatos, korlátozott számú mutató alapján határozni kell, lehetővé teszik a kiinduló helyzethez képest elért haladásnak, valamint a kiemelt jelentőségű irányvonalakat megvalósító célkitűzések végrehajtásának mérését. Esetükben nincs tehát szükség szankciókra, amennyiben a várt eredmények nem valósulnak meg teljesen. Ahogyan az a kohéziós politikáért felelős miniszterek 2010. november 22–23-i liège-i találkozásán elhangzott, bizonyos fontos feltételelességek már alkalmazásban vannak és hatékonyak bizonyultak. Konkrétan a kötelezettségvállalások hivatalból történő visszavonásának szabályairól, a zárás szabályairól, az ellenőrzési és audit rendszerek jóváhagyásáról, az additionalitás és a társfinanszírozás elveiről stb. van szó. Ezeket a belső feltételelességeket meg lehet tartani és javítani lehet rajtuk;

59. emlékeztet arra, hogy a területi önkormányzatok által a társfinanszírozás elvének tiszteletben tartása mellett nyújtott ellenszolgáltatások teljes mértékben legitimálják a Régiók Bizottsága részvételét az Európai Bizottság által megkívánt konstruktív párbeszédben, melynek célja az 5. kohéziós jelentésben szereplő, a tagállamok és az Európai Parlament mellett működő **feltételelességi munkacsoport** keretében tervezett különféle feltételelességi módzatok részletesebb kidolgozása;

Értékelés és várt eredmények

60. támogatja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy – világos és mérhető, az egyes régiók céljainak függvényében előre meghatározott célkitűzések és mutatók útján – **még inkább az eredményekre összpontosítson**, de óv attól, hogy a Bizottság az eredményességet kizárólag az Európa 2020-as célértékek szerinti előrehaladás viszonylatában értékelje. Ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a 2007–2013-as programozási időszak már előrelépést jelentett ezen a területen az előzetes, folyamatos, illetve utólagos értékelés bevezetése által, amelyről mérleget kellene készíteni, mielőtt ezen az úton tovább haladnánk;

61. támogatja a **meghatározott számú közös mutató** alkalmazását, amelyek összefüggnek a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval, valamint az Európa 2020 stratégiával, annak érdekében, hogy az Európai Bizottság globális és folyamatos értékelést végezhesen a teljes programozási időszakban. Mindazonáltal a mutatók nagy részét regionális szinten kellene meghatározni az egyes régiók területi sajátosságainak és a meghatározott fő irányvonalaknak megfelelően. Tükrözniük kell továbbá egy, a területi fejlesztéssel kapcsolatban javasolt megoldás szükségességét;

Pénzügyi tervezési eszközök

62. **támogatja a pénzügyi tervezési eszközök igénybevétele**t a közösségi alapok fellendítő hatásának növelése érdekében, de nem tartja szerencsésnek, hogy a jogosultság meghatározása tekintetében a Bizottság tematikus megkötéseket alkalmazzon, és kívánatosnak tartja, hogy a pénzügyi eszközök alkalmazásának leghatékonyabb földrajzi szintjét (nemzeti, regionális) tagállami hatáskörben döntsék el. Ezeknek az eszközöknek az igénybevétele azonban egyszerűsíteni és pontosítani kellene a következő okokból:

- az EBB és más, nemzeti, regionális és helyi banki szervezetek részvételének megkönnyítése,
- a területi önkormányzatok ösztönzése arra, hogy gyakrabban mozgósítsák ezeket az eszközöket, és biztosítsák azok végrehajtását, illetve
- az összes régió igényeinek való megfelelés méretüktől függetlenül, mivel a jelenlegi eszközök úgy vannak kialakítva, hogy csupán a nagyszabású intézkedések céljainak felelnek meg;

63. nyugtalanságát fejezi ki az Európai Bizottság javaslatával kapcsolatban, melynek célja a **vállalkozások pénzügyi támogatásának** főként a pénzügyi tervezési eszközökön keresztül történő megvalósítása, miközben fenntartja az innovációra, a környezetvédelemre stb. irányuló segélyezési programok társfinanszírozásához nyújtott támogatásokat. A vállalkozásoknak a kohéziós politika keretében nyújtott támogatásokat nem lehet csupán a pénzügyi tervezési eszközök segítségével megvalósítani. Azok ugyanis nem szüntetik meg a támogatások iránti igényt, mivel nem minden tevékenység finanszírozható kölcsönökkel, és nem minden terület van olyan helyzetben, hogy kölcsönből finanszírozott projekteket valósítson meg. A válság megmutatta, hogy dekonjunkturális helyzetben ezen piaci alapon működő eszközök nem működőképesek. A területi önkormányzatok feladata, hogy meghatározzák a legmegfelelőbb támogatási típust az egyes régiók gazdasági és vállalkozási környezetének függvényében, valamint a versenypolitika és főként a regionális célú támogatások összefüggésében;

Egyszerűsítés

64. **ellenez a strukturális alapok jelenlegi irányítási rendszerén végzett bármely lényegi változtatást**, amelyeket az Európai Bizottság a pénzügyi szabályzat átdolgozásának keretében javasol. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy őrizze meg a jelenlegi rendszert, amely kezdi meghozni a gyümölcseit a hibák és szabálytalanságok arányának csökkenése tekintetében, és amelyen szükséges javításokat és egyszerűsítéseket kellene végezni;

65. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika hatékonysága és eredményességének növelése érdekében **egyensúlyra van szükség az eljárások és a pénzügyi irányítás egyszerűsége és hatékonysága között** ahhoz, hogy a kohéziós politikát felhasználóbaráttá és átláthatóbbá tegyék. Ehhez az egyensúlyhoz annak elismerése is hozzátartozna, hogy a régiók teljes hatáskörrel rendelkeznek a regionális operatív programok kezelésében és ellenőrzésében. A Régiók Bizottságának megoldási javaslatokat kell tennie, melyek célja az alapok végrehajtási

szabályainak további egyszerűsítése az irányító hatóságok számára, illetve a támogatásokhoz való könnyebb hozzájutás a kedvezményezetteknek. Egyben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa az egyszerűsítéssel kapcsolatos elmélkedését, főként annak érdekében, hogy a kedvezményezettek rövidebb idő alatt hozzájuthassanak a térítésekhez;

66. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy alkalmazzanak egyszerűsített térítési eljárásokat a kedvezményezettek esetében a **költségek átalányozása** által mind az ERFA, mind az ESZA esetében. Arra szólítja fel a tagállamokat, hogy támogassák a területi önkormányzatokat e rendelkezések gyors végrehajtásának lehetővé tétele végett, mely rendelkezések egyébiránt hozzájárulnak ahhoz, hogy a programozás jobban összpontosítson az elvárt eredményekre;

67. örömmel fogadná a **területi együttműködési** programokkal kapcsolatos **eljárások felülvizsgálatát** azzal a céllal, hogy a programokban egységes szabályokat alakítsanak ki. Ennek értelme az lenne, hogy a nemzeti szinten elfogadott auditeljárások a partnerekre is vonatkozhatnának, és így a vezető partnereknek nem kellene a más tagállamokból származó auditokat ellenőrizniük;

68. óva inti az Európai Bizottságot az irányító hatóságok és a Számvevőszék között kötött **biztosítási nyilatkozatok** bevezetésére vonatkozó javaslatával kapcsolatban. Egy ilyen jellegű javaslat nem nehezítheti meg a regionális és helyi önkormányzatok feladatát az ellenőrzés és az audit területén, és nem mentheti fel az Európai Bizottságot a felelősség alól az idevonatkozó értelmező és támogató szerepének kapcsán;

69. hangsúlyozza, hogy a **pénzügyi ellenőrzési** és az **auditeljárásoknak** egyértelműen a szabályoknak való megfelelésen kell alapulniuk, és arányosnak kell lenniük. Határozottan ellenzi a „hátsó ajtó szabályozás” gyakorlatát, amely szerint az irányító hatóságokat szükségtelenül „ösztönzik” bizonyos értékelési tervek használatára, valamint az alapok koordinációs bizottsága (COCOF) által rendelkezésre bocsátott és az auditorok által használt szabványos ellenőrzőlisták olyan elemeket tartalmaznak, amelyeket nem ír elő uniós vagy nemzeti szintű rendelet;

70. örömmel üdvözlí az Európai Bizottság javaslatát, amely a programozási időszak első évét mentesíteni kívánja a **kötelezettségvállalások hivatalból történő visszavonására vonatkozó szabály** alól, és azt szeretné, ha ezt az első évet kizárólag az operatív program lezárásakor igazolnák. Egy ilyen intézkedés lehetővé tenné a programozási időszak kezdetén keletkezett késedelmek orvoslását. Az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak mindazonáltal ügyelniük kellene arra, hogy az operatív programok elfogadása az időszakot megelőzően minél hamarabb lehetségessé váljon a kezdeti késedelmek kockázatának csökkentése érdekében;

71. sajnálattal veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság egyetlen egyszerűsítést sem javasol a **jövedelemtermelő projektek** tárgyában, melyek esetében a számítási mód összetettsége kontraproduktívnak tűnik, és elriasztja a lehetséges projektgazdákat. Emellett arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy egyszerűsítse és gyorsítsa meg a nagy projektek jóváhagyási rendszerét;

72. támogatja a harmonizációt a **kiadások támogathatóságára vonatkozó szabályok** területén a tevékenységi területek, az eszközök és mechanizmusok között, a közös stratégiai keretbe foglalt részletes rendelkezések és a stratégiai keretből közvetlenül következő végrehajtási rendelkezések által a végrehajtási szabályok egyszerűsítése és a szabálytalansági kockázatok csökkentése érdekében. Ügyelni kell ugyanakkor arra, hogy a regionális és helyi önkormányzatok teljes joggal vehessenek részt a tagállamok mellett ezeknek a támogathatósági szabályoknak a megállapításában, a megfelelő közös értelmezés biztosítása, illetve a közösségi jogszabályok nemzeti és regionális szintű alkalmazása érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2011. április 1-jén.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága előrettekintő véleménye – Az Európai Szociális Alap jövője 2013 után

(2011/C 166/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- határozottan ajánlja, hogy az ESZA őrizze meg strukturális alap jellegét, és szeretné, hogy a – többek közt az együttműködési programokhoz kapcsolódó – ágazatközi operatív programok kidolgozása és végrehajtása során erősödjön a területi dimenzió,
- érdeklődéssel jegyzi meg, hogy az ötödik kohéziós jelentés hivatkozik a helyi kezdeményezésekben rejlő innovációs lehetőségekre, és nagymértékben támogatná, ha az ESZA az ötödik kohéziós jelentésben javasolt helyi fejlesztési modell szerves részévé válna,
- úgy ítéli meg, hogy a munkavállalási lehetőségeknek a foglalkoztatás és a munkaerőpiac hatékony működésén keresztüli javításának, a humán tőke képzésének és fejlesztésének, a munkavállalók segítségének munkahelyük megtartásában, illetve az innováció, a vállalkozói szellem és a reformok oktatás és képzés területén megvalósuló támogatásának továbbra is szerepelnie kell az ESZA központi célkitűzései között,
- erőteljesen hangsúlyozza, hogy az ESZA-nak továbbra is nagy figyelmet kell fordítania a horizontális prioritásokra (hátrányos helyzetű egyének és csoportok társadalmi befogadása, illetve a nemen és az életkoron alapuló negatív diszkrimináció elleni harc), különösen támogatva és megerősítve a nemek közötti egyenlőség célkitűzését az esélyegyenlőség, valamint a nők vonatkozásában a munkahelyi egyenlő bánásmód és javadalmazás (*gender pay gap*) területén,
- úgy véli, hogy a jövedelem védelmének és fenntartásának eszközei – amennyiben aktív foglalkoztatáspolitikai fellépésekhez kapcsolódnak – az ESZA hatáskörébe tartozhatnak. Meglátása szerint a szociális hatások enyhítésére szolgáló eszközök biztosítása a tagállamok feladata kell, hogy maradjon, félő ugyanis, hogy ezeknek az intézkedéseknek az engedélyezése eltérítené az ESZA-t célkitűzéseitől, és hatékonyságát is csökkentené, mivel a távlati intézkedések helyett a sürgősségi beavatkozásokra összpontosítana,
- kiemeli a roma közösségek válságos helyzetét, akik a társadalmi és gazdasági kirekesztés mellett a területi szegregációnak is ki vannak téve, és életkörülményeik az átlagosnál rosszabbak. Ezt helyi és regionális szinten alkalmazott európai uniós eszközökkel kell orvosolni.

Előadó Catiuscia MARINI (IT/PES), Umbria régió elnöke

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A kohéziós politika identitása, célja és legitimitása 2013 után

1. egyetért az Európai Bizottságnak az Ötödik jelentés a kohézióról⁽¹⁾ című dokumentumban kifejtett álláspontjával, amelynek értelmében a valamennyi európai régióra kiterjedő kohéziós politika célja az Unió harmonikus fejlődésének előmozdítása és a fejlődésben elmaradt régiók felzárkózásának támogatása, e régiókra fordítva a források nagy részét, egyúttal a fejlett régiók versenyképességét is támogatva, valamint hogy útját kell állni azoknak a partikularista megközelítéseknek (*beggar your neighbour*), amelyek saját területük/országuk érdekeinek érvényesítését másokra esetleg hátrányos módon kívánják megvalósítani;

2. feltétlenül szükségesnek tart tehát egy olyan, területileg meghatározott stratégiát, amely az egységes piac szükségsszerű kiegészítője azzal a céllal, hogy korlátozni lehessen a területi egyenlőtlenségek növekedésének lehetséges hatásait, és amely stratégia olyan célkitűzéseket követ, mint a gazdasági fejlődés és a társadalmi befogadás. Szükségesnek tartja emellett, hogy a kohéziós politikai célkitűzések külön-külön történő ösztönzése helyett biztosítva legyen koherenciájuk és integrált megközelítésük, miközben a kapcsolódó fellépések között világos és éles határvonalat kell fenntartani;

3. kifejezi azon kívánságát, hogy az eredményorientáltságnak és az eredmények mérhetőségének jegyében a kohéziós politika törekedjen egyre inkább arra, hogy erősítse önmaga legitimitását és ismertségét az európai polgárok körében. Ennek érdekében fontos az elszámoltathatóság maradéktalan alkalmazása és az előre összeállított bürokratikus megoldásokkal operáló „egy kaptafás” (*one size fits all*) megközelítések elkerülése, teret biztosítva a helyi szintű tanulási folyamatoknak és a területi jellegzetességet szem előtt tartó koherens végrehajtásnak, valamint a területi kohézió megvalósításának, amely a Lisszaboni Szerződés által megfogalmazott új politikai célkitűzés;⁽²⁾

4. az intézkedések jelentőségének biztosítása érdekében alapvetőnek tartja a pénzügyi források magas szintjének biztosítását, hogy így azoknak a régióknak az esetében is elérhető legyen egy minimális rendelkezésre állási küszöb, amelyek az átlagos statisztikai szemszögből nem feltétlenül minősülnek fejlődésben elmaradottnak, viszont a szegénységi gócpontok és az alulfejlettség miatt gyakran szembesülnek belső kohéziós kihívásokkal;

5. sürgeti a Globalizációs Alkalmazkodási Alapnak az uniós költségvetésbe történő integrálását, mindenekelőtt azért, hogy a pénzügyi források gyorsabban rendelkezésre állhassanak;

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

Kohéziós politika és az Európa 2020 stratégia célkitűzései

6. véleménye szerint elengedhetetlen a kohéziós politika és az Európa 2020 stratégia közötti koordináció és koherencia megteremtése, meghatározva a direkt támogatásokban részesülő területeket, a viszonyosságot és a komplementaritást, megőrizve a kohéziós politika autonómiáját a Szerződésben⁽³⁾ foglaltak szerint, és előtérbe helyezve azokat a mechanizmusokat, amelyek révén a kohéziós politika hozzájárulhat az Európa 2020 stratégia sikeréhez;

7. erőteljesen hangsúlyozza, hogy a fenti célkitűzések megvalósításában alapvető szerepet játszanak a helyi és regionális önkormányzatok, amelyek a legmegfelelőbb szintet jelentik a közösségi politikák meghatározásához és végrehajtásához, mégpedig egy olyan hosszú távú stratégiával összhangban, amely a célzott kiegészítő intézkedéseken és a többszintű kormányzáson keresztül a források nem kielégítő felhasználása és az egyes helyeken előforduló társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet szolgálja;

8. visszautasítja a kohéziós politikák újra nemzeti hatáskörbe történő utalásával kapcsolatos valamennyi elgondolást, hasonlóképpen az ágazati koncentráció koncepcióját, ezek ugyanis nem támogatják koherensen és hasznos módon az Európa 2020 stratégiát, emellett pedig a területi dimenzióval és a többszintű kormányzással is ellentétben állnak, amely megtestesíti a jobb kormányzás – mostanáig a kohézió által megjelenített és a Szerződésen alapuló – pozitív értékeit. A gazdasági kormányzás javítása az európai kohézió megerősítésével együtt döntően hozzá tudna járulni a gazdasági válság leküzdéséhez;⁽⁴⁾

Az Európai Szociális Alap szerepe a kohéziós politikában

9. igen fontosnak tartja, hogy az európai kohéziós politika keretében az ESZA a lehető legkoherensebb és legintegráltabb programozási tervekben keresztül továbbra is a fent említett célkitűzéseit kövesse, kellő figyelmet fordítva a területi dimenzióra. Különösképpen azoknak a tevékenységeknek kell egy szélesebb fejlesztési politikába beágyazódnuk és vele összekapcsolódnuk, amelyek a humán tőkének az eredmények maximalizálását szolgáló szakképzésére irányulnak;

10. rámutat arra, hogy a gazdasági válság miatt tovább erősödött az Európai Szociális Alap szerepe, amely pótolhatatlan eszköz a munkavállalók és a vállalkozások a megváltozott gazdasági és piaci feltételekhez való alkalmazkodásának

⁽¹⁾ Ezzel összefüggésben lásd az RB alábbi tárgyban készült véleményét: *Ötödik jelentés a kohézióról*, előadó: Michel Delebarre, CdR369/2010.

⁽²⁾ Ezzel összefüggésben lásd az RB alábbi tárgyban készült véleményét: *Zöld könyv a területi kohézióról*, előadó: Jean-Yves Le Drian, CDR 274/2008.

⁽³⁾ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174–178. cikke.

⁽⁴⁾ Ezzel összefüggésben lásd az alábbi dokumentumot: *A Régiók Bizottsága többszintű kormányzásról szóló fehér könyve*, 2009. június, CONST-IV-020.

támogatásában, és hozzájárul a recesszió által sújtott egyének jövedelmének megővéséhez, alátámasztva ezáltal a fenti célkitűzések követésének fontosságát. Emellett üdvözlő és emlékeztet az Európai Parlament ⁽⁵⁾ által megfogalmazott és *A kohéziós politika jövője* ⁽⁶⁾ című RB-véleményben megerősített, a foglalkoztatásra és a társadalmi befogadásra összpontosító európai kohéziós stratégiára vonatkozó koncepcióra, valamint az ESZA-nak a foglalkoztatottság növelésében, valamint a szegénység elleni küzdelemben játszott kulcsfontosságú szerepére, amely a jelenlegi gazdasági válsághelyzetben még fontosabbá és nélkülözhetetlenebbé vált. Az ESZA mint eszköz többéves jellege igen értékesnek bizonyult, mivel biztosítja a nagyon igényelt stabilitást mind a helyi közösségek, mind a projektek támogatói számára, különösen olyan időkben, amikor a helyi önkormányzatok nehezen jutnak hitelhez;

Az ESZA hozzáadott értéke a többi nemzeti pénzügyi eszközhez képest

11. határozottan ajánlja, hogy az ESZA őrizze meg strukturális alap jellegét, kiemelve, hogy európai szinten immár a közösségi intervenciók egyik állandó összetevőjét jelenti, mivel az eltérő szabályozási és pénzügyi háttérű tagállamok az ESZA működésén keresztül olyan kiegészítő tevékenységeket végezhetnek, amelyekkel kapcsolatosan a nemzeti szabályozási rendszerek semmilyen vagy nem elégséges módon rendelkeznek. Szeretné, hogy a – többek közt az együttműködési programokhoz kapcsolódó – ágazatközi operatív programok kidolgozása és végrehajtása során erősödjön a területi dimenzió;

12. meghatározó és sajátos hozzáadott értéként emeli ki a következőket:

- a jellemző módon egy konkrét célra elkülönített nemzeti finanszírozáshoz képest az ESZA-forrásokat a legnagyobb rugalmasság jellemzi a felhasználás területén. Ez a jellemző az ESZA egyik erőssége, melyet **a következő programozási időszakban is meg kellene őrizni;**
- reformok alkalmazásának lehetősége az oktatás, a képzés és a foglalkoztatás hálózatszerében;
- a képességek folyamatos újrapozicionálásának és mindenekelőtt a magas szintű képességek megszerzésének biztosítása a munkavállalók minden csoportja számára – a fogyatékkal élőket is ideértve –, amely megkönnyíti számukra a termelési rendszerben való aktív részvételt, alapvető módon hozzájárulva így a társadalmi befogadás erősítése mellett az európai régiók versenyképességének növeléséhez is;
- az oktatás és a kutatás területén nyújtott ESZA-támogatás – amely a nemzeti költségvetési kiadások visszafogásának és

csökkenésének jelenlegi időszakában még nagyobb jelentőséget nyer – fontos szerepet tölt be a munkavállalók képességeit és kezdeményezőképességét igénylő, jelentős innovációs tevékenység biztosításában;

- az Európai Szociális Alap felhasználásával kapcsolatos nemzeti tapasztalatok Európa 2020 stratégián belüli folyamatos összevetésének köszönhetően olyan, minőségi szempontból is jelentős hozzáadott érték keletkezik, amely lehetővé teszi a nemzeti és/vagy regionális és helyi rendszerek, illetve a különböző kísérletek összehasonlító elemzését;

13. kiemeli emellett a többéves programozási keretben megvalósuló működés lehetőségének, és következőképpen a források és a programozási hivatkozások kiszámíthatóságának jelentőségét;

Az ESZA prioritásai az Európa 2020 stratégiával összefüggésben

14. kiemeli, hogy az ESZA hozzájárul az Európa 2020 stratégiában ⁽⁷⁾ meghatározott mindhárom prioritáshoz, különösen az **intelligens növekedéshez** és az **inkluzív növekedéshez**. Az öt számszerűsített célkitűzést illetően az alap közvetlenül törekszik a foglalkoztatási ráta 75%-ra történő emelésére, míg – igaz kevésbé direkt módon – **a korai iskolai lemorzsolódás arányának visszaszorítását és a szegénységi szint általános csökkentését a társadalmi befogadást célzó politika megerősítésén keresztül szeretné megvalósítani.** ⁽⁸⁾ Az ESZA az Európai Tanács által megfogalmazott „Európa 2020 integrált iránymutatás” ⁽⁹⁾ céljai közül a következők megvalósulásához járul majd hozzá:

7. iránymutatás: a munkaerő-piaci részvétel növelése és a strukturális munkanélküliség csökkentése;

8. iránymutatás: a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, képzett munkaerő, a munkaminőség fokozása és az egész életen át tartó tanulás ösztönzése;

9. iránymutatás: az oktatási és képzési rendszerek teljesítményének javítása minden szinten, valamint a felsőoktatásban részt vevők számának növelése;

10. iránymutatás: a társadalmi összetartozás erősítése és a szegénység elleni küzdelem;

⁽⁷⁾ A Bizottság közleménye: Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája, COM(2010) 2020 végleges.

⁽⁸⁾ Az alap a 30–34 év közötti, felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának növeléséhez is hozzájárulhat az egész életen át tartó tanulás minőségének – minden szintre kiterjedő – emelése révén, valamint a felsőoktatásban való részvétel ösztönzése révén.

⁽⁹⁾ Javaslat tanácsi ajánlásra a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról – az Európa 2020 integrált iránymutatás I. része, SEC(2010) 488 végleges.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament 2010. október 7-i állásfoglalása az Európai Szociális Alap jövőjéről.

⁽⁶⁾ *A kohéziós politika jövője*, előadó: Michael Schneider, CdR 210/2009.

15. különösképpen aggályosnak tartja a – főleg a bevándorlókkal szemben megnyilvánuló – társadalmi kirekesztés jelenségeinek hangsúlyosabbá válását, a munka gazdasági értékének csökkenését és ennek következményeként az ún. „dolgozó szegények” jelenségének terjedését, az ötven év feletti munkanélkülivé válásának és ennek eredményeként elszegényedésének fokozott veszélyét, továbbá a fogyatékkal élők foglalkoztatási kilátásainak romlását, a jövedelemelosztásban mutatkozó egyenlőtlenségek növekedését, valamint a relatív és abszolút szegénység ezzel együtt járó elterjedését. Úgy véli, hogy a gazdasági nélkülözés körülményeinek súlyosbodása korlátozza a hozzáférést nemcsak az anyagi, hanem a kulturális és társadalmi lehetőségekhez is, amelyek alapvető forrásait jelentik az egyén összes képességei fejlesztésének és kibontakoztatásának. E tekintetben az ESZA határozott kötelezettségvállalása mellett száll síkra, az Európa 2020 stratégia „Új készségek és munkahelyek menetrendje” és „A szegénység elleni európai platform” kiemelt kezdeményezéseivel összhangban;

16. kiemeli a roma közösségek válságos helyzetét, akik a társadalmi és gazdasági kirekesztés mellett a területi szegregációnak is ki vannak téve, és életkörülményeik az átlagosnál rosszabbak. Ezt helyi és regionális szinten alkalmazott európai uniós eszközökkel kell orvosolni;

17. kiemeli, hogy a jelenlegi, 2007–2013-as programozási időszakban szerzett tapasztalatok alapján, és különös hivatkozással a regionális operatív programok társadalmi befogadással kapcsolatos szempontjainak megfelelően támogatott kezdeményezésekre, illetve a közösségi kezdeményezések megvalósítása során felmerülő bevált gyakorlatokra, meghatározó hozzájárulást tudna biztosítani az Európa 2020 stratégia „inkluzív növekedés” elnevezésű prioritásának keretében⁽¹⁰⁾; érdeklődéssel jegyzi meg, hogy az ötödik kohéziós jelentés hivatkozik a helyi kezdeményezésekben rejlő innovációs lehetőségekre, és nagymértékben támogatná, ha az ESZA az ötödik kohéziós jelentésben javasolt helyi fejlesztési modell szerves részévé válna. Hasznos volna a tisztán alulról felfelé irányuló (például a vidékfejlesztési programok esetében a LEADER mintáját követő) megközelítések alkalmazási körének szélesítésében rejlő potenciál feltárása, amelyben az ESZA kulcsszerepet játszhatna;

18. úgy ítéli meg, hogy a munkavállalási lehetőségeknek a foglalkoztatás és a munkaerőpiac hatékony működésén keresztüli javításának, a humán tőke képzésének és fejlesztésének, a munkavállalók segítségének munkahelyük megtartásában, illetve az innováció, a vállalkozói szellem és a reformok oktatás és képzés területén megvalósuló támogatásának továbbra is szerepelnie kell az ESZA központi célkitűzései között;

19. felismeri a koordinált rendszer kialakításának szükségességét a foglalkoztatási szolgáltatások, a képzés, a jövedelemtá-

mogatás, valamint az érdekegyeztetési szolgáltatások vonatkozásában, amelyek a rugalmas biztonság európai elve szerint mind a piac rugalmasságra, mind pedig a munkavállalók biztonságra és foglalkoztathatóságra irányuló elvárásainak megfelelnek;

20. erőteljesen hangsúlyozza, hogy az ESZA-nak továbbra is nagy figyelmet kell fordítania a horizontális prioritásokra (hátrányos helyzetű egyének és csoportok társadalmi befogadása, illetve a nemen és az életkoron alapuló negatív diszkrimináció elleni harc), különösen támogatva és megerősítve a nemek közötti egyenlőség célkitűzését az esélyegyenlőség, valamint a nők vonatkozásában a munkahelyi egyenlő bánásmód és javadalmazás (*gender pay gap*) területén. Ezzel összefüggésben elfogadja és támogatja az Európai Parlament álláspontját, amely szerint az ESZA keretében kiemelt prioritást kell tulajdonítani a nőknek biztosított környezetbarát munkahelyeknek. Támogatja a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés bevezetését az Európai Szociális Alapba, az újjáépítési tervekbe és a strukturális alkalmazkodást segítő programokba, annak biztosítása érdekében, hogy ezek a programok vonzzák és integrálják a nőket is;⁽¹¹⁾

21. elismeri ezenkívül, hogy a társadalom nem biztosítja a nők gyermekszülés utáni szakmai visszatéréséhez szükséges eszközöket, és ennek megfelelően úgy véli, hogy az ESZA alapvető szerepet kell, hogy betöltsön azáltal, hogy lehetőségeket teremt a munkaerőpiacra való visszatérésre azok számára, akik gyermekeik nevelése vagy ellátásra szoruló szülei gondozása miatt elhagyták azt;

22. a szubszidiaritás elvével összhangban úgy véli, hogy a területi paktumok – amelyeket a tagállamok, régiók és az Európai Bizottság között kell majd egyeztetni a nemzeti reformprogramokban bemutatott fejlesztési stratégiáról – olyan eszközt jelentenek, amelyek segítik a kohéziós politika hozzájárulását az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához. Ezek a közös stratégiai keretrendszeren alapuló paktumok a szerződéses megállapodások révén is lehetővé tennék a beruházási prioritásoknak, az Európai Unió és a különböző érintett kormányzati szintek (nemzeti, regionális és helyi) forrásainak a prioritást élvező ágazatok és programok közötti elosztásának, az elfogadott feltételeknek és a megvalósítandó céloknak a meghatározását. A feltételeesség elvén kellene alapulniuk, az egyes intézkedések finanszírozási jogosultsága meghatározásának előzetes és utólagos értékelési szempontjaként;

23. úgy ítéli meg, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió koherens, egységes és integrált ösztönzése érdekében hasznos lenne a paktumok alkalmazásának hatályát az EU egyéb politikáira és pénzügyi eszközeire is kiterjeszteni, lehetővé téve így, hogy a legjobb módon használják ki az adott régió programozási képességét és saját prioritásaira vonatkozó ismereteit;

⁽¹⁰⁾ Az Európa 2020 stratégia helyi szintű kísérleti alkalmazására példa a *Lazio 2020* című zöld könyv, amely – az európai és nemzeti politikákat alapul véve – az Európa 2020 stratégia filozófiáját helyi szinten egy olyan, a munkaerőpiac megerősítésére irányuló stratégiába ágyazza, amely figyelembe veszi a regionális sajátosságokat, a kompetenciaközpontokat és a területi képességeket.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament 2010. szeptember 7-i állásfoglalása az új fenntartható gazdaságban rejlő foglalkoztatási potenciál feltárásáról (2010/2010(INI)).

24. emlékeztet az európai foglalkoztatási stratégiára, és hangsúlyozza az ESZA kulcsfontosságú szerepét az e stratégia végrehajtásához szükséges feltételek megteremtésében;

A Szociális Alap földrajzi és tematikus koncentrációja

25. kiemeli, hogy a strukturális alapok közül egyedül az ESZA irányul közvetlenül a polgárokra: a fiatalokra, a munkanélküliekre, a munkavállalókra, az idősekre, a társadalmi kirekesztés veszélye által fenyegetettekre. Ezért alapvető jelentőségű, hogy az általa támogatott intézkedések az Unió egész területén megvalósíthatóak legyenek, függetlenül az ennek előnyeit élvező személyek lakhelyétől. A támogatás mértékét a következő szempontok fogják meghatározni:

- az egyes területek fejlődésbeli elmaradottságának szintje;
- az egyre kevésbé versenyképes munkaerőpiacok nehézségei;
- az innováció fejlesztésének szükségessége a területeken;
- a humán tőkével kapcsolatos intézkedések támogatásának szükségessége a gazdasági válság negatív hatásai által leginkább sújtott területeken;

26. a szétaprózódó finanszírozás logikáját visszautasítva azt kéri, hogy egyrészt a fejlesztés prioritást élvező területei, másrészt a legelesettebbek érdekében hozott intézkedések élvezzenek elsőbbséget, az EU fenntartható fejlődéssel kapcsolatos célkitűzéseivel összefüggésben kiemelt figyelmet fordítva így az alkalmazkodóképesség és a foglalkoztathatóság kérdéseire, meghatározva az innováció területeit, az átképzési lehetőségeket, az intézkedések irányvonalait, ideértve a környezetbarát munkahelyeket is, a szükségletek alapos, pontos és strukturált elemzésére, valamint a közigazgatás megújult előrejelzési képességére támaszkodva;

27. úgy véli, hogy a jövedelem védelmének és fenntartásának eszközei – amennyiben aktív foglalkoztatáspolitikai fellépésekhez kapcsolódnak – az ESZA hatáskörébe tartozhatnak. Meglátása szerint a szociális hatások enyhítésére szolgáló eszközök biztosítása a tagállamok feladata kell, hogy maradjon, félő ugyanis, hogy ezeknek az intézkedéseknek az engedélyezése eltértené az ESZA-t célkitűzéseitől, és hatékonyságát is csökkentené, mivel a távlati intézkedések helyett a sürgősségi beavatkozásokra összpontosítana. Megemlíti továbbá, hogy az ESZA forrásaiból olyan tagállami projektek társfinanszírozása szükséges, amelyek a foglalkoztatással kapcsolatos sürgős problémákat kezelnek. Az ilyen projektek ugyanis fenntartható módon hozzájárulnak az Európa 2020 stratégia hetedik, nyolcadik és tizedik integrált iránymutatásának megvalósulásához;

28. rámutat arra, hogy az ESZA tematikus és földrajzi koncentrációjának meghatározási módozatait tekintve megfelelő módon figyelembe kell venni a szubszidiaritás elvét, de sajnálja, hogy néhány tagállamban az ESZA-t kizárólag nemzeti programok révén, az intézkedések terén a régiók közt különbséget nem vagy csak csekély mértékben téve valósítják meg. Ezen elv tiszteletben tartása ugyanis lehetővé teszi az egyes szereplők és

területek tényleges igényeinek figyelembevételét, amelyek az intézkedések hatékony programozásának elengedhetetlen elemei. A szerzett tapasztalatok fényében és a ki nem teljesedett fejlődési potenciál területi valorizációja miatt tehát azt ajánlja, hogy a jövőbeli ESZA alkalmazási körének meghatározása során biztosítsanak a korábbiakhoz képest szélesebb mozgásteret annak érdekében, hogy az Európa 2020 stratégiához kapcsolódóan az ESZA célkitűzései hatékonyabban valósulhassanak meg;

29. különösképpen hangsúlyozza, hogy az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való elmozdulás csak az innovációnak a gazdaságba történő beépülését célzó rendszeres intézkedések végrehajtása révén, illetve a kutatási és innovációs eredményeknek a vállalatok körében és a térségekben való elterjesztése révén valósítható meg, hiszen ezáltal megsokszorozódnak az egyetemektől és kutatóközpontoktól a vállalatok irányába vezető technológiaátadási csatornák, ideértve a helyi termelési rendszerek versenyképességének hatékonyabbá tétele érdekében a kutatók számára a doktori cím megszerzését biztosító kezdeményezéseket is;

Komplementaritás és szinergia más alapok, különösen az ERFA viszonylatában

30. emlékeztet A kohéziós politika hozzájárulása az Európa 2020 stratégiához című véleményben korábban megjelenő koncepcióra, vagyis a szigorúan területi jellegű alapok (ESZA és ERFA) szorosabb interakciójának szükségességére annak érdekében, hogy új munkahelyek jöjjenek létre, valamint hogy az oktatásnak és a képzésnek köszönhetően növekedjen a foglalkoztathatóság. Úgy véli továbbá, hogy az *Ötödik jelentés a kohézióról* című dokumentumban felvázolt közös stratégiai keret megfelelő alapot nyújt a különböző közösségi alapok törekvéseinek egységesítéséhez és működésének integrációjához, valamint az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel való felzárkózáshoz;

31. megállapítja emellett, hogy a területi paktum a partnerségi elv kifejezőjeként az egyes tagállamok szintjén, valamint regionális és helyi szinten is egyaránt nagyon fontos szerepet játszik az egységesség előmozdításában;

32. rámutat arra, hogy az Európai Szociális Alap emberi erőforrásokra vonatkozó célkitűzése egyértelműen összhangban áll az ERFA, az EMVA és az EHA célkitűzéseivel, és kiegészíti ezeket. Úgy véli, hogy az optimális szinergia integrált programozáson és erős koordináción keresztül valósulhat meg, az adott alapok autonómiájának, a sajátosságok pontos meghatározásának és az egyes alapokból odaítélhető források minimális küszöbértéke európai szinten történő meghatározásának függvényében, hogy az ezek között szétosztásra kerülő források között elfogadható és ésszerű egyensúly alakuljon ki. Az Európai Bizottságnak ösztönöznie kellene a tagállamokat, hogy a bevált gyakorlatokból tanulva helyi szinten kezeljék összevontan az ERFA- és az ESZA-programokat. Ennek egy példája az ERFA és ESZA közös programirányító hatósága, amely elért némi előrelépést az ESZA és az ERFA helyi szintű hatásának maximalizálása és a két alap kölcsönös komplementaritásának javítása terén;

33. a különböző alapok támogatható (és nem támogatható) kiadásaira vonatkozó módosítások kontextusában azt javasolja, hogy vizsgálják felül a keresztf finanszírozás szabályait, azoknak a kedvezményezettek és a végrehajtással megbízott szervek javára történő egyszerűsítése érdekében;

34. úgy véli továbbá, hogy a fokozottabb eredményorientáltság a területi dimenzió megerősítésével, a hatékonyabb kommunikációs tevékenységgel és az integrált regionális programozással való erőteljesebb kapcsolattal együtt hatékony eszköz az ESZA ismertségének az európai polgárok körében való növelésére, illetve a szóban forgó alapnak a különböző társadalmi-gazdasági rendszerekre gyakorolt hatásának fokozására. Az RB javasolja, hogy az ESZA és az ERFA közötti komplementaritást helyi szinten intelligens kommunikációs módszerekkel ösztönözzék, biztosítva például, hogy az ERFA és az ESZA kommunikációs stratégiáját egyazon szerv irányítsa, ami néhány régióban segített abban, hogy a partnerek megértsék annak előnyeit, hogy a programstratégiáknak közös céljaik vannak, még ha a tevékenységek súlypontja eltérő is;

Az irányítási rendszer egyszerűsítése és eredményorientáltsága

35. úgy ítéli meg, hogy az irányítási és ellenőrzési rendszernek kevésbé kellene függenie a formális eljárási feltételek tiszteletben tartásától (formális megfelelés) és a források felhasználásának célkitűzésétől. Ezzel egyidejűleg egyre inkább az olyan kulcsfontosságú kérdéseket kellene előtérbe helyezni, mint a ténylegesen elért eredmények ellenőrzése és a megvalósítás határidejének tiszteletben tartása, bátorítva a finanszírozott intézkedések összehasonlító hatásvizsgálatát annak megállapítása érdekében, hogy mi az, ami ténylegesen működik és mi az, ami nem;

36. a 2013 utáni ESZA-t illetően szükségesnek tartja, hogy folytatódjon az operatív programok keretében társfinanszírozott intervenciók végrehajtásának egyszerűsítési folyamata, amely a jelenlegi programozási időszak keretében indult el a támogatható kiadásoknak (átalányalapon meghatározott közvetett kiadások, szabványosított költségegységek alapján számított fix kiadások, átalányösszegek) a 396/2009/EK rendelettel módosított 1081/2006/EK rendelet 11. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján történő bevezetésével. A cél, hogy a műveletek irányítási és ellenőrzési eljárásainak egyszerűsítési folyamata egy olyan szemszögből kerüljön javításra és konszolidálásra, amely a bürokratikus és adminisztratív feltételek könnyítését és egyszerűsítését tekinti feladatának – elsősorban az ESZA kedvezményezettjei és az irányításért felelős szervek számára. Az ESZA hatékonyabb alkalmazását különösen a társfinanszírozott műveletek mennyiségi és minőségi szempontból történő vizsgálatára irányuló ellenőrzési folyamatok elfogadása segítené, amely a fent említett támogatható kiadások (szabványosított költségegységek alapján számított fix kiadások, átalányösszegek) bevezetésének közvetlen következménye;

37. megállapítja emellett, hogy az ESZA által finanszírozott intézkedések hatása a más típusú intervenciókhoz képest kevésbé mérhető, ezért hasznosnak tartja olyan, az eredmények mérésére szolgáló mutatók meghatározását és alkalmazását, amelyek az ESZA által finanszírozott tevékenységek jobb ellen-

őrzését nemcsak pénzügyi szempontból teszik lehetővé, hanem elsősorban a közvetlen kedvezményezettek élet- és munkafeltételeinek javulása tekintetében is. Olyan mutatókat kell használni, amelyek meghatározása világos, könnyen mérhető és számszerűsíthető, alkalmazásuk pedig homogén;

38. ezzel kapcsolatban utal a Régiók Bizottságának *A haladás mérése – a GDP-n innen és túl* ⁽¹²⁾ című véleményére, amely határozottan szükségesnek tartja a GDP olyan kritériumokkal való kiegészítését, amelyek egyéb, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szempontokat is figyelembe vesznek. Ezenkívül ki kell dolgozni egy átfogó környezetvédelmi mérőszámot, valamint el kell végezni egy európai, tagállami és regionális szinten összehangolt szociális felmérést ⁽¹³⁾. Megerősíti, hogy a mutatók kiválasztása és tartalmuk meghatározása a helyi közösségek, a régiók, a tagállamok és az Unió részvételével zajló széles körű, alulról építkező megközelítéssel zajló vita eredményeképpen kell, hogy megvalósuljon, ezek összessége ugyanis lehetővé teszi a célkitűzések végrehajtását, és legitimitást biztosít az EU politikai tevékenységeinek, azt is elősegítve, hogy a polgárok jobban azonosuljanak a válságból való kilábalásra, valamint a környezet és az életminőség megővására irányuló erőfeszítésekkel;

39. helyes gyakorlatnak tartja a közvetlen vizsgálat, és nem a közvetett adminisztratív információk extrapolálása alapján végzett, az elhelyezéssel kapcsolatos mennyiségi és minőségi méréseket, amelyeket fejleszteni kell;

40. hangsúlyozza, hogy az elhelyezéssel kapcsolatos mérések általánosságban véve lehetővé tették a képzési politikák hatékonyságának a foglalkoztatás szempontjából történő, hat hónaptól egy évig tartó felmérését. Egyes konkrét esetekben a mérések egyértelműen rámutattak a vállalatoknál vagy a kutatóközpontokban szerzett közvetlen tapasztalatokkal kiegészülő integrált képzési és/vagy kutatási programok jelentőségére;

41. tapasztalja a közösségi programok végrehajtásában az átláthatóság növekedését, rámutat azonban azokra a gyakran értelmetlen nehézségekre is, amelyek hozzájárulnak az adminisztratív költségek növekedéséhez és a programok megvalósításában jelentkező késésekhez;

⁽¹²⁾ *A haladás mérése – a GDP-n innen és túl*, előadó: Vicente Álvarez Areces, CdR 163/2010.

⁽¹³⁾ Umbria régió olyan eszközöket kezdett alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a régió társadalmi-gazdasági (tehát GDP-n túli) haladásának mérését, emellett kidolgozták az **innováció, a fejlődés és a társadalmi kohézió sokdimenziós mutatóját**, a jogalkotási folyamat nyomon követésére. Ezen túlmenően az Európai Bizottság által kidolgozott innovációs eredménytábla (**European Innovation Scoreboard, EIS**) európai modellje alapján bevezették az Umbria régió innovációs és versenyképességi eredménytábláját (**Regione Umbria Innovation & Competitiveness Scoreboard, RUICS**) elnevezésű eszközt, amely lehetővé teszi, hogy a folyamatosan frissített, a régi és a legújabb adatokat is tartalmazó mutatókon keresztül évente értékeljék Umbria helyzetét – a többi olasz régióhoz képest – az innováció és versenyképesség szempontjából.

42. javasolja ezért, hogy olyan ellenőrzési eljárásokat dolgozzanak ki, amelyek nem csökkentik a programok hatékonyságát, valamint hogy az adminisztratív teher legyen összeegyeztethető a programok gyors és hatékony megvalósításának követelményével, egyúttal józan és korrekt irányítást biztosítva olyan világos, egyszerű, félreérthetetlen és ellentmondásoktól mentes szabályokkal, amelyek az előre meghatározott célok vonatkozásában az arányosság és gazdaságosság elvét követik;

43. úgy véli, hogy a különböző nemzeti és regionális szabályokkal összhangban növelni kell az irányító hatóságoknak a megfelelő eljárások meghatározására vonatkozó hatáskörét, csökkentve így az ellenőrzési szintek számát, amelyeknél, objektíven tekintve, tendenciaszerűen megfigyelhető, hogy jelentősen meghosszabbítják a technikai és adminisztratív folyamatokat, és növelik a kedvezményezetteknek nehezedő terheket.

Kelt Brüsszelben, 2011. április 1-jén.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Egységes piaci intézkedéscsomag

(2011/C 166/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- rendkívül sajnálja, hogy a három pillér között összességében továbbra sincs egyensúly a javasolt intézkedések számát, azok természetét, tartalmuk meghatározottságát, valamint végrehajtásuk állapotát tekintve; kéri az Európai Bizottságot, hogy – például jogalkotásijavaslat-lehetőségek megadásával – pontosítsa a második és a harmadik pillérre vonatkozó javaslatait, hogy azok elérjék az első pillérre vonatkozó javaslatok meghatározottságának szintjét;
- **javasolja** az Európai Bizottságnak, hogy az egységes piaci intézkedéscsomag keretében valósítsa meg a Lisszaboni Szerződés összes eredményét, amelyek segítséget nyújthatnak az uniós polgárok egységes piac iránti bizalmának a visszaállításában, különös tekintettel az EUSZ 3. cikkére, amely új szociális célokat állapít meg az EU számára – éspedig a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelmet, a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást, valamint a gyermekek jogának védelmét –, továbbá az alapvető jogi chartára, az „átfogó szociális záradék” alkalmazására, valamint az uniós polgároknak az alapvető szolgáltatásokhoz való, a lakóhelyükön történő, általános hozzáférésére (az EUMSZ 14. cikke, valamint (26.) jegyzőkönyv);
- **azt ajánlja**, hogy a jobb érthetőség kedvéért, továbbá „az európaiak bizalmának helyreállítása” érdekében az Európai Bizottság a Lisszaboni Szerződés vívmányaira alapozva az első intézkedéscsomagba emelje be az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó összes javaslatot, hiszen ez egyike azon területeknek, amely az európai polgárok mindennapi nehézségeihez kapcsolódik. **javasolja** tehát, hogy az Alapjogi Charta uniós végrehajtásáról (29. javaslat), a szakmai képzések elismerési rendszerének reformjáról és az „európai képzési útlevele” bevezetéséről (33. és 35. javaslat), a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv javításáról (30. javaslat), a közbeszerzésre és az általános érdekű szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályok egyszerűsítéséről (17. és 25. javaslat), a szociális vállalkozásról (36. javaslat), a polgárokat érintő adóakadályok felszámolásáról (42. javaslat) és a banki alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésről (40. javaslat) szóló javaslatok épüljenek be ebbe az első intézkedéscsomagba;
- területi paktumok létrehozását is **javasolja**, melyek keretében a helyi és regionális önkormányzatok rugalmas régióspecifikus eljárások révén az EU 2020 stratégia és a kiemelt kezdeményezések végrehajtására összpontosíthatják tevékenységeiket és a finanszírozást. Különös hangsúlyt kell helyezni azokra a területekre, amelyeken a kérdéses régióban társadalmi innovációkat mozdítanak elő, és amelyek a lehető legnagyobb társadalmi hatással járnak. A területi paktumok alkalmazása és a paktumok tartalma azon kritériumok része, amelyek alapján az uniós forrásokat szétosztják a projektek között.

Előadó

Jean-Louis DESTANS (FR/PES), Eure megye tanácsának elnöke

ReferenciaszövegA Bizottság közleménye: Az *egységes piaci intézkedéscsomag felé*
COM(2010) 608 végleges**I. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK****A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA**

1. **üdvözl**i az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy egy kimagaslóan versenyképes szociális gazdaságon alapuló, az európai polgárok valódi elkötelezettsége által támogatott egységes piaccal kapcsolatos intézkedéscsomagra vonatkozó javaslatát széles körű nyilvános vitára bocsássa; **úgy véli**, hogy ez a dokumentum az Európai Bizottság 2014-ig szóló menetrendjeként szolgál az Unió legfontosabb belső politikáit illetően, valamint hogy az Európai Bizottság teljesítményét az ezen a téren elért eredmények tükrében fogják megítélni;

2. **osztja** az Európai Bizottság – a Mario Monti által összeállított jelentés következtetéseire alapuló – nézetét, amely szerint az uniós polgárok körében növekvő mértékű és aggodalomra okot adó „kiábrándultság” tapasztalható a belső piaccal szemben; **megegyez**ő, hogy ezt mindenképpen orvosolni kell, és pedig az egységes piac hatékony megvalósításával, ami nem önmagában való cél, hanem eszköz, amelynek hozzá kell járulnia a Lisszaboni Szerződés célkitűzéseinek eléréséhez;

3. **osztja** az Európai Bizottság nézetét, miszerint az uniós belső piacnak a globalizációt Európa javára kell fordítania, új határokat kell megnyitnia a digitális gazdaságon alapuló tudás és az innováció előtt, lehetővé kell tennie a fenntartható fejlődést, amely segítségével mindenki számára elegendő munkahelyet lehet majd létrehozni, és elő lehet mozdítani a társadalmi jólétet;

4. ebből következően **helyesli** az Európai Bizottságnak az egységes piac globális megközelítésén alapuló intézkedéseit, amelyek túlmutatnak azon, hogy mindössze a hiányosságok pótlását tűzzék ki célul;

5. **sürgeti** a digitális egységes piac előtti akadályok felszámolását. A legális digitális tartalmak és online szolgáltatások létrehozása és terjesztése érdekében sürgősen lehetővé kell tenni egy egész Európára kiterjedő, növekvő, működő és életerős piac megteremtését. Ennek révén új globalizált vállalkozások jöhetnek létre, a már meglévők pozíciója megszilárdulhat, és ennek következtében gyorsan növekedhet az európai kultúrára és tudásra alapuló munkahelyek száma, és az európai vállalkozások nagyobb részesedést szerezhetnek a tartalmak és a szolgáltatások globális digitális piacán;

6. **támogatja** az Európai Bizottság megközelítését, amely az egységes piac egyensúlyát három pillérre alapozva kívánja visszaállítani: a vállalkozások növekedésének támogatását célzó gazdasági dimenzióra, az uniós polgárok bizalmának visszanyerését célzó társadalmi vetületre, valamint a jobb kormányzás célkitűzésére;

7. rendkívül **sajnálja** azonban, hogy a három pillér között összességében továbbra sincs egyensúly a javasolt intézkedések

számát, azok természetét, tartalmuk meghatározottságát, valamint végrehajtásuk állapotát tekintve; kéri az Európai Bizottságot, hogy – például jogalkotásijavaslat-lehetőségek megadásával – pontosítsa a második és a harmadik pillérre vonatkozó javaslatát, hogy azok elérjék az első pillérre vonatkozó javaslatok meghatározottságának szintjét;

8. **megegyez**ő, hogy strukturális összhangot kell teremteni az egységes piaci intézkedéscsomag és az Európa 2020 stratégia között. Az egységes piaci intézkedéscsomag valójában nem az Európa 2020 stratégia platformja: az Európai Bizottság – a kereskedelempolitikához vagy az Unió általános pénzügyi támogatásához hasonlóan – csupán a stratégia egyik „motorjának” tekinti azt. Sajnálatos egyébként, hogy a vállalkozások növekedési prioritásai („erős, fenntartható és méltányos” növekedés) nem csengenek össze az Európa 2020 stratégia növekedési prioritásaival;

9. **javasolja** az Európai Bizottságnak, hogy az egységes piaci intézkedéscsomag keretében valósítsa meg a Lisszaboni Szerződés összes eredményét, amelyek segítséget nyújthatnak az uniós polgárok egységes piac iránti bizalmának a visszaállításában, különös tekintettel az EUSZ 3. cikkére, amely új szociális célokat állapít meg az EU számára – és pedig a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelmet, a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást, valamint a gyermekek jogának védelmét –, továbbá az alapvető jogi chartára, az „átfogó szociális záradék” alkalmazására, valamint az uniós polgároknak az alapvető szolgáltatásokhoz való, a lakóhelyükön történő, általános hozzáférésére (az EUMSZ 14. cikke, valamint (26.) jegyzőkönyv);

Erős, fenntartható és méltányos növekedés megvalósítása a vállalkozásokkal karöltve

10. **meggyőződése**, hogy a belső piac csak akkor működik megfelelően, ha az ezen piacon működő vállalatok versenyképesek, és ha ez a piac az uniós polgárok számára társadalmi előnyöket teremt;

11. **sajnálja**, hogy a közleménynek a vállalkozások növekedéséről szóló része láthatóan csupán a magánvállalkozásokat veszi figyelembe, pedig az egységes piac fellendítése a szociális gazdaság számára is óriási jelentőségű. A helyi és regionális önkormányzatok helyzetét, valamint a helyi önkormányzati vállalkozások fejlesztésének feltételeit egyaránt figyelembe kell venni a tervezett intézkedésekben;

12. **úgy véli**, hogy a szolgáltatási ágazatnak kulcsfontosságú szerep jut az EU gazdasági talpra állításában, hiszen ez az ágazat az egységes piacon levő összes munkahely, valamint a nettó munkahely-növekedés több mint 70%-áért felel;

13. **kiemeli**, hogy a szolgáltatási irányelv hozzájárul az egységes piac megvalósításához, annak végrehajtása azonban több tagállamban is nehézkesnek tűnik; kéri tehát az Európai Bizottságot, hogy mielőtt a témában újabb jogalkotási intézkedések kidolgozásába fogna, folytassa a kölcsönös ellenőrzési folyamatot, és abba szorosan vonja be a helyi és regionális önkormányzatokat, hiszen azok jelentős szolgáltatások megszervezéséért és nyújtásáért felelnek;

14. **emlékeztet** a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a kamarák által az „egyablakos rendszerek” bevezetésében betöltött szerepre. Ezek a rendszerek a szolgáltatási irányelv alapvető elemét képezik, hiszen lehetővé teszik, hogy a szolgáltatásnyújtók egyetlen helyen megkapjanak minden lényeges információt és elvégezzenek minden adminisztrációt;

15. **kéri** az Európai Bizottságot, hogy kiemelten fontos intézkedésként folytasson kiterjedt vizsgálatot arról, hogy milyen következményekkel jár a szolgáltatásliberalizáció a szolgáltatások minőségére és árára, a foglalkoztatásra, a munkahelyi biztonságra, a személyzet szakképzettségi szintjére, a területi kohézióra és az elérhetőségre nézve, és a vizsgálat eredményeinek alapján, illetve az Európa 2020 stratégia céljait szem előtt tartva tegyen javaslatot egy cselekvési tervre;

16. **támogatja** az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy az alapítványoknak a magas szintű versenyképességgel bíró szociális piacgazdaság eredményes megvalósításában játszott szerepét szem előtt tartva dogozzák ki az európai alapítványi alapkormányt;

17. **üdvözl**i, hogy az Európai Bizottság elkötelezi magát amellett, hogy kiemelt figyelmet fordítson a kkv-k szükségleteire, hiszen a kis- és középvállalkozások a növekedés és a munkahelyteremtés motorjai, továbbá diverzifikálják a foglalkoztatást; **figyelmezteti** azonban az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg az új – különösen az innovatív és technológiai – vállalkozások alapítását ösztönző eszközöket, valamint a kkv-k finanszírozásának eszközeit, és biztosítsa, hogy az innovációs és versenyképességi keretprogram garanciarendszere a jelenlegi pénzügyi időszak után is fennmaradjon;

18. **kitart amellett**, hogy az adminisztratív terhek csökkentésére vonatkozó célkitűzés nem csupán a vállalkozásoknak, de a helyi és regionális önkormányzatoknak is hasznára válik; kéri az Európai Bizottságot, hogy – különösen az általános gazdasági érdekű szolgáltatások, a közbeszerzési eljárások és a koncessziók kapcsán – teljes mértékben vegye figyelembe ezt a célkitűzést jogalkotási javaslatainak kidolgozása során, megfelelően a helyi önkormányzatok közigazgatási szabadsága, az arányosság és a szubszidiaritás elvének; **emlékeztet** a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos adminisztratív terhek egyszerűsítésére vonatkozó javaslatok kapcsán az EU közbeszerzési politikájának modernizálásáról szóló európai bizottsági zöld könyvről válaszul készülő véleménytervezetre;

19. **üdvözl**i, hogy az Európai Bizottság kezdeményezéseket indított a jobb szabályozás és a vállalkozásokra nehezedő bürokratikus terhek csökkentése terén. Külön megemlítendő ennek kapcsán az Edmund Stoiber vezetésével működő magas szintű csoport munkája, amelyben az RB is részt vesz. Rámutat

azonban, hogy a jobb szabályozás nem feltétlenül egyenlő a deregulációval, és hogy az említett munkák nem helyettesíthetik a demokratikus folyamatot;

20. **kéri**, hogy a kisvállalkozói intézkedéscsomag értékelése során szorosan vonják be a gazdasági szereplőket, a szociális partnereket és a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy felhívhassák a figyelmet a helyi és regionális szinten kifejlesztett bevált gyakorlatokra; **javasolja**, hogy a támogatásukkal dolgozzanak ki egy globális menetrendet, kiegészítve azt pontos határidőkkel és olyan eszközökkel, amelyeket mozgósítani lehet a kisvállalkozói intézkedéscsomag hatékony, és – jogilag nem kötelező jellege ellenére – az Európa 2020 stratégia célkitűzéseihez összhangban történő végrehajtása érdekében; **kiemeli** annak jelentőségét, hogy a kkv-k belső piacra való konkrét bevonása érdekében kidolgozzák az európai zártkörű társaság státútumát;

21. **kéri** az Európai Bizottságot, hogy tegyen határozott lépéseket az uniós adópolitika terén, amely alapvető az egységes piac globális megközelítéséhez és az EU továbbépítéséhez. Ennek során mindenekelőtt tisztázza a hēa-ra vonatkozó keretet, és javasolja az egységes társaságiadó-alap (KKTA) bevezetését a vállalatok életének egyszerűbbé tétele érdekében. Ezzel összefüggésben **üdvözl**i, hogy az Európai Bizottság 2011 második féléve folyamán javaslatot kíván benyújtani e tárgyban;

22. **osztja** az Európai Bizottság meggyőződését, amely szerint a szellemi tulajdon védelme a jól működő egységes piac lényeges alkotóeleme. A szellemi tulajdon eredményes védelme ösztönzi az innovációt és a kreativitást, a versenyképességet és a munkahelyek létrehozását; **kéri** az Európai Bizottságot, hogy készítse el egy szellemi tulajdonra vonatkozó globális stratégiát, amely az alkotók törvényes jogainak elismerése mellett biztosítja az alkotások és az ismeretek lehető legnagyobb mértékű terjesztését. Ebben az összefüggésben érdemes megvizsgálni például a Creative Commons szervezet által kiadott licenck rendszerét, amely a digitális és kreatív alkotások világában egyre népszerűbb;

23. **egyértért** az Európai Bizottság 2010 decemberében ismertetett javaslatával, amely egy egységes szabadalom EU-s bevezetése érdekében a tagállamok nagy többsége számára megnyitná a „megerősített együttműködést”. Ez az egységes védelmi rendszer lehetővé tenné a benne részt vevő tagállamok számára, hogy olyan szabadalmat hozzanak létre, amely egyetlen kérvénnyel megszerezhető és minden részes tagállamban érvényes; **üdvözl**i a Tanács 2011. március 10-i határozatát, mely megerősített együttműködés beindítását engedélyezi ezen a területen;

24. **kiemeli**, hogy uniós szintű szén-dioxid-kibocsátási szabványok kidolgozásával fontos lenne fokozatosan létrehozni az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és környezetbarát technológiák, szolgáltatások és termékek egységes „zöld” piacát; **ismét rámutat**, hogy az energiahatékony termékekre vonatkozó egyértelmű szabályokat és címkézést az Unió egész területén fokozatosan kötelezővé kellene tenni. Az uniós szintű normák kialakítása során azt is figyelembe kell venni, hogy ez költségnövekedéssel járhat a kis- és középvállalkozások számára;

25. **ismételten kéri**, hogy az Európai Bizottság által a közlekedés témájában tett javaslatok – különös tekintettel a közeljövőben megjelenő közlekedéspolitikai fehér könyvre – ne korlátozódjanak a nemzeti közlekedési rendszerek és módok között feltárt fennmaradó akadályok megszüntetésére. A javaslatoknak tartalmazniuk kellene egy környezetvédelmi célkitűzést, illetve a hozzáférhetőség és a térség egészének bekapcsolása kérdését is, különös figyelmet fordítva a központtól legtávolabb fekvő területekre. A valódi és eredményes egységes piac létrehozásához ugyanis alapvető, hogy ezek összeköttetésben legyenek a főbb európai tengelyekkel, illetve hogy saját hálózataik bekapcsolódjanak az európai hálózatba és szorosan együttműködjenek vele. Különösen elő kell mozdítani a digitális technológiákat hasznosító intelligens közlekedési innovációkat, valamint ezek kipróbálását és az eredményekre alapuló széles körű alkalmazását;

26. **hangsúlyozza**, hogy a transzeurópai infrastrukturális hálózatok a leggyakrabban továbbra is a tagállamok nemzeti szintű politikáinak és beruházási terveinek az eredményeként jönnek létre, és emiatt túlságosan korlátozzák őket a nemzeti földrajzi keretek;

27. **alapvetőnek ítéli** meg az uniós projektkötvények (*project bonds*) kibocsátásának lehetőségét az olyan jelentős projektek finanszírozása érdekében, melyek gazdasági hatása közép vagy hosszú távon jelentkezik. Ez a mechanizmus minden bizonnyal növelheti az EU fellépéseinek ismertségét és főként hatékonyságát, hiszen komoly ösztönző hatása lehet a belső piac dinamikájára, és hozzájárulhat a területi kohézió megerősítéséhez is;

28. **hangsúlyozza** azonban, hogy a projektkötvényeknek ki kell egészíteniük a strukturális alapok szerepét, nem pedig egészében véve felváltaniuk azokat;

29. **arra kéri** az Európai Bizottságot, hogy mihamarabb terjesszen elő javaslatot arra, hogyan lehet megvalósítani az egész EU-ra kiterjedő összekapcsolt energiaelosztó hálózatokat, hogy ezáltal megbízható energiaellátást lehessen garantálni az EU minden polgárának. Az RB megítélése szerint kívánatos volna, hogy ezek a javaslatok vegyék figyelembe az EU földrajzi hátrányokkal küzdő régióit, például a szigeteket és a hegyvidéki régiókat;

30. **kéri** az eurókötvények (*Euro-bonds*) elképzelésének részletesebb megvizsgálását. Az ilyen kötvények az államadósság részleges megosztásával lehetővé tennék az eurózóna összes tagállama számára, hogy a jelenlegi legjobban teljesítőknek felkínálthoz közeli kamatlábbal vegyenek fel kölcsönt, továbbá csökkentsék az ilyen kölcsönökkel kapcsolatos spekulációt és minőségi előrelépéshez vezetne a költségvetési politikák összehangolása terén is;

31. **úgy véli**, hogy az e-kereskedelemmel és a közbeszerzés elektronikussá tételével kapcsolatos javaslatoknak tartalmazniuk kellene a széles és a nagyon széles sávú internethez való hozzáférésről, valamint az infrastruktúráknak az Unió teljes területén történő finanszírozásáról szóló kérdést is. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a javaslatok kiterjedjenek a földrajzi hátrányokkal küzdő régiókra is, amelyek gazdasági növekedésére különösen jó hatást gyakorolhat az ilyen hálózatok fejlesztése;

32. **emlékeztet**, hogy a területi önkormányzatok közötti együttműködés hatalmas lehetőséget kínál a polgárok javát szolgáló hatékonyságra. Kéri az Európai Bizottságot, hogy a települési önkormányzatok közötti igazgatási együttműködést – az Európai Unió működéséről szóló szerződésben foglalt elvek tiszteletben tartásával – tekintse a közbeszerzési jog hatáskörén kívül eső, tagállamon belüli szervezési döntésnek;

33. **megerősíti**, hogy az európai közbeszerzési jog különösen a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából rendkívül nagy jelentőségű. Sajnálja, hogy a küszöbértékek alatt történő közbeszerzésről szóló értelmező közlemény az Európai Bizottság helyi és regionális önkormányzati érdekek iránti érzékenységeinek hiányáról tanúskodik; **ismételten kéri**, hogy a témának a jövőben történő tárgyalása során találjanak olyan megoldásokat, amelyek a régiók és a települések érdekében garantálják a jogbiztonságot, a minél nagyobb átláthatóságot és egyszerűséget a kiválasztási és elbírálási eljárásokban, mindenekelőtt abban az esetben, amikor az elbíráló hatóságok ki akarják használni annak lehetőségét, hogy korlátozzák az ajánlattételre meghívott pályázók számát.

34. **úgy véli**, hogy kölcsönösségi alapon meg kell erősíteni az egységes piac külső dimenzióját annak érdekében, hogy az bázisként szolgálhasson a globalizációval szemben, valamint a vállalkozások nemzetközi versenyre való felkészítése érdekében; emiatt **támogatja** az Európai Bizottság minden olyan kezdeményezését, amely a nemzetközi – elsősorban szociális és környezetvédelmi – előírásoknak az EU-s normákhoz való igazítását kényszerítené ki, ami nélkül az utóbbiakról az az elképzelés alakulhatna ki, hogy csökkentik az EU gazdaságának versenyképességét;

35. **kéri**, hogy az uniós jog tükrözze az EU által a WTO közbeszerzési megállapodása keretében vállalt, a piacokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségeket. Ezzel az átültetéssel garantálni lehetne az ajánlatkérők számára mindenképpen szükséges egyértelműséget és jogbiztonságot;

36. **emlékeztet** arra, hogy az egységes piac lehetőségeket kínál a foglalkoztatás, a növekedés és a versenyképesség terén, különösen, ha szolgáltatások kereskedelméről van szó, valamint hogy azok teljes mértékű kihasználásához határozott strukturális kísérőpolitikákat kell mozgósítani; **határozottan** kiáll amellett, hogy ezt a dimenziót sürgősen bele kell foglalni az egységes piac fellendítését célzó jogszabályba, miközben egy megerősített kohéziós politikára kell támaszkodni, amely maga is támogatja az EU versenyképességét. A kohéziós politika az egységes piac szükségszerű velejárója, a magasabb életszínvonal felé irányuló konvergencia eszköze: alapvető a területi fejlesztési stratégiáknak az Európa 2020 stratégiában meghatározott EU-s politikai prioritásokkal való összehangolásához;

37. **kiemeli** az EU iparának jelentőségét, amely önmagában a vállalkozások kutatási és fejlesztési kiadásainak 85 %-áért felel, és a szolgáltatás iránti kereslet elsődleges motorját képezi; kéri az Európai Bizottságot, hogy az egységes piaci intézkedéscsomagra vonatkozó végleges javaslatában erősítse ezt meg, és teremtsen megfelelő kapcsolatot a globalizáció időszakára vonatkozó iparpolitikával kapcsolatos kiemelt kezdeményezéssel;

38. **úgy véli** továbbá, hogy a versenypolitika meghatározó szerepet tölt be abban, hogy az uniós vállalkozások képesek legyenek szembenézni a globalizáció olyan kihívásaival, mint például a fúziók és az összefonódások, a vállalkozások közötti együttműködés, a technológia- és know-how transzfer, és az export- és az innovációs támogatások, vagy a kkv-kra nehezedő bürokratikus és adminisztratív terhek. **Helyteleníti**, hogy a közlemény semmilyen utalást nem tesz a versenypolitikára, és hogy semmiféle kapcsolódási pont nem található a versenypolitika célkitűzései és egységes piaci intézkedéscsomag között; és **hangsúlyozza**, hogy a versenypolitikának a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaság érdekeit kell szolgálnia;

39. **Úgy véli**, hogy a belső piac előnyei nem oszlanak meg egyenletesen Európa különböző régiói között. Erre a legkülső régiók helyzete is jó példa: az őket érintő komoly korlátok miatt nehezebb számukra a hozzáférés a belső piac jelentette előnyökhöz. Az RB ezért az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikke alapján az európai politika differenciálását támogatja ezen a területen, különösen az általános érdekű szolgáltatások nyújtására, és az alkalmazandó héa-keret egyértelművé tétele vonatkozásában.

Az európaiakat kell az egységes piac középpontjába helyezni

40. **sajnálataát fejezi** ki amiatt, hogy a közleménynek ez a fejezete nem összpontosít eléggé az uniós polgárok mindennapi, saját környezetükben (a foglalkoztatás, a lakhatás, az oktatás, az egészségügy, a közlekedés stb. terén), felmerülő gondjaira, és **helyteleníti**, hogy az Európai Bizottság nem aknázza ki a Lisszaboni Szerződés összes vívmányát;

41. **úgy véli**, hogy az európai modell – különösen annak szociális vetülete – a hosszú távú versenyképesség forrása: az innováción és a minőségen alapuló hosszú távú versenyképesség kulcsát egyre inkább a képzett, motivált és egészséges munkavállalók, valamint vállalkozók, munkaadók és kutatók mobilitása képezi;

42. **elismeri** az oktatás és a képesítések központi jelentőségét, a növekedést generáló vállalatok létrehozása, a munkahelyteremtés és a társadalmi beilleszkedés szempontjából, melyek a belső piac sikerének előfeltételei;

43. **támogatja** azt a javaslatot, hogy a szakmai gyakorlatok tekintetében az Európai Bizottság dolgozzon ki minőségbiztosítási keretrendszert, tekintettel arra, hogy a szakmai gyakorlat meghatározó tényező lehet a fiatalok szakmai beilleszkedésében és az európai fiatalok mobilitásában. Ennek – a szociális partnerek támogatásával kidolgozott – keretnek minimális alapot kellene jelentenie a munkakörülményekkel és a szociális védelemmel kapcsolatos jogokhoz és kötelezettségekhez, illetve rendelkeznie kellene a gyakornokoknak juttatott fizetésről vagy más kompenzációs formákról, amelyek az egyes tagállamokra jellemző jövedelmekhez alakíthatóak;

44. **úgy véli**, hogy a tagállami diplomák közötti „átjárást” és a diplomák kölcsönös elismerését mindenképpen támogatni kell,

ám ehhez nem szükséges áttérni egy egységes európai oktatási modellre. **Úgy véli** azonban, hogy a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv korszerűsítésére irányuló európai bizottsági törekvést csak az eddigi rendszer megalapozott értékelése után kellene megvalósítani. A cél a meglévő szabályok egyszerűsítése és a szakmák jobb egységes piaci beillesztése kell, hogy legyen;

45. ebben az összefüggésben **emlékeztet arra**, hogy a globális verseny, valamint a tudásalapú és a szolgáltató gazdaság felé történő elmozdulás új kihívásokat jelent a készségek fejlesztése és az oktatás terén. Nem szabad hagyni, hogy az alacsony képzettséget igénylő, rosszul fizetett állások révén a „dolgozó szegények” új csoportja alakuljon ki. Ezért a szociális ellátórendszer keretében elsősorban az érintettek segítésére kell súlyt helyezni az oktatás, a képzés, a tisztességes bér- és munkafeltételek, valamint a társadalmi mobilitás fokozására irányuló intézkedések révén;

46. **hangsúlyozza**, hogy a közszolgáltatások feladatbeli sajátosságait semmiképpen nem szabad figyelmen kívül hagyni. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások, ideértve a szociális szolgáltatásokat is, közjavak, s mint ilyenek, elsődlegességük révén a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaság sikerét tekintve fontos üttörőkartyák. Az RB **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális szint stratégiai fontos szerepet tölt be Európa további növekedésében, a szubnacionális szintű közzféra szerepe okán, mely az Unió GDP-jének 17,2%-át, illetve 221 milliárd euró összegű beruházást képvisel, így fejlesztését az Európai Uniónak támogatnia kell;

47. **felhívja a figyelmet**, hogy az általános érdekű szolgáltatásokról szóló jegyzőkönyv, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 14. cikke egyszerre ismeri el az általános érdekű szolgáltatások, köztük az általános gazdasági érdekű szolgáltatások sajátosságait és sokféleségét, és azt, hogy a tagállamoknak elsődleges hatáskörük van az ilyen szolgáltatások nyújtását, végrehajtását és megszervezését illetően. **Hangsúlyozza** azonban, hogy az a széles körű mozgástér, amely a Lisszaboni Szerződés értelmében a regionális és helyi önkormányzatok rendelkezésére kell hogy álljon, az egyéb uniós politikákkal való kölcsönhatásokat meghatározó másodlagos joganyagon nyugvó jogalapot kíván a megvalósításhoz. Ezért sajnálja, hogy az Európai Bizottság még nem tett kezdeményezést ebben az irányban az EUMSZ 14. cikke alapján, ezáltal az Európai Unió Bíróságára hagyva, hogy olyan kérdésekben foglaljon állást, melyeket a jogalkotónak kellene tisztáznia a demokratikus felelősségvállalás elvének megfelelően;

48. **utal rá**, hogy az uniós jog kihatásai sokféleképpen jelentkeznek a szociális szolgáltatások tagállami rendszereiben. A múltban az is előfordult, hogy az EU közbeszerzésre, versenyre és állami támogatásra vonatkozó jogi rendelkezésekkel az általános érdekű helyi szolgáltatások kialakításába is számottevő mértékben beavatkozott anélkül, hogy valódi jogbiztonságot garantált volna a szolgáltatások nyújtói és igénybevevői számára;

49. **emlékeztet rá**, hogy az általános érdekű szociális szolgáltatások 3. fórumán, amelyet az EU belga elnöksége szervezett, 25 konkrét javaslat született arra, hogy hogyan lehetne a közösségi jogot az effajta szolgáltatások szervezési és finanszírozási sajátosságaihoz igazítani, különösen az állami támogatások ellenőrzésével és a szerződéskötés menetével kapcsolatban. **Azt ajánlja**, hogy a vonatkozó közösségi jog egyszerűsítése érdekében az Európai Bizottság is vegye át ezeket a javaslatokat – különösen a Monti-Kroes-csomag felülvizsgálatának keretében –, figyelembe véve az ilyen szolgáltatások alapvetően helyi jellegét, és az azok helyi szinten és a helyi lakosság felé történő népszerűsítéséért felelős szereplők igen sűrű szövevényét;

50. **sajnálja**, hogy az egységes piaci intézkedéscsomagban semmilyen utalás sincs a szövetségek európai jogállására, jóllehet azok kulcsfontosságú szociális és gazdasági szereplők, kivált az általános érdekű szociális szolgáltatások területén;

51. **hangsúlyozza**, hogy az EU Bíróságának joggyakorlata szerint a szolgáltatási koncessziók nem tartoznak a közbeszerzési eljárások odaítéléséről szóló irányelvek hatálya alá, viszont tiszteletben kell tartaniuk az EU működéséről szóló szerződés alapelveit (a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő elbánás elvét és az átláthatóságot), és az ajánlatkérő állami szerveknek jogukban áll, hogy a szolgáltatásnyújtásról koncesszió útján gondoskodjanak, ha úgy ítélik meg, hogy ez az érintett közszolgáltatásról való gondoskodás legjobb módja, és ha a hasznosítással járó kockázatot – bármennyire is korlátozott mértékű – teljes mértékben átruházzák⁽¹⁾. **Úgy véli** tehát, hogy ez a joggyakorlat megfelelő jogalapot kínál egy jogalkotási konszolidációhoz a jelenlegi helyzet fenntartása érdekében. Ezenkívül **ellenzi** az effajta koncessziókra vonatkozó olyan egységes eljárást, amely gátolná a települések szervezési és adminisztrációs szabadságát azzal, hogy közösségi szinten megfelelő előzetes kihirdetést követelne meg;

52. **úgy véli**, hogy a munkavállalók és a szolgáltatások szabad áramlása nem vezethet szociális dömpinghez. Az egységes piac négy szabadságát össze kell egyeztetni a Lisszaboni Szerződés által bevezetett horizontális szociális záradékkal (EUMSZ 9. cikk);

53. **kéri** az Európai Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 9. cikke értelmében és az egységes piaci intézkedéscsomag 29. javaslatának megfelelően haladéktalanul végezzen mélyreható elemzést az egységes piacról szóló összes jogalkotási javaslat szociális hatásáról. Annak érdekében, hogy a hatásvizsgálatok szintjén is érvényesülhessen a területi szakértelem, készségesen felajánlja közreműködését az Európai Bizottságnak, és rendelkezésére bocsátja az Európa 2020 stratégiát nyomon követő platformját és szubszidiaritásfigyelő hálózatát;

54. **megállapítja**, hogy a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv értelmezése és jelenlegi hatályba lépése problémát okoz az alapvető jogok és a munkavállalók szabad mozgása szempontjából; **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság szolgálatai a tagállamokkal, illetve megfigyelőként a szociális partnerekkel

együtt létrehozta egy olyan, a szóban forgó irányelv bevezetésével foglalkozó magas szintű szakértői csoportot, amelyben megvitatják a jelenlegi nehézségeket; **úgy véli**, hogy az irányelv felülvizsgálatakor figyelembe kell majd venni ennek a magas szintű szakértői csoportnak a következtetéseit, és a felülvizsgálatnak azt is lehetővé kell tennie, hogy tisztázni lehessen, milyen védelmi szint lenne megfelelő a munkavállalók időszakos mobilitása esetén, illetve hogy milyen mozgásteret kell hagyni ezen a téren a szociális partnereknek és a tagállamoknak;

Az egységes piac jó kormányzásának eszközei

55. **mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt**, hogy a jó kormányzás kitűzött célja és a javasolt intézkedések nincsenek összhangban egymással. Egyértelmű, hogy a belső piac megerősítésére irányuló átfogó munkának a helyi és regionális szinttel való viszonyt is számításba kell vennie, és nem helyes, ha első sorban a nemzeti és EU-s közigazgatási szervek közötti kapcsolatokra összpontosít;

56. **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kettős szerepet játszanak az egységes piac vonatkozásában: hatásköreik, illetékességük és politikáik révén először is fontos szerepet töltenek be az egységes piac megvalósításában. Emellett pedig az uniós polgárokhoz legközelebbi szinten tevékenykednek azáltal, hogy az illetékességi területükön élő lakoságnak különböző szolgáltatásokat nyújtanak. Képesek tehát feltérképezni, mi nem világos az egységes piaccal kapcsolatban, és tolmácsolni tudják a polgárok várakozásait. Nem szabad tehát úgy tekinteni a helyi és regionális önkormányzatokra, mint akik pusztán csak „lefelé”, a polgárok felé közvetítik az egységes piacot (azaz megvalósítják azt). „Felfelé”, azaz a felsőbb szintek felé is közvetíteniük kell a polgárok várakozásait, hogy ennek segítségével meg lehessen határozni az egységes piac súlypontját, és el lehessen nyerni a polgárok bizalmát. Ezt az egységes piac újraindítására irányuló globális stratégia meghatározása során, illetve az Európai Bizottság által közzétett 50 javaslat mindegyikének későbbi vizsgálatakor is szem előtt kell tartani;

57. **úgy ítéli meg**, hogy a különböző érintett kormányzati szintek szereplőinek nagy száma és a szabályozó eszközök sokfélesége miatt az egységes piaci intézkedéscsomagra vonatkozó javaslat megfelelő politikai teret biztosít a többszintű kormányzás elveinek hatékony megvalósításához;

58. **támogatja** az Európai Bizottságnak azt a szándékát, hogy a szolgáltatási irányelv kölcsönös ellenőrzésének folyamatát más kulcsfontosságú egységes piaci jogszabályokra is kiterjessze, ám rámutat, hogy a hatékonyság érdekében a folyamatot módszeresen ki kellene terjeszteni az érintett ágazatok esetében az érdekelt felekre – a helyi és regionális önkormányzatokat is ideértve –, hogy az többoldalú folyamattá válhasson. **Azt ajánlja**, hogy a folyamatot mindenekelőtt a közbeszerzésekre, a szolgáltatási koncessziókra, az Alapjogi Charta hatékony gyakorlati alkalmazására és a munkavállalók mobilitására vonatkozó összes európai bizottsági kezdeményezésre terjesszék ki;

⁽¹⁾ A Bíróság 2009. szeptember 10-i ítélete a C-206/08. sz. ügyben, 72–75. bekezdés.

59. **javasolja** az európai polgárok alapszükségleteire és az életterükön az ezekhez kapcsolódó szolgáltatásokhoz (foglalkoztatás, szakképzés, lakhatás, oktatás, közlekedés, egészségügy stb.) való hozzáférés feltételeire összpontosító belső piaci területi fórumok szervezését;

60. **úgy véli**, hogy az EGTC-k különösen alkalmasak a belső piaccal és az európai polgárok alapszükségleteinek kielégítésével kapcsolatos innovatív gyakorlatok határokon átvitelő, kísérleti jellegű bevezetésére;

61. **emlékeztet rá**, hogy az informális konfliktuskezelési eszközöket – közelebről a Solvit hálózatot – a vállalatok és a polgárok még alig ismerik, ami hátrányt jelent. Fontos tehát strukturált kommunikációs kampányt indítani, hogy a kkv-kkal és a polgárokkal megismertessük ezeket a mechanizmusokat és az általuk kínált peren kívüli megoldásokat, valamint további anyagi és humán erőforrást kell biztosítani számukra;

62. **arra kéri** az összes helyi és regionális önkormányzatot, hogy csatlakozzanak a belső piaci információs rendszerhez, amely azáltal, hogy helyszínt teremt a különböző tagállamok közigazgatási szervei közötti együttműködésre és eszmecserére, hozzájárul a belső piac megfelelő működéséhez. Az Európai Bizottságot pedig arra biztatja, hogy ennek a rendszernek az alkalmazási körét terjessze ki a szolgáltatási és a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelven túlra is;

II. KÖVETKEZTETÉSEK

Egyezség az előttünk álló nagy stratégiai kihívások leküzdésére

63. **úgy véli**, hogy az előttünk álló kihívások stratégiai jellege miatt az Európai Bizottság javaslatainál messzebbre kell mennünk, és amint azt Mario Monti is javasolta a Barroso elnöknek írott jelentésében, valódi egyezségekre van szükség az összes közösségi intézmény, a tagállamok, a helyi és regionális önkormányzatok, az európai polgárok és vállalkozások között, hogy együtt létre tudjuk hozni azt a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságot, amely tartós megoldásokkal szolgálhat;

64. **azt javasolja**, hogy az egyezséget az egységes piaci alapvető szabadságjogok tényleges gyakorlása, az alapjogoknak az európai polgárok számára történő garantálása, a kohézió és az Európa népei közötti szolidaritás elvének tiszteletben tartása, valamint a közigazgatási szervek – köztük a helyhatóságok – megbízásából az általános érdekű szolgáltatási feladatok megfelelő, az alapvető szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférést garantáló teljesítése közötti, a Szerződések által kijelölt egyensúly elvére alapozva kössék meg.

65. **úgy véli**, hogy az egyezséget mindenképpen az európai polgárok és vállalkozások számára könnyen érthető nyelvezettel

kell megfogalmazni, és ennek érdekében az Európai Bizottságnak az 50 javaslatot tartalmazó csomagjának néhány olyan kiemelt intézkedést is tartalmaznia kellene, amelyek révén az európai polgárok és vállalkozások számára világosabban látszik majd, hogy a javaslatok milyen valós hatással járnak az ő mindennapi élet- és munkakörülményeikre, életterükre és tevékenységi körükre nézve.

66. **javasolja** ezen kiemelt intézkedéseknek a végrehajtás, valamint az európai polgárok és vállalkozások mindennapjaira gyakorolt valós hatás szempontjából való külön nyomon követésének lehetőségét, amit olyan nagyszabású lakossági kommunikációs kampány kísérhetne, melynek célja, hogy az egyezség és végrehajtásának főbb irányvonalai mindenki számára világossá váljanak.

67. **azt ajánlja**, hogy a jobb érthetőség kedvéért, továbbá „az európaiak bizalmának helyreállítása” érdekében az Európai Bizottság a Lisszaboni Szerződés vívmányaira alapozva az első intézkedéscsomagba emelje be az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó összes javaslatot, hiszen ez egyike azon területeknek, amely az európai polgárok mindennapi nehézségeihez kapcsolódik. **Javasolja** tehát, hogy az Alapjogi Charta uniós végrehajtásáról (29. javaslat), a szakmai képesítések elismerési rendszerének reformjáról és az „európai képesítési útlevél” bevezetéséről (33. és 35. javaslat), a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv javításáról (30. javaslat), a közbeszerzésre és az általános érdekű szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályok egyszerűsítéséről (17. és 25. javaslat), a szociális vállalkozásról (36. javaslat), a polgárokat érintő adóakadályok felszámolásáról (42. javaslat) és a banki alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésről (40. javaslat) szóló javaslatok épüljenek be ebbe az első intézkedéscsomagba;

68. a fentiekben említett valamennyi felet érintő egyezség mellett területi paktumok létrehozását is **javasolja**, melyek keretében a helyi és regionális önkormányzatok rugalmas régióspecifikus eljárások révén az EU 2020 stratégia és a kiemelt kezdeményezések végrehajtására összpontosíthatják tevékenységeiket és a finanszírozást. Különös hangsúlyt kell helyezni azokra a területekre, amelyeken a kérdéses régióban társadalmi innovációkat mozdítanak elő, és amelyek a lehető legnagyobb társadalmi hatással járnak. A területi paktumok alkalmazása és a paktumok tartalma azon kritériumok része, amelyek alapján az uniós forrásokat szétosztják a projektek között.

69. **úgy ítéli meg**, hogy az EUMSZ 349. cikkének alapján az Európai Bizottságnak pótlólagos és realista vitát kellene folytatnia, amely figyelembe venné, milyen hátrányokkal és nehézségekkel kell a legkülső régióknak szembenéznük, amikor részt kívánnak venni az európai belső piacban, és élvezni szeretnék annak előnyeit, valamint teljesíteni akarják az Európa 2020 stratégiában meghatározott célokat.

Kelt Brüsszelben, 2011. április 1-jén.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

88. PLENÁRIS ÜLÉS, 2011. JANUÁR 27. ÉS 28.

A Régiók Bizottsága véleménye – Idényjellegű munkavállalás és vállalaton belüli áthelyezés

(2011/C 166/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kiemeli, hogy az EU területén biztosítani kell a jogbiztonságot, a törvényességet, valamint a harmadik országbeli munkavállalókkal szembeni igazságos és egyenlő bánásmódot,
- hangsúlyozza, hogy a migráció szorosan kapcsolódik a fejlődéshez, és fontosnak tartja, hogy a szakképzett munkaerő elvándorlása ne járjon káros gazdasági következményekkel („agyelszívással”) a fejlődő országokra. Ezért üdvözli, hogy az irányelvek a körkörös migráció előmozdítására irányulnak, oly módon, hogy az kedvezően hathat mind a tagállamok munkaerőpiacaira, mind pedig a származási országok fejlődésére,
- érdeklődéssel fogadja a nemzeti parlamentek ellenőrzési eljárásait a két javaslattal kapcsolatban, és az azokban kifejtett álláspontokat és érveket; saját elemzései alapján úgy véli, hogy mindkét javaslat összeegyeztethető a szubszidiaritás elvével; hangsúlyozza, hogy az uniós jogszabályok hozzáadott értékének elsősorban abban kell megnyilvánulnia, hogy megakadályozzák a nemzeti rendszereket abban, hogy egymást túllicitálva olyan szabályokat alkossanak, amelyek gyengítik az érintett munkavállalók védelmét,
- újra felhívja a figyelmet annak jelentőségére, hogy a tagállamok Szerződésben biztosított joga, hogy a befogadottak számáról döntsenek, miközben hangsúlyozza, hogy a tagállamok be kell hogy vonják a helyi és regionális önkormányzatokat a területükre befogadandó harmadik országbeli állampolgárok számának és szakmai profiljának meghatározásába,
- figyelmeztet, hogy mindkét irányelvet a közösségi preferencia elvének tiszteletben tartása mellett kell életbe léptetni,
- meggyőződése azonban, hogy az idényjellegű munkavállalás és a vállalaton belüli áthelyezések jelentősen hozzájárulhatnak az egyes európai gazdasági és termelési ágazatok fellendüléséhez.

Előadó

Graziano Ernesto MILIA (IT/PES), Cagliari tartomány elnöke

Referenciaszöveg

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről – COM(2010) 378 végleges és

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről – COM(2010) 379 végleges

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK**A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA**

1. üdvözlí a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából vagy vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló két európai bizottsági irányelvjavaslatot; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a két javaslatot a legális migrációról az EU-ban zajló jelenlegi vita fényében kell vizsgálni, és hogy egy ilyen politikának következetes – a kérdés társadalmi szempontjaira is kiterjedő – megközelítést kellene alkalmaznia, hogy jogbiztonságot teremtsen és garantálja az egyenlő bánásmódot, illetve az alapvető jogok tiszteletben tartását;

2. felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy küzdeni kell az illegális bevándorlás jelensége, valamint a harmadik országbeli állampolgárok illegális munkavállalásának és kizsákmányolásának bármilyen formája ellen az EU területén. A Régiók Bizottsága megítélése szerint alapvetően fontos biztosítani az EU-ban jogszerűen dolgozó harmadik országbeli állampolgárok számára az alapvető jogoknak és a törvény által előírt követelményeknek megfelelő munka- és tartózkodási feltételeket, biztosítani számukra az európai polgárokkal egyenlő elbánást, továbbá előmozdítani legszélesebb körű és legteljesebb társadalmi integrációjukat. E tekintetben a Régiók Bizottsága az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapvető jogok maradéktalan és korlátozások nélküli tiszteletben tartására szólít fel, és emlékeztet arra, hogy a Charta a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta a szerződésekkel azonos jogi kötőerővel bír;

3. kiemeli, hogy az EU területén biztosítani kell a jogbiztonságot (világos szabályozási kerettel), a törvényességet (vagyis a törvények betartását), valamint a harmadik országbeli munkavállalókkal szembeni igazságos és egyenlő bánásmódot. A régiók, valamint az olyan közbenső szintek, mint a tartományok és a települések (köztük a vidéki területek) szembesülnek először az illegális és legális bevándorlók tömegei által a területükre gyakorolt gazdasági és társadalmi hatással. A regionális, köztes szinten működő és helyi önkormányzatok feladata, hogy szolgáltatások széles skáláját (fogadás, egészségügy, oktatás és szakképzés, lakhatás stb.) biztosítsa a bevándorlók számára, ezért a helyi szinten és az említettek kezelésében játszott szerepüket az Európai Bizottságnak ki kellene emelnie;

4. hangsúlyozza, hogy a regionális, helyi és köztes szinten működő önkormányzatok kulcsfontosságú szereplői a nemrég

elfogadott „Európa 2020 stratégiának”, amely a gazdasági és pénzügyi válság, az éghajlatváltozás, valamint az energiaforrások, és így az EU foglalkoztatási politikájának kihívásaival való szembenézést célozza. Ezek a kérdések pedig – a vizsgált irányelvjavaslatok tanúsága szerint is – szorosan kapcsolódnak a bevándorláspolitikai témaköréhez;

5. kiemeli, hogy bár a jogszerű bevándorlás az EU és a tagállamok megosztott hatáskörébe tartozik, az annak végrehajtására vonatkozó politika szorosan kapcsolódik más politikákhoz, így a vizsgált javaslatokban is említett munkaügyi-, foglalkoztatás- és szociálpolitikához, a szociális biztonsághoz, a helyi közszolgáltatásokkal és az általános érdekű szolgáltatásokkal foglalkozó politikákhoz, a lakáspolitikához és számos más politikához, melyet több uniós országban decentralizált szinten, a helyi és regionális önkormányzatok szintjén hajtanak végre. A helyi és regionális önkormányzatok tehát fontos szerepet játszanak a bevándorláspolitikai területén hatályos jelenlegi szabályozás értékeléséhez felhasználandó, illetve az újabb intézkedések meghozatalához szükséges információk és statisztikai adatok összegyűjtésében. Ezért hangsúlyozni kell a helyi és regionális önkormányzatokkal való szoros partnerség szükségességét;

6. hangsúlyozza, hogy a migráció szorosan kapcsolódik a fejlődéshez, és fontosnak tartja, hogy a szakképzett munkaerő elvándorlása ne járjon káros gazdasági következményekkel („agyelszívással”) a fejlődő országokra. Ezért üdvözlí, hogy az irányelvek a körkörös migráció előmozdítására irányulnak, oly módon, hogy az kedvezően hathat mind a tagállamok munkaerőpiacaira, mind pedig a származási országok fejlődésére ⁽¹⁾;

7. elismeri, hogy a körkörös migráció pozitív kapocs lehet a származási és a fogadó országok között, segíthet előmozdítani a párbeszédet, az együttműködést és a kölcsönös megértést, valamint javasolja a meglévő eszközök és intézményi struktúrák, így a Régiók Bizottsága „A helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlése”(ARLEM) elnevezésű kezdeményezésének felhasználását az ilyen típusú kapcsolatok erősítéséhez;

8. emlékeztet azonban arra, hogy a körkörös migráció nem léphet az állandó migráció helyébe, és hogy hatékony csatornákat kell kialakítani a migránsok mozgásának és visszatérésének megkönnyítésére, valamint az illegális migráció elkerülésére;

⁽¹⁾ Lásd a Cdr 296/2007. és a Cdr 210/2008. sz. véleményeket.

9. érdeklődéssel fogadja a nemzeti parlamentek ellenőrzési eljárásait a két javaslattal kapcsolatban, és az azokban kifejtett álláspontokat és érveket; saját elemzései alapján úgy véli, hogy mindkét javaslat összeegyeztethető a szubsidiaritás elvével; hangsúlyozza, hogy az uniós jogszabályok hozzáadott értékének elsősorban abban kell megnyilvánulnia, hogy megakadályozzák a nemzeti rendszereket abban, hogy egymást túllícitálva olyan szabályokat alkossanak, amelyek gyengítik az idénymunkások és a vállalaton belül áthelyezettek védelmét;

10. úgy ítéli meg, hogy szükség van a kulcspozíciókat betöltő alkalmazottak vállalaton belüli áthelyezésének uniós szintű szabályozására, tekintettel a harmadik országbeli állampolgárok mint vállalaton belül áthelyezett személyek befogadásával és jogaival kapcsolatos tagállami szabályozások közötti eltérésekre, illetve arra, hogy határokon átnyúló természetű helyzeteket kell kezelni, valamint annak biztosítására, hogy az Unió jobban megfeleljen a WTO keretében vállalt nemzetközi kötelezettségeinek; emellett meggyőződése, hogy az ilyen uniós szabályozás növelné az EU munkaerőpiacának vonzerejét a magasan képzett munkavállalók szemében, és ezáltal hozzájárulna az EU gazdasága egészének versenyképességéhez;

11. úgy ítéli meg, hogy szükség van az idényjellegű munkát vállalókkal kapcsolatos uniós szintű szabályozásra, tekintettel a harmadik országbeli állampolgárok mint idénymunkások befogadásával és jogaival kapcsolatos tagállami szabályozások közötti eltérésekre, valamint annak szükségességére, hogy egységes minimális jogokat biztosítsunk, illetve küzdjünk a visszaélésekkel kapcsolatos esetek és az illegális bevándorlás ellen;

12. újra felhívja a figyelmet annak jelentőségére, hogy a tagállamok Szerződésben biztosított joga, hogy a befogadottak számáról döntsenek, miközben hangsúlyozza, hogy a szubsidiaritás és a többszintű kormányzás elvének megfelelően a tagállamok be kell hogy vonják a helyi és regionális önkormányzatokat a területükre befogadandó harmadik országbeli állampolgárok számának és szakmai profiljának meghatározásába ⁽²⁾;

13. támogatja – miután mindkét javaslatot megvizsgálta az arányosság elvének szempontjából – a kiválasztott jogi eszközt, ami mindkét esetben irányelv, hiszen meghagyja a tagállamoknak a belső végrehajtáshoz szükséges mozgásteret, valamint lehetővé teszi az egyes tagállamok, illetve az irányelvek nemzeti, regionális és helyi szinten történő végrehajtásáért felelős hatóságok sajátos helyzetének és szükségleteinek figyelembevételét;

14. úgy véli azonban, hogy a javaslatok néhány eleme alaposabb vizsgálatot kívánhat meg az arányosság elvének szempontjából: ügyelni kell ugyanis arra, hogy az irányelvek ne rójanak aránytalan kötelezettségeket sem az EU-ba belépni szándékozó, idényjellegű munkát vállalókra vagy vállalatukon belül áthelyezett személyekre, sem pedig munkaadókra, és ne járjanak felesleges költségekkel vagy többletterhekkel a végrehajtásért felelős nemzeti, regionális vagy helyi önkormányzatok számára; ez utóbbival kapcsolatban a 30 napos határidő, ami a hatóságok rendelkezésére áll a kérelmek feldolgozására és a befogadással kapcsolatos döntésre, túlságosan rövidnek tekinthető, és több tagállamban jelentős adminisztratív és pénzügyi terhet róhat a hatóságokra;

15. figyelmeztet, hogy mindkét irányelvet a közösségi preferencia elvének tiszteletben tartása mellett kell életbe léptetni, különösen az új tagállamok állampolgárai esetében, akikre még mindig átmeneti rendelkezések vonatkoznak; e célból hasznos lenne lehetővé tenni a tagállamok és az önkormányzatok számára, hogy úgynevezett munkaerő-piaci elemzéseket végezzenek, azaz ellenőrizzék, hogy egy álláshelyet nem lehetne-e az EU munkaerőpiacán munkát keresőkkel betölteni; e tekintetben nem győzte meg az Európai Bizottság érvelése, mely szerint vállalaton belüli áthelyezés esetén nincs szükség munkaerő-piaci elemzésre;

16. sajnálja, hogy a vizsgált két javaslatot, melyek már a legális bevándorlásról szóló 2005. decemberi intézkedéscsomagnak részét képezték, jelentős késéssel tette közzé az Európai Bizottság – megközelítőleg öt évvel azután, hogy politikai felelősséget vállalt ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban, másrészt pedig hogy a tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyről folyó vita nehézségei miatt az egyébként egymással párhuzamosan folytatandó két eljárást most különválasztották. Sajnálatosnak tartja továbbá, hogy a javaslatok megtételére egy olyan időszakban került sor, amikor néhány ágazatot, így a mezőgazdaságot, az állattenyésztést és a legeltetést ⁽³⁾, a turizmust és az építőipart, amelyek az idényjellegű munka elsődleges forrásai, az európai adatok és statisztikák tanúsága szerint rendkívüli mértékben sújtotta a gazdasági és pénzügyi válság, és fellendülésük csak lassú ütemben valósul meg. Mivel 2005-höz, az ezekkel a kérdésekkel kapcsolatos politikai felelősségvállalás évéhez képest megváltozott a gazdasági helyzet, gazdasági, statisztikai és foglalkoztatási szempontból aktualizálni kellene az idényjellegű munkavállalás által a gazdaságra gyakorolt hatás adatait;

17. meggyőződése azonban, hogy a javaslatok késedelmes ismertetése, valamint az EU jogalkotási eljárásához és az ezt követő nemzeti szintű végrehajtáshoz szükséges idő ellenére is az idényjellegű munkavállalás és a vállalaton belüli áthelyezések jelentősen hozzájárulhatnak az egyes európai gazdasági és termelési ágazatok fellendüléséhez;

RÉSZLETES MEGJEGYZÉSEK A JAVASLATOKHOZ

18. üdvözlí az egységes kérvényezésre vonatkozó eljárások bevezetését az idényjellegű munkát vállalók és vállalaton belül áthelyezett személyek esetében, mivel az az egyszerűsítés hasznos eszközeként biztosítja az átláthatóságot és a biztonságot a befogadási eljárások során; mindazonáltal egyetért az Európai Parlamentben egyesek által megfogalmazott véleménnyel, miszerint hatékonyabb és célravezetőbb lett volna az idényjellegű munkavállalás és a vállalaton belüli áthelyezés kérdését az úgynevezett „összevont engedélyre irányuló” irányelv hatálya alá foglalni ⁽⁴⁾; ezért arra kéri a jogalkotásban részt vevő feleket, hogy ebben a kérdésben folytassák a megkezdett tárgyalásokat;

⁽³⁾ A legeltetés és a tejipar az EU több tagállamában az árak erőteljes volatilitásától szenved, és sürgős piacellenőrzési, árstabilizációs mechanizmusokat tesz szükségessé, továbbá az állattenyésztők és a pásztorok – mint leggyengébb láncszemek – szerződéses erejének megerősítését.

⁽⁴⁾ Javaslat tanácsi irányelv a harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól – COM(2007) 638 végleges.

⁽²⁾ Lásd a Cdr 296/2007. és a Cdr 201/2009. sz. véleményeket.

19. egyetért a javaslatokkal, melyek szerint a tagállamoknak el kell utasítaniuk a kérelmet abban az esetben, ha a jövőbeli munkáltatóval szemben nem bejelentett és/vagy illegális foglalkoztatás miatt nemzeti jogszabályok alapján szankciókat érvényesítettek; mindazonáltal amellet érvel, hogy ennek az intézkedésnek visszatartó erejűnek és arányosnak kell lennie, nem pedig automatikusnak; a jövőbeli munkáltatóknak a szabálysértés súlyosságától és természetétől független automatikus kizárása a harmadik országbeli munkakeresőkre gyakorolna hatást;

AJÁNLÁSOK AZ IDÉNYJELLEGŰ MUNKAVÁLLALÁSRA VONATKOZÓ JAVASLATTAL KAPCSOLATBAN

20. hangsúlyozza, hogy jelenleg a harmadik országbeli idénymunkások az EU néhány tagállamában sajnos olyan kizsákmányolt helyzetbe, illetve munkavállalási és tartózkodási feltételek közé kényszerülnek, melyek nem felelnek meg a törvény által előírt normák minimumának. Ennek oka, hogy a munkajogi vagy szociális biztonsági nemzeti szabályozást a gyakorlatban sokszor nem alkalmazzák, illetve alkalmazásukat nem ellenőrzik. A javaslatnak ezért jól meghatározott jogi keretet kell bevezetnie, ami segít felvenni a küzdelmet az illegális idénymunka valamennyi formája ellen, és tisztességes munkafeltételeket biztosít a harmadik országbeli munkavállalók számára. Ennélfogva a visszaélések vagy a szabályok be nem tartásának elkerülése érdekében ez az új szabályozási keret olyan ellenőrzési mechanizmusokat ír majd elő, mint a fent említett munkavállalási és tartózkodási feltételek ellenőrzése, továbbá az állami hatóságok közötti együttműködés európai, nemzeti, regionális és helyi szinten, egyfajta integrált többszintű kormányzás formájában. E tekintetben a Régiók Bizottsága javasolja, hogy a munkaközvetítő ügynökségek tevékenységét is szabályozzák oly módon, hogy azok ne szolgálhassanak a kizsákmányolás vagy a visszaélések fedezésére;

21. emlékeztet a regionális és helyi önkormányzatok, valamint az RB fontos szerepére és hatásköreire az idényjellegű bevándorló munkavállalók diszkriminációjának és dehumanizációjának megelőzése terén, tekintettel az idényjellegű munkavállalásra jellemző magas szintű bizonytalanságra és kiszolgáltatottságra;

22. örömmel nyugtázza az előző véleményében megfogalmazott, a körkörös migrációt elősegítő többszöri beutazásra jogosító vízum elképzelésének beemelését⁽⁵⁾;

23. kiemeli, hogy hasznos lenne a javaslat alkalmazási területét, valamint ezzel kapcsolatban az általa szabályozott ágazatokat jobban meghatározni annak érdekében, hogy olyan ágazatokban, melyeket az európai idényjellegű munka jellemzői, valamint e javaslat szellemisége és célja alapján nem lehet idényjellegűnek tekinteni, meg lehessen akadályozni az ideiglenes munkavállalási engedélyekkel való visszaéléseket. Az OECD legtöbb országában a bevándorlók túlreprezentáltak az átmeneti munkaerőpiacon, arányuk legalább 50%-kal magasabb az európai uniós polgárok arányánál; emiatt el kell kerülni a jogszabályokkal való visszaélést, valamint azt, hogy az idényjellegű munkát más típusú, bizonytalan munkák legalizálására használják;

24. üdvözlí, hogy a jogszabály arra kötelezné a munkáltatókat, hogy bizonyítsák: a harmadik országból érkezett munkavállalók megfelelő és nem túlzott bérleti díjú szállással rendelkeznek.

Ezzel közvetlenül elismerik a harmadik országokból származó idényjellegű munkavállalók különösen kiszolgáltatott helyzetét. Megjegyzi, hogy ez a jog jelentős mértékben túlmutatna az EU tagállamaiból származó idényjellegű munkavállalók jogain, ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsanak hasonló jogot az EU-ból származó munkavállalóknak is;

25. ebben a tekintetben hangsúlyozza, hogy az előadó által végzett kutatások és konzultációk szerint az idényjellegű munkák bizonyos fajtái esetében, például a mezőgazdaságban (különösen a zootechnikai, a növény- és virágtermesztési ágazatban), illetve a nagyszabású építkezéseknél (mérnöki tervezés és kivitelezés) elképzelhetőek hat hónapot meghaladó időszakok is. Emiatt úgy gondolja, hogy a maximális időtartam túl rövid, így ennek kilenc hónapra való kiterjesztését javasolja;

AJÁNLÁSOK A VÁLLALATI ÁTHELYEZÉSRE VONATKOZÓ JAVASLATTAL KAPCSOLATBAN

26. üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy átfogó keretet hozzon létre a bevándorlási politikával kapcsolatban, valamint hogy e javaslat által vonzóbbá kívánja tenni az EU gazdaságát a harmadik országok multinacionális vállalatainak magasán képzett munkavállalói szemében annak érdekében, hogy vállalataik áthelyezhessék őket, és legálisan dolgozhassanak céjük európai kirendeltségén. Ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy egyrészt el kell kerülni a diszkriminációt, másrészt biztosítani kell a közösségi preferencia elvének tiszteletben tartását, garantálva, hogy a vállalatban belül áthelyezett személyek ugyanolyan foglalkoztatási feltételek mellett dolgozzanak, mint a hasonló helyzetben lévő, uniós munkavállalók a lakóhelyük szerinti országban. Ezért azt javasolja, hogy a vállalatban belül áthelyezett dolgozók jogainak és foglalkoztatási feltételeinek meghatározásakor a továbbiakban ne a kiküldetésben lévő munkavállalókról szóló irányelvre hivatkozzanak;

27. magyarázatot szeretne arra, hogy a munkaerő-piaci elemzéseket miért zárták ki a vállalatban belüli áthelyezéssel kapcsolatos javaslatból. Ezzel kapcsolatban a Régiók Bizottsága rámutat, hogy a 2009/50/ EK irányelv (az ún. Kék kártya irányelv), amely – akár harmadik országokból származó – magasán képzett munkavállalókra vonatkozik, előírja ilyen vizsgálatokat;

28. hangsúlyozza továbbá, hogy az EU-n kívüli vállalkozásokat és az olyan multinacionális vállalatokat, amelyek valamely európai uniós tagállamban székhellyel rendelkeznek, ösztönözni kellene arra, hogy magasán képzett helyi szakembereket is alkalmazzanak annak érdekében, hogy biztosítsák a magasán képzett helyi munkaerő szakmai fejlődését. Fennáll az a veszély, hogy az EU-n kívüli multinacionális cégek csak alacsonyan képzett helyi munkaerőt és magasán képzett harmadik országokból származó szakembereket foglalkoztatnak majd. A jelenlegi javaslat alapján nincs garancia arra, hogy az európai uniós polgárok előnyt élvezzenek a menedzseri, szakértői vagy gyakornoki állások esetében;

29. rámutat, hogy az irányelvtervezet jelenlegi formájában nem rendelkezik arról, hogy a tagállamok a közegészséggel, a közrenddel vagy a közbiztonsággal kapcsolatos okokból elutasíthassanak kérelmeket. Javasolja tehát, hogy az irányelvben szerepeljen ilyen elutasítási ok;

⁽⁵⁾ Lásd a CdR 296/2007 sz. véleményyt.

30. üdvözlí azt a tényt, hogy a befogadott vállalatban belül áthelyezettek lehetőséget kapnak arra, hogy ugyanazon vállalat vagy csoport különböző tagállamokban lévő egységei között szabadon mozoghassanak. Figyelmeztet ugyanakkor, hogy a javaslat – a 16. cikk jelenlegi megfogalmazásával – nem biztosít külön lehetőséget arra, hogy az első befogadó tagállamot követően a többi tagállam elutasítson egy befogadás iránti kérelmet, és megjegyzi, hogy ez valójában korlátozza ezen tagállamok jogát, hogy meghatározzák, hány harmadik országbeli állampolgárt engednek be területükre. Ezért a javaslat ennek megfelelő módosítását javasolja;

31. kiemeli, hogy aránytalannak tűnik az a nem az Európai Unióból származó munkavállalókra vonatkozó követelmény, hogy bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek az adott uniós tagállamban szükséges képzettséggel, illetve hogy teljesítik a nemzeti jogszabályokban szereplő, az adott szakma gyakorlá-

sához szükséges követelményeket [a javaslat 5 (1) (d) és (e) cikke]. Utnunk kell arra, hogy ez túlzott terhet jelentene, és hogy az EU-ban – ahogyan azt „Az egységes piaci intézkedés-csomag” nemrégiben bizonyította – még jelenleg is nyitott kérdés az európai uniós munkavállalók szakmai képzettségének elismerési rendszere. Emiatt arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja felül ezt a követelményt és tegye azt kevésbé korlátozóvá;

32. üdvözlí, hogy a vállalatban belüli áthelyezésekkel kapcsolatos irányelvjavaslat ösztönzi a családintegrációt, és úgy véli, hogy a vállalatban belüli áthelyezettek családtagjaival kapcsolatos specifikus szabályozás hozzájárulhat ahhoz, hogy vonzóbbá tegye számukra az EU munkaerőpiacát;

33. azt ajánlja a jogalkotásban részt vevő feleknek, hogy vegyék figyelembe a javaslathoz beterjesztett alábbi jogalkotási javaslatokat:

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Idényjellegű munkavállalók – 1. módosítási ajánlás

6. cikk (3) bekezdés – Az idényjellegű munkavállalókra vonatkozó javaslatok

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
6. cikk <i>Az elutasítás indokai</i> 1. A tagállamok elutasítják a jelen irányelv céljából történő befogadás iránti kérelmet, amennyiben nem teljesülnek az 5. cikkben megállapított feltételek, vagy a bemutatott dokumentumokat csalárd módon szerezték, meghamisították vagy megváltoztatták. 2. A tagállamoknak jogában áll ellenőrizni, hogy az adott pozíció betölthető lenne-e hazai vagy uniós munkaerővel, illetve harmadik ország olyan állampolgárával, aki törvényesen tartózkodik az adott tagállam területén, és uniós vagy nemzeti jogszabályok alapján már az ottani munkaerőpiac részét képezi, és ezt követően elutasíthatják a kérelmet. 3. A tagállamok elutasíthatják a kérelmet abban az esetben is, ha a munkáltatóval szemben korábban nem bejelentett munka és/vagy illegális foglalkoztatás miatt nemzeti jogszabályok alapján szankciókat érvényesítettek. 4. A tagállamok a befogadott harmadik országbeli állampolgárok száma alapján is elutasíthatják a kérelmet.	6. cikk <i>Az elutasítás indokai</i> 1. A tagállamok elutasítják a jelen irányelv céljából történő befogadás iránti kérelmet, amennyiben nem teljesülnek az 5. cikkben megállapított feltételek, vagy a bemutatott dokumentumokat csalárd módon szerezték, meghamisították vagy megváltoztatták. 2. A tagállamoknak jogában áll ellenőrizni, hogy az adott pozíció betölthető lenne-e hazai vagy uniós munkaerővel, illetve harmadik ország olyan állampolgárával, aki törvényesen tartózkodik az adott tagállam területén, és uniós vagy nemzeti jogszabályok alapján már az ottani munkaerőpiac részét képezi, és ezt követően elutasíthatják a kérelmet. 3. A tagállamok elutasíthatják a kérelmet abban az esetben is, ha a munkáltatóval szemben korábban nem bejelentett <u>munkaával</u> és/vagy illegális foglalkoztatással <u>kapcsolatos ismételt vagy súlyos jogsértések</u> miatt nemzeti jogszabályok alapján szankciókat érvényesítettek. 4. A tagállamok a befogadott harmadik országbeli állampolgárok száma alapján is elutasíthatják a kérelmet.

Indokolás

A jogsértéseket elkövető munkáltatókkal szembeni szankcióknak arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Nem kell azonban, hogy automatikusak legyenek. Az automatikus szankciók sokkal nagyobb mértékben sújtják az érintett harmadik országbeli munkavállalókat, mint munkaadójukat.

Idényjellegű munkavállalók – 2. módosítási ajánlás**11. cikk – Az idényjellegű munkavállalókra vonatkozó javaslatok**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
11. cikk <i>A tartózkodás időtartama</i> 1. Az idénymunkásoknak minden naptári évben legfeljebb hat hónap tartózkodás engedélyezhető, melyet követően visszatérnek egy harmadik országba. 2. Az (1) bekezdésben említett időszakon belül, és amennyiben a 5. cikk összes kritériuma teljesül, megengedett az idénymunkások számára szerződésük meghosszabbítása vagy az, hogy egy másik munkáltatónál vállaljanak idénymunkát.	11. cikk <i>A tartózkodás időtartama</i> 1. Az idénymunkásoknak minden naptári évben legfeljebb hat kilenc hónap tartózkodás engedélyezhető, melyet követően visszatérnek egy harmadik országba. 2. Az (1) bekezdésben említett időszakon belül, és amennyiben a 5. cikk összes kritériuma teljesül, megengedett az idénymunkások számára szerződésük meghosszabbítása vagy az, hogy egy másik munkáltatónál vállaljanak idénymunkát.

Indokolás

A véleményben már kifejtettük, hogy bizonyos tagállamokban és meghatározott ágazatokban az idényjellegű munkavállalók hat hónapnál hosszabb időn át végzik feladataikat. Emiatt a határidő kitolását szorgalmazzuk.

Vállalaton belüli áthelyezés – 1. módosítási ajánlás**A vállalaton belüli áthelyezésről szóló javaslat 5. cikke**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
5. cikk <i>A befogadás kritériumai</i> 1. A 10. cikk sérelme nélkül, az ezen irányelv alapján befogadást kérelmező harmadik országbeli állampolgár: a) igazolja, hogy a fogadó szervezet és a harmadik országban letelepedett vállalkozás ugyanahhoz a vállalkozáshoz vagy vállalkozáscsoporthoz tartozik; b) amennyiben a nemzeti jogszabályok előírják, igazolja, hogy a vállalaton belüli áthelyezés napját közvetlenül megelőzően legalább 12 hónapon keresztül ugyanannál a vállalkozáscsoportnál foglalkoztatták, valamint igazolja, hogy a megbízatás végeztével vissza tudják helyezni a vállalkozáscsoporthoz tartozó, harmadik országban letelepedett szervezethez; c) a munkaadótól származó megbízólevelet mutat be, amely tartalmazza: i. az áthelyezés időtartamát és az érintett tagállamban lévő fogadó szervezet vagy szervezetek helyét; ii. annak igazolását, hogy vezetőként, szakértőként vagy diplomás gyakornokként vállal beosztást az érintett tagállamban lévő fogadó szervezetnél vagy szervezeteknél; iii. az áthelyezés időtartama alatt számára fizetett javadalmazás összegét;	5. cikk <i>A befogadás kritériumai</i> 1. A 10. cikk sérelme nélkül, az ezen irányelv alapján befogadást kérelmező harmadik országbeli állampolgár: a) igazolja, hogy a fogadó szervezet és a harmadik országban letelepedett vállalkozás ugyanahhoz a vállalkozáshoz vagy vállalkozáscsoporthoz tartozik; b) amennyiben a nemzeti jogszabályok előírják, igazolja, hogy a vállalaton belüli áthelyezés napját közvetlenül megelőzően legalább 12 hónapon keresztül ugyanannál a vállalkozáscsoportnál foglalkoztatták, valamint igazolja, hogy a megbízatás végeztével vissza tudják helyezni a vállalkozáscsoporthoz tartozó, harmadik országban letelepedett szervezethez; c) a munkaadótól származó megbízólevelet mutat be, amely tartalmazza: i. az áthelyezés időtartamát és az érintett tagállamban lévő fogadó szervezet vagy szervezetek helyét; ii. annak igazolását, hogy vezetőként, szakértőként vagy diplomás gyakornokként vállal beosztást az érintett tagállamban lévő fogadó szervezetnél vagy szervezeteknél; iii. az áthelyezés időtartama alatt számára fizetett javadalmazás összegét;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) igazolja, hogy rendelkezik a vezetői vagy szakértői pozíció betöltéséhez a befogadó tagállamban szükséges szakmai képesítéssel, vagy diplomás gyakornok esetében a szükséges felsőfokú képesítéssel; e) bemutatja azt az okiratot, amely igazolja, hogy megfelel azoknak a nemzeti jogban előírt, uniós állampolgárokra vonatkozó feltételeknek, amelyek az általa úzni szándékozott szabályozott szakma gyakorlására vonatkoznak; f) a nemzeti jog által meghatározott, érvényes úti okmányt és szükség esetén vízumkérelmet vagy vízumot mutat be; g) a létező kétoldalú megállapodások sérelme nélkül igazolja, hogy arra az időszakra vonatkozóan, amelyre a munkaszerződése kapcsán vagy annak eredményeképpen nem részesül betegbiztosításban és annak megfelelő jogosultságokban, az érintett tagállam állampolgárai számára szokásosan fedezett valamennyi kockázat tekintetében rendelkezik betegségbiztosítással vagy – amennyiben a nemzeti jog ezt írja elő – ilyen biztosításra irányuló kérelmet nyújtott be; h) nem lehet olyan személy, akiről feltételezik, hogy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget. 2. A tagállamok megkövetelik, hogy a megfelelő foglalkozási ágakban dolgozó, hasonló helyzetben lévő kiküldött munkavállalókra alkalmazandó jogszabályokban vagy adminisztratív rendelkezésekben és/vagy általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződésekben előírt összes feltétel teljesüljön az áthelyezés során biztosított javadalmazás tekintetében. Általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződések rendszerének hiányában a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az érintett földrajzi területen, és az érintett szakmában vagy iparágban működő hasonló vállalkozásokra általában alkalmazandó kollektív szerződésekre és/vagy a leginkább reprezentatív munkaadói és munkavállalói szervezetek között nemzeti szinten megkötött és országosan alkalmazott kollektív szerződésekre támaszkodnak. 3. Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott igazolásokon túl a diplomás gyakornokként befogadást kérelmező harmadik országbeli állampolgár képzési megállapodást köteles bemutatni, amely tartalmazza a képzési program leírását, annak időtartamát és azokat a feltételeket, amelyek szerint a gyakornokot a képzési program alatt felügyelik. 4. Amennyiben az áthelyezés több tagállamban elhelyezkedő fogadó szervezeteket érint, a jelen irányelv alapján befogadást kérelmező harmadik országbeli állampolgár bemutatja a 16. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében előírt értesítésről szóló igazolást. 5. Az érintett tagállam illetékes hatóságait minden olyan változásról értesíteni kell, amely a befogadás e cikkben felsorolt feltételeit érinti.	d) igazolja, hogy rendelkezik a vezetői vagy szakértői pozíció betöltéséhez a befogadó tagállamban szükséges szakmai képesítéssel, vagy diplomás gyakornok esetében a szükséges felsőfokú képesítéssel; e) bemutatja azt az okiratot, amely igazolja, hogy megfelel azoknak a nemzeti jogban előírt, uniós állampolgárokra vonatkozó feltételeknek, amelyek az általa úzni szándékozott szabályozott szakma gyakorlására vonatkoznak; f) a nemzeti jog által meghatározott, érvényes úti okmányt és szükség esetén vízumkérelmet vagy vízumot mutat be; g) a létező kétoldalú megállapodások sérelme nélkül igazolja, hogy arra az időszakra vonatkozóan, amelyre a munkaszerződése kapcsán vagy annak eredményeképpen nem részesül betegbiztosításban és annak megfelelő jogosultságokban, az érintett tagállam állampolgárai számára szokásosan fedezett valamennyi kockázat tekintetében rendelkezik betegségbiztosítással vagy – amennyiben a nemzeti jog ezt írja elő – ilyen biztosításra irányuló kérelmet nyújtott be; h) nem lehet olyan személy, akiről feltételezik, hogy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget. 2. A tagállamok megkövetelik, hogy a megfelelő foglalkozási ágakban dolgozó, hasonló helyzetben lévő kiküldött munkavállalókra alkalmazandó jogszabályokban vagy adminisztratív rendelkezésekben és/vagy általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződésekben előírt összes feltétel teljesüljön az áthelyezés során biztosított javadalmazás tekintetében. Általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződések rendszerének hiányában a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az érintett földrajzi területen, és az érintett szakmában vagy iparágban működő hasonló vállalkozásokra általában alkalmazandó kollektív szerződésekre és/vagy a leginkább reprezentatív munkaadói és munkavállalói szervezetek között nemzeti szinten megkötött és országosan alkalmazott kollektív szerződésekre támaszkodnak. 3. Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott igazolásokon túl a diplomás gyakornokként befogadást kérelmező harmadik országbeli állampolgár képzési megállapodást köteles bemutatni, amely tartalmazza a képzési program leírását, annak időtartamát és azokat a feltételeket, amelyek szerint a gyakornokot a képzési program alatt felügyelik. 4. Amennyiben az áthelyezés több tagállamban elhelyezkedő fogadó szervezeteket érint, a jelen irányelv alapján befogadást kérelmező harmadik országbeli állampolgár bemutatja a 16. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében előírt értesítésről szóló igazolást. 5. Az érintett tagállam illetékes hatóságait minden olyan változásról értesíteni kell, amely a befogadás e cikkben felsorolt feltételeit érinti. <u>6. Harmadik országok olyan állampolgárait nem fogadják be a rendelet céljából, akik fenyegetést jelenthetnek a közrend, a közbiztonság vagy a közegészségügy tekintetében.</u>

Indokolás

Az irányelvtervezet jelenlegi formájában nem rendelkezik arról, hogy a tagállamok a közegészséggel, a közrenddel vagy a közbiztonsággal kapcsolatos okokból elutasíthatnak kérelmeket. Az RB tehát javasolja, hogy az irányelvben szerepeljen ilyen elutasítási ok.

Vállalaton belüli áthelyezés – 2. módosítási ajánlás

A vállalaton belüli áthelyezésről szóló javaslat 6. cikke

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
6. cikk <i>Az elutasítás indokai</i> 1. A tagállamok elutasítják a befogadás iránti kérelmet, amennyiben a kérelmező nem felel meg az 5. cikkben megállapított feltételeknek, vagy a bemutatott dokumentumokat csalárd módon szerezték, meghamisították vagy megmásították. 2. A tagállamok elutasítják a befogadás iránti kérelmet, amennyiben a munkaadó vagy a fogadó szervezet be nem jelentett munka és/vagy illegális foglalkoztatás miatt a nemzeti jogszabályokkal összhangban szankciókban részesült. 3. A tagállamok elutasíthatják a kérelmet a befogadott harmadik országbeli állampolgárok száma alapján. 4. Ha az áthelyezés több tagállamban lévő fogadó szervezeteket érint, az a tagállam, amelyikben a kérelmet benyújtották, az engedély területi hatályát azokra a tagállamokra korlátozza, amelyekben teljesülnek az 5. cikkben megállapított feltételek.	6. cikk <i>Az elutasítás indokai</i> 1. A tagállamok elutasítják a befogadás iránti kérelmet, amennyiben a kérelmező nem felel meg az 5. cikkben megállapított feltételeknek, vagy a bemutatott dokumentumokat csalárd módon szerezték, meghamisították vagy megmásították. 2. A tagállamok elutasítják a befogadás iránti kérelmet, amennyiben a munkaadó vagy a fogadó szervezet be nem jelentett <u>munkaával</u> és/vagy <u>illegális foglalkoztatással kapcsolatos ismételt vagy súlyos jogsértések</u> miatt a nemzeti jogszabályokkal összhangban szankciókban részesült. 3. A tagállamok elutasíthatják a kérelmet a befogadott harmadik országbeli állampolgárok száma alapján. 4. Ha az áthelyezés több tagállamban lévő fogadó szervezeteket érint, az a tagállam, amelyikben a kérelmet benyújtották, az engedély területi hatályát azokra a tagállamokra korlátozza, amelyekben teljesülnek az 5. cikkben megállapított feltételek.

Indokolás

Az RB egyetért azzal, hogy bizonyos szankciókkal kell sújtani azokat a munkaadókat, akik jogsértést követnek el. A szankcióknak arányosaknak és visszatartó hatásúaknak kell lenniük, de nem szabad automatikusan életbe lépniük. Az automatikus szankciók sokkal nagyobb mértékben sújtják az érintett harmadik országbeli munkavállalókat, mint munkaadójukat.

Vállalaton belüli áthelyezés – 3. módosítási ajánlás

14. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
14. cikk <i>Jogok</i> A munkaviszonyra irányadó jogtól függetlenül a vállalaton belül áthelyezett személyek jogosultak arra, hogy: 1. az őket ezen irányelv értelmében befogadó tagállamokban a hasonló helyzetben lévő kiküldött munkavállalókra alkalmazandó jogszabályokban,	14. cikk <i>Jogok</i> A munkaviszonyra irányadó jogtól függetlenül a vállalaton belül áthelyezett személyek jogosultak arra, hogy: 1. <u>az őket ezen irányelv értelmében befogadó tagállamokban a lakóhely szerinti tagállamban hasonló helyzetben lévő uniós munkavállalókkal kiküldött</u>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
adminisztratív rendelkezésekben és/vagy általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződésben előírt foglalkoztatási feltételekben részesüljenek; Általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződések rendszerének hiányában a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az érintett földrajzi területen, szakmában vagy iparágban működő hasonló vállalkozásokra általában alkalmazandó kollektív szerződésekre és/vagy a leginkább reprezentatív munkaadói és munkavállalói szervezetek között nemzeti szinten megkötött és országosan alkalmazott kollektív szerződésekre támaszkodnak. 2. a fogadó tagállam állampolgáraival egyenlő elbánásban részesüljenek a következők tekintetében: a) egyesülési és társulási szabadság, valamint a munkavállalókat vagy munkaadókat képviselő szervezetek tagságába történő belépés szabadsága, illetve bármely olyan szervezetben való tagság szabadsága, amelynek tagjai egy bizonyos foglalkozást űznek, beleértve az ilyen szervezetek által nyújtott előnyöket is, a közrendre és a közbiztonságra vonatkozó nemzeti rendelkezések sérelme nélkül; b) oklevelek, bizonyítványok és más szakképesítések elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban; c) a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében meghatározott szociális biztonsági ágakra vonatkozó nemzeti jogszabályok rendelkezései, a meglévő kétoldali megállapodások sérelme nélkül; a tagállamok közötti mobilitás esetén és a meglévő kétoldali megállapodások sérelme nélkül a 859/2003/EK tanácsi rendeletet kell megfelelően alkalmazni; d) a 859/2003/EK rendelet és a meglévő kétoldali megállapodások sérelme nélkül a munkavállaló korábbi munkaviszonyán alapuló törvényes nyugdíjak folyósítása, harmadik országban történő letelepedés esetén; e) az árukhoz és szolgáltatásokhoz, illetve a nyilvánosság számára elérhető áru- és szolgáltatásellátáshoz való hozzáférés, kivéve a szociális lakásellátáshoz és a munkaügyi központok által biztosított tanácsadáshoz való hozzáférést. A 2. bekezdésben meghatározott, egyenlő elbánáshoz való jog a tagállamok arra vonatkozó jogára való sérelem nélkül alkalmazandó, hogy a 7. cikk szerint biztosított engedélyt visszavonják, vagy annak meghosszabbítását megtagadják.	munkavállalókra alkalmazandó jogszabályokban, adminisztratív rendelkezésekben és/vagy általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződésben előírt <u>megegyező</u> foglalkoztatási feltételekben részesüljenek; Általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív szerződések rendszerének hiányában a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az érintett földrajzi területen, szakmában vagy iparágban működő hasonló vállalkozásokra általában alkalmazandó kollektív szerződésekre és/vagy a leginkább reprezentatív munkaadói és munkavállalói szervezetek között nemzeti szinten megkötött és országosan alkalmazott kollektív szerződésekre támaszkodnak. 2. a fogadó tagállam állampolgáraival egyenlő elbánásban részesüljenek a következők tekintetében: a) egyesülési és társulási szabadság, valamint a munkavállalókat vagy munkaadókat képviselő szervezetek tagságába történő belépés szabadsága, illetve bármely olyan szervezetben való tagság szabadsága, amelynek tagjai egy bizonyos foglalkozást űznek, beleértve az ilyen szervezetek által nyújtott előnyöket is, a közrendre és a közbiztonságra vonatkozó nemzeti rendelkezések sérelme nélkül; b) oklevelek, bizonyítványok és más szakképesítések elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban; c) a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében meghatározott szociális biztonsági ágakra vonatkozó nemzeti jogszabályok rendelkezései, a meglévő kétoldali megállapodások sérelme nélkül; a tagállamok közötti mobilitás esetén és a meglévő kétoldali megállapodások sérelme nélkül a 859/2003/EK tanácsi rendeletet kell megfelelően alkalmazni; d) a 859/2003/EK rendelet és a meglévő kétoldali megállapodások sérelme nélkül a munkavállaló korábbi munkaviszonyán alapuló törvényes nyugdíjak folyósítása, harmadik országban történő letelepedés esetén; e) az árukhoz és szolgáltatásokhoz, illetve a nyilvánosság számára elérhető áru- és szolgáltatásellátáshoz való hozzáférés, kivéve a szociális lakásellátáshoz és a munkaügyi központok által biztosított tanácsadáshoz való hozzáférést. A 2. bekezdésben meghatározott, egyenlő elbánáshoz való jog a tagállamok arra vonatkozó jogára való sérelem nélkül alkalmazandó, hogy a 7. cikk szerint biztosított engedélyt visszavonják, vagy annak meghosszabbítását megtagadják.

Indokolás

Az RB szerint a vállalaton belül áthelyezett személyek számára egyenlő bánásmódot kell garantálni. Ezt a javasolt módosítást ugyanez indokolja. Az ún. kék kártya irányelv⁽⁶⁾ és a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló irányelv⁽⁷⁾ is a magasan képzett munkavállalókéval egyforma bánásmódot garantál.

⁽⁶⁾ Lásd a Tanács 2009/50/EK irányelve a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről, 14. cikk (1) a) bekezdés, HL L 155., 2009.6.18., 17. o.

⁽⁷⁾ A Tanács 2003/109/EK irányelve a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) a) bekezdés HL L 16., 2004.1.23., 44. o.

Vállalaton belüli áthelyezés – 4. módosítási ajánlás

A vállalaton belüli áthelyezésről szóló javaslat 16. cikke

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
16. cikk <i>Mobilitás a tagállamok között</i> 1. Az a harmadik országbeli állampolgár, akinek részére vállalaton belül áthelyezett személy számára szóló engedélyt állítottak ki egy első tagállamban, aki megfelel az 5. cikkben meghatározott befogadási feltételeknek, és aki vállalaton belül áthelyezett személy számára szóló engedély kiállítását kérelmezi egy másik tagállamban, az első tagállam által kibocsátott tartózkodási engedély és a 11. cikk (4) bekezdésében meghatározott további dokumentum alapján munkát vállalhat az abban a tagállamban letelepedett, ugyanahhoz a vállalkozáscsoporthoz tartozó bármely szervezeti egységnél és a fogadó szervezet ügyfeleinek telephelyén, ha megfelel a 13. cikk (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek, és feltéve, hogy: a) a más tagállam(ok)ba történő áthelyezés időtartama nem haladja meg a tizenkét hónapot; b) a kérelmező a másik tagállam illetékes hatósága számára az abba a tagállamba történő áthelyezése előtt eljuttatja az 5. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett, az abba a tagállamba történő áthelyezésre vonatkozó dokumentumokat, és dokumentumok benyújtásának tényét igazolja az első tagállam felé. 2. Ha a másik tagállamba történő áthelyezés időtartama meghaladja a tizenkét hónapot, a másik tagállam elrendelheti vállalaton belül áthelyezett személy számára szóló tartózkodási engedély iránti új kérelem benyújtását abban a tagállamban. Abban az esetben, ha a mobilitás feltételeként a vonatkozó jogszabályok vízum vagy tartózkodási engedély meglétét írják elő, ezeket a vízumokat vagy tartózkodási engedélyeket késedelem nélkül, a megbízatás végrehajtását nem akadályozó időtartamon belül ki kell állítani, elég időt biztosítva ugyanakkor az illetékes hatóságok számára a kérelmek feldolgozására. A tagállamok nem kötelezhetik a vállalaton belül áthelyezett személyt arra, hogy a vízumok vagy tartózkodási engedélyek iránti kérelmek benyújtása céljából elhagyja területüket. 3. Az Európai Unióba történő áthelyezés maximális időtartama vezetőik és szakértők esetében nem haladhatja meg a három, diplomás gyakornokok esetében az egy évet.	16. cikk <i>Mobilitás a tagállamok között</i> 1. Az a harmadik országbeli állampolgár, akinek részére vállalaton belül áthelyezett személy számára szóló engedélyt állítottak ki egy első tagállamban, aki megfelel az 5. cikkben meghatározott befogadási feltételeknek, és aki vállalaton belül áthelyezett személy számára szóló engedély kiállítását kérelmezi egy másik tagállamban, az első tagállam által kibocsátott tartózkodási engedély és a 11. cikk (4) bekezdésében meghatározott további dokumentum alapján munkát vállalhat az abban a tagállamban letelepedett, ugyanahhoz a vállalkozáscsoporthoz tartozó bármely szervezeti egységnél és a fogadó szervezet ügyfeleinek telephelyén, ha megfelel a 13. cikk (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek, és feltéve, hogy: a) a más tagállam(ok)ba történő áthelyezés időtartama nem haladja meg a tizenkét hónapot; b) a kérelmező a másik tagállam illetékes hatósága számára az abba a tagállamba történő áthelyezése előtt eljuttatja az 5. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett, az abba a tagállamba történő áthelyezésre vonatkozó dokumentumokat, és dokumentumok benyújtásának tényét igazolja az első tagállam felé. <u>2. A másik tagállam a területére vonatkozó kérelmet az első tagállam által hivatkozott indokok alapján szintén elutasíthatja. Az irányelv 6. cikkét értelemszerűen alkalmazni kell.</u> 2.3. Ha a másik tagállamba történő áthelyezés időtartama meghaladja a tizenkét hónapot, a másik tagállam elrendelheti vállalaton belül áthelyezett személy számára szóló tartózkodási engedély iránti új kérelem benyújtását abban a tagállamban. Abban az esetben, ha a mobilitás feltételeként a vonatkozó jogszabályok vízum vagy tartózkodási engedély meglétét írják elő, ezeket a vízumokat vagy tartózkodási engedélyeket késedelem nélkül, a megbízatás végrehajtását nem akadályozó időtartamon belül ki kell állítani, elég időt biztosítva ugyanakkor az illetékes hatóságok számára a kérelmek feldolgozására. A tagállamok nem kötelezhetik a vállalaton belül áthelyezett személyt arra, hogy a vízumok vagy tartózkodási engedélyek iránti kérelmek benyújtása céljából elhagyja területüket. 3.4. Az Európai Unióba történő áthelyezés maximális időtartama vezetőik és szakértők esetében nem haladhatja meg a három, diplomás gyakornokok esetében az egy évet.

Indokolás

Az RB úgy véli, hogy a javaslat – a 16. cikk jelenlegi megfogalmazásával – nem biztosít külön lehetőséget arra, hogy az első befogadó tagállamot követően a többi tagállam elutasítson egy befogadás iránti kérelmet, és megjegyzi, hogy ez valójában korlátozza ezen tagállamok jogát, hogy meghatározzák, mennyi harmadik országbeli állampolgárt engednek be területükre. Az RB ezért a javaslat ennek megfelelő módosítását javasolja.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 31-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

2011-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többszövegű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogszabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többszövegű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

